

PROFESSIONAL

LIGHTING

DESIGN
TÜRKİYE

Mimari Aydınlatma Tasarımı Dergisi

TEMA

Eğlence İçin Işık

Abu Dhabi'nin Işık Sarayı:

Hotel Emirates Palace

Sanat Üstüne Tatlı:

Royal Academy of Arts

Diskoda Işık Sarhoşluğu:

Club Moatje

Eğlence, Hayal Gücü, Işık:

La Reve, The Wynn, Las Vegas

Türkiye'nin En Büyük Parkı:

Harikalar Diyarı

İstanbul'da Caz Başkadır:

İstanbul Jazz Center

GÖRÜŞ

Işık Tasarımcısının Tuvali: Sahne

GÜNCEL

Jan Van Lierde ile Yüz Yüze

PRATİK KONULAR

Stadyum Işığının İkonografik Gücü

PROJELER

Geometrinin Son Cevheri: Güney Plaza

Kassel'den Mesaj: Değişiklik Güzeldir!

Kıbrıs'ın Kitap Mabedi

IŞIK SANATI

Sanatın Sadık Aracı: Işık

"Lamp 83 Dünyası'nda Yeni Aydınlatma Çağı"

PROSPOT

Aluminyum enjeksiyon gövde, başlık ve çerçeve
Elektronik ateşleme sistemi
%99,98 saflıkta aynasal alüminyum reflektör (kamaşma kontrollü)
Temperli koruma camı
Yatay ve dikey ekseninde 270° hareket edebilme özelliği
(Ray soketli seçenekte yatay ekseninde 350° hareketli)
15°, 30°, 45° ışık açılı reflektör ile 35W, 70W lamba seçenekleri

KAMAŞMA KONTROLÜ
GLARE PROTECTION

YÜKSEK VERİMLİ
VERY EFFICIENT

Yahya Kemal Mahallesi, Ayazma Yolu, Turin İş Merkezi, A Blok, 34410
Kağıthane - İstanbul Tel: 0212 294 70 00(pbx) Faks: 0212 294 70 05
E-mail: info@lamp83.com Web: www.lamp83.com

AYDINLATMA SAN. ve TİC. A.Ş.

Yahya Kemal Mahallesi, Ayazma Yolu, Turin İş Merkezi, A Blok, 34410
Kağıthane - İstanbul Tel: 0212 294 70 00(pbx) Faks: 0212 294 70 05
E-mail: info@lamp83.com Web: www.lamp83.com

Yarının ışık serüven
dünyası ile düşünce
sınırını aşın ...

ELI Ergonomic Lighting
Indicator ve LENI Lighting
Energy Numeric Indicator
ışık alanında yeni bir
standart koydu.

Humanergy Balance –
Balance of Human Aspects
and Energy Efficiency –
bu talebi şimdi tüm ışık
çözümleri yerine getirmelidir.
Tavizsiz.

HUMANERGY BALANCE

Çevre, enerji ve
ben arasında dengeli
ışık çözümleri.

Zumtobel tümsel
ileriyi gösteren ışık çözümü
için uluslar arası lider bir
sunucudur.

Zumtobel ilk kez ışık
kalitesi ve ışık verimi arasındaki
dengenin ölçülebilirliğini
sağlamaktadır.

23-27 Nisan 2006 tarihleri arasında
Frankfurt/Main adresinde
Light+Building fuarında hol 2.0,
Stand B 30'da bizi ziyaret edin.
Humanergy Balance sizde yaşayın.

www.zumtobel.com/HumanergyBalance

ZUMTOBEL

office

industry

traffic

shopping

public

sports

sITeco
You will see.

Bilgi için? Tıklayın: www.siteco.com.tr E-mail yollayın: siteco@siteco.com.tr Siteco Aydınlatma Tekniği, E-5 Yan Yol, No:11 Esentepe Kartal / İstanbul Faks: 0216 517 79 70 Tel: 0216 517 83 86 (Pbx)
Siteco Aydınlatma Tekniği, Ankara Bölge Müdürlüğü Çetin Emeç Bulvarı 7. Cad. No55/3 06450 A.Öveçler / Ankara Faks: 0312 472 49 90 Tel: 0312 472 49 95

Good lighting doesn't just happen.
It's designed.

find the best lighting designers

iald.org

international association of lighting designers

IALD

35th anniversary

Chicago, Illinois, USA 312.527.3677

iGuzzini

Teknik ile estetiğin
vazgeçilmez birleşimi

Lavinia

TEPTA

TEPTA AYDINLATMA SAN. VE TİC. A.Ş.

Ağahamam Caddesi No. 17 Cihangir 34425 İstanbul Tel.: (0212) 252 72 12 (Pbx) Fax: (0212) 252 72 14 E-mail: satis@tepta.com • www.tepta.com

Damla LED

MERKEZ
Damla Alternatif Aydınlatma Sistemleri Ltd.Şti.
Türkocağı Cad. No : 24/B Balgat ANKARA
Tel : (0312) 284 63 53 pbx • Fax : (0312) 285 85 37
www.damla-led.com • e-mail : info@damla-led.com

mini ledler büyük işler

DAMLA LED AKDENİZ BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ
VETAŞ Elektrik ve Aydınlatma Ltd. Şti.
Kırcamii Mah. Perge Bulvarı 95/1 ANTALYA
Tel : (0242) 312 72 52 pbx • Fax : (0242) 312 21 13
www.vetasled.com • e-mail : info@vetasled.com

OSRAM

legrand

LAMP83

Damla LED

Vetaş
electric & lighting

Değerli Okuyucular,

Belki kendinizi işinizden alamadığınız için farketmemiş olabilirsiniz: Serbest zamanı bol olan bir 'eğlence toplumunda' yaşıyoruz. En azından bu durum serbest zamanını tamamen farklı şekillerde geçirenler ve doyasıya yasayanlar için geçerli. Aslında maddi imkanların bu kadar kıt olduğu bir ortamda bunu gerçekten kaldırabilir miyiz? Kaynakları kreslere, okullara, üniversitelere, sokaklara, hastanelere ve huzur evlerine ve özellikle yeni istihdamlara yönlendirmemiz gerekmiyor mu? Bu saydıklarımız, dikkatimizi öncelikli olarak vermemiz gereken alanlar değil mi? Burada zamanımızın en ciddi konuları ile karşı karşıya değil miyiz?

Kimse, 'çocuksu davranmanın' zevk vermemesi gerektiğini, okulun ve öğrenmenin sıkıcı olması gerektiğini, meslek sahibi olmanın işkenceye eşdeğer olduğunu ve yaşlı olmanın, o karanlık ölümü bekleme anlamına geldiğini söylemiyor. Bize kim hayatta eğlenmenin günün birkaç saati ile sınırlanması gerektiğini söylüyor? Acaba, hayatın ciddiyetini çok mu önemsiyoruz ya da ısıt koşulları açısından baktığımızda, hayatı yeterli derecede ciddiye almıyor muyuz? Yoksa, kısıtlı maliyetler ile mümkün olduğu kadar fazla efekt yaratma fikri, yatırımcılardan mı çıkıyor? Sonuç olarak sadece kişisel ve bireysel bir eğlence etkisi yaratıyor, çünkü başkalarının üzerinden çok kazanç elde ediliyor.

Acaba iyi ısıt, çok parayla mı mümkün? Isıt maliyetlerinden tasarruf mu ediliyor? Maalesef burada ufak bir düşünce hatası oluştu: İyi ısıt lüks değildir. Isıt, mimariyi hedefe doğru kullanmak için bir araçtır. O takdirde, eğer yatırımın tüm potansiyelini kullanamayacaksak, teknik açıdan baktığımızda kötü ısıt ile neden bu binalara, parklara ve kentsel gelişime yatırım yapıyoruz? İnşaat yatırımlarının sadece %3'ü ısıt için kullanılıyor. Aydınlatma tasarımı mutlaka estetik değil, hedefe yönelik ısıt anlamına geliyor. Burada %1 artırım, dengesiz bir şekilde, çok daha fazla etki yaratacaktır. Albert Einstein 'a göre "insan sadece aklının yüzde onunu kullanıyor". Ben de buna inanmayanların, inşaat kültürüne bakarak görebileceklerini söylüyorum. Belki de okuyamazlar...

İsveç'in Alingsås kenti 35.000 nüfusu ile kamuya açık alanlarda aydınlatma tasarımını şehir gelişiminin merkez konusu ve konseptine dönüştürmüş ve böylece kentten kaçışı önlemiş. Belediye, halkı için yatırım yapıyor, yaşam kalitelerini iyileştiriyor. Sonuç ise çok açık; doğum oranı hiç olmadığı kadar artmış. Ayrıca kente göç edenlerin sayısı giderek artıyor. Birkaç yıl içinde şehir nüfusu 1000 kişi artmış, yani neredeyse %3'lük bir artışa denk. Bu da 300 oturma birimi ve böylelikle şehre 30 - 35 Milyon Euro arasında bir yatırım anlamına geliyor. Kesinlikle belediye ve siyasetçiler için muhteşem bir keyif! Tabii ki daha önce de yatırımlar yapılmış, ancak bilmelisiniz ki, hisse senedi almadan, temettü bekleyişinde olamazsınız.

Gelelim PLD dergimizin serbest zaman ve eğlence toplumu ile ilgili bu sayısının konusuna. Başkaları için eğlence olan, devlet ekonomisi için önemli bir ekonomik faktördür. Turizm, ticaret, gastronomi, sinema veya spor etkinlikleri, çevre koşulları yerli yerine oturtulmuş ise, bu alanlara akacak para miktarı daha yoğun olacaktır. Restoranlardaki ısıt ortamı gastronominin, barın veya otelin başarısı için önemlidir. Las Vegas'taki sahne gösterilerinin başarısının temel koşulları, ısıt ve illüzyondur. Isıt aynı zamanda spor stadyumlarının CI'sinin bir elemanı veya sanatın elemanıdır. Tüm bu uygulama alanlarının hedefe yönelik ısıt vardır ve herkes bunu anlar. Eğer iyi ısıt sadece bir iki saatliğine değil, gün içinde tüm alanlarda sahip olsaydık, acaba nasıl olurdu? Hayattan daha çok zevk mi alırdık? Eğlence toplumuna daha fazla para yatırmak için bu geçerli bir neden değil mi? Toplum, ısıtın, hayatımızda ekmek ve su kadar önemli bir faktör olduğunu bir anlasaydı, hayat çok güzel olurdu.

Ve iyi ısıt, iyi bir ekmek ve su gibidir.

Joachim Ritter
Professional Lighting Design Editörü

STUDIO DEKOR AYDINLATMA SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

1000A Dekorasyon Merkezi Abide-i Hürriyet Cad. No:285/112 Şişli - İstanbul

Tel: +90 212 291 19 97 Fax: +90 212 291 19 98

www.studiodekor.com aydinlatma@studiodekor.com

KAPAK

Londra Kraliyet Akademisi Restoranı
Aydınlatma Tasarımı:
DHA Design, Londra

TEMA

Emirates Palace Hotel, Abu Dhabi	26
Kraliyet Akademisi Restoranı, Londra	36
Club Moatjè, Stockholm	42
The Wynn, Las Vegas	48
Harikalar Diyarı: Yunus Göleti	52
Istanbul Jazz Center	54

GÖRÜŞ

Işık Tasarımcısının Tuvali: Sahne	56
-----------------------------------	----

GÜNCEL

Jan Van Lierde - Söylesi	58
--------------------------	----

PRATİK TASARIM KONULARI

Stadyum Işığının İkonagrafik Gücü	60
-----------------------------------	----

PROJE

Güney Plaza	66
City Point, Kassel	68
Yakınoğlu Üniversitesi Kütüphane Binası	70

IŞIK SANATI

François Morellet	72
-------------------	----

DİĞER

Temel Aydınlatma Bilgisi	75
Ürün Tanıtımı	77

Abu-Dhabi'nin Emirates Palace Hotel'i

Aydınlatma tasarımı: DHA Design & Lighting Design International, Londra
Kempinski otel zincirinin halkası Emirates Palace Hotel'i dünyanın en büyük ve lüks oteli olarak kabul ediliyor. Altın'ı ışığın sihirli değneğiyle taçlandıran proje, 2005'ten bu yana hizmet veriyor.

26

Londra'daki Kraliyet Akademisi Restoranı

Aydınlatma tasarımı: DHA Design, Londra

Londra'daki Kraliyet Sanatları Akademisi'nin restoranının aydınlatma projesinde DHA Design, aydınlatma konseptlerini teknik uygulamaya geçirme konusundaki uzmanlığı ile İngiltere Aydınlatma Tasarım 2005 ödülünü almış.

36

Stadyumların Aydınlatılması

Spor stadyumları, mühendislerin konstrüksiyonlarından çıkarak, ünlü mimarların tasarladığı ve seyircilerin barındırıldığı medyayı çeken ikonlara dönüştü. Fonksiyonel stadyumlara anlam katan yaratıcılar, futbol kulüplerine de katkıda bulunuyor.

60

Işık Sanatı

Metin: Inge Friebe

Aydınlatma tasarımı ve ışık sanatı iki ayrı konu- sadece çalışılan araç aynı. Avrupa ışık sanat dünyasının öncü ve yol açıcılarından Francois Morellet ise ışığı sanatın önemli ifade aracı olarak kullanan ilklerden...

72

JUPITER®

Işığı yaşama dönüştürür...

Neşelenmek isteyen canlılara, bir tutam ısıık...

Bazen bir kitap, bazen bir kadehle şenlenir ruhum. Kimi zaman dans ederek, kimi zaman söylenerek; yer yer koşarak, yer yer susarak 'eğlenirim'. Sırf ben mi? Kim gerçekten buluyor ki ayarını, kim söz geçirebiliyor kendine can neşelenmek istediğinde? Bazen bir tiyatrodaki keyiflenmiyor muyuz usul usul? Gün geliyor, bir stadyumda çılgınca haykırırken bulmuyor muyuz kendimizi sımarık sımarık? Felekten geceler bazı bazı diskolarda barlarda, bazı bazı kumarhanelerde çalmıyor mu? Söyleyebiliyor muyuz önceden nerede nasıl çalması gerektiğini? Hal böyleyken, kolay mı tanımlamak eğlenceyi? Çabucak tarifi yapılabiliyor mu çocuklar gibi yüzümüzü güldürecek an için 'doğru' aydınlatmanın?

Değil elbette. İşte güzel kısmı da bu! İnsan kendi içinde bile çelişip dururken yüzlerin, binlerin, onbinlerin aynı şekilde eğlenmesini beklemek hangi akla yatar, siz söyleyin... Aynı şekilde eğlenmeye çalışan insanların hayalini kurmak size de George Orwell'in efsanevi kitabı 1984'ü hatırlatmıyor mu? Siz de sınıksız tutunmuyor musunuz farklılıklara, daha 'bi', daha sıkı, daha şen şakrak yapışmıyor musunuz eğlence tercihlerinize?

Biz öyle yaptık bu sayıda. Bıraktık farklı eğlence anlayışları, farklı ışııkların başka renkleri kuşatsın sayfalarımızı. Sahne ışık tasarımı konusunda pek çok önemli çalışmanın altında imzası bulunan Burcu Aydınalp Egel'in yorumlarıyla daha da renklendi dergimiz, 'eğlenceli' bir iş çıkarttık ortaya, ısııl ısııl!

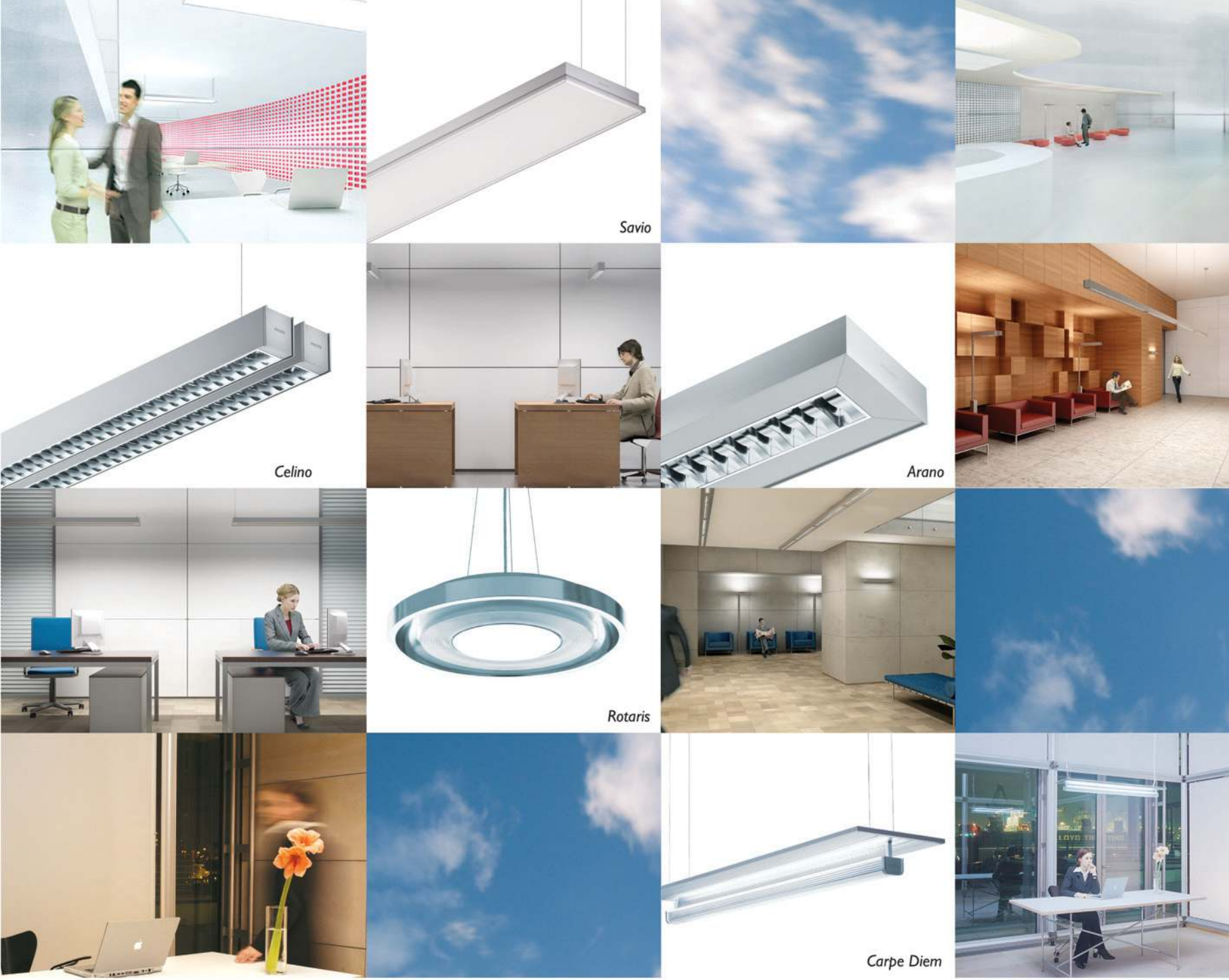

Bir yandan dünyanın dört bir yanından gelen ışıklarını sayfalarımızda hapsederken, diğer yandan da tasarım platformunun en önemli etkinliği sayılan Milano Tasarım Haftası'nda ışığın izini sürdük. Doğrusu ya, pek kolay oldu gölgesini yakalamak! Kentin her sokağı, etkinliğe start veren fuarın her köşesi, Trienal, Zona Tortona, aklınıza neresi geliyorsa... Bir aydınlanma yarışındaydı adeta! Kentin parmakla gösterilen çarpıcı yapıları için hazırlanan ve hafta boyu sergilenen aydınlatma projeleri ise görülmeye değerdi.

Şimdi, önümüzdeki sayıda detaylı işleyeceğimiz Milano Tasarım Haftası'nın tozu üzerimdeyken, düşünüyorum da, orada da çok 'eğlendim'. Ne renk olmalıydı acaba ışıığım?

Sevgiyle,

Umut Kart
Professional Lighting Design Türkiye
Genel Yayın Yönetmeni

Dinamik Aydınlatma*

Ofisler en dinamik çağında!

İnsan bedenindeki tüm fonksiyonlar, gün içindeki ışık değişiminden etkilenir. Bu nedenle, çalışma ve yaşam alanlarımızdaki aydınlatmanın bu dinamizmi yaşatması gerekir. Dinamik Aydınlatma, doğal ışığın bedenimiz üzerindeki etkisinden yola çıkarak mükemmel çalışma ortamları yaratılmasını sağlar. Ayrıca, kontrol edilebilir olduğu için gün içinde farklı ışık ihtiyaçlarına karşılık verir ve ortamdaki bireylerin moral ve performansını yüksek tutar.

www.philips.com.tr | www.dinamikaydinlatma.com | armatur@philips.com

PHILIPS
sense and simplicity

⇒ Bakanlıktan Eğitime 'Çağdas' Destek Elli yıllık bina cephesine yıkıcı ışık

Almanya'nın Hildesheim kentindeki Aşağı Saksonya Ekonomi ve Kültür Bakanlığı adına Prof. Dipl. Mühendis Andreas Schulz, yüksek okulun aydınlatma tasarımı bölümü öğrencilerinden Hannover'de bulunan Bakanlık binasının dış aydınlatması için çağdaş bir aydınlatma yapmalarını istedi.

Öğrencilerden Malte Maaß ve Stephan Tiele ana girişin üzerindeki ofis kulelerini binanın kenarlarından eğik, birbirini kesen çizgisel ışıklar ile aydınlattılar. Böylece bina cephesine yeni üçgen şekilli gölgeli formlar ile turuncu ve kırmızı renklerde ışıklar eklendi. İki ışık renginin farklı yoğunluklarla uygulanması üzerine, her cephe elemanı üzerinde farklı bir ton karışımı elde edildi. Gün ışığı içinde ellili yılların belirgin mimari bölümleri, kademeli olarak yumuşak renk tonlarında bir geçişe sahip oldu. Böylece beton görünümlü bina cephesinin ciddi yapısına, çok canlı ve çekici bir özellik kazandırılıp, gece etkinliklerine uygun hale getirilmiş oldu. Malte Maaß, yine aynı doygunlukta yeşil ve mavi renk alanından aldığı ışık renkleri ile binanın yedinci katında bulunan Lounge alanını son derece dikkat çekici bir hale getirdi.

Kısa bir süre önce, Hildesheim Yüksek Okulundan Aydınlatma Tasarımcısı olarak mezun olan Stephan Thiele, "Leineufer" konseptini zemin katında gerçekleştirdi. Binanın ana cephesine paralel olarak akan ve Hannover şehrinin simgesi Leine nehri, geceleri trafikte bulunanlar için bu ana cadde üzerinde çok net görünmüyor. Bakanlığın mavi olarak aydınlatılan ofis alanları, nehrin mekansal resmini çiziyor, bu açık alanın kentsel yapısı tekrar belirginleştiriliyor.

Aydınlatma uygulaması Hildesheim'da yerleşik olan AudioWerft Veranstaltungstechnik firmasının desteği ile gerçekleştirildi.

Aydınlatma tasarımı: Stephan Thiele, Malte Maaß

Ürünler: Philips Lighting 35 Watt CDM-T rotasyon simetrik yansıtıcılar

⇒ Calatrava'nın Renkleri Valencia'nın renk kemeri göz kamastırıyor!

İspanya'nın Valencia kentindeki "Palacio de las Artes Reina Sofia"nın üzerine bir renk kemeri konulmuş.

Palacio de las Artes Reina Sofia, Santiago Calatrava tarafından tasarlanan orjinal bir yapı. Tüm bina beyaz renkte. Cephelerin bazı bölümlerinde, ilk defa Antonio Gaudi tarafından kullanılan ve seramik bina yüzeyi sistemi olan Trencadis uygulanmış. Taşın yüzey etkisini daha vurgulamak için dinamik renkli ışık kullanılmış. Palacio'da en göze çarpan eleman, alanı dev bir gözkapığı ile kapatan serbest kemer. Palacio, opera ve tiyatro etkinlikleri için kullanılıyor. Dinamik ışık ile binanın dışında duran bir izleyicinin duyguları ile, bina içindeki ziyaretçinin duyguları arasında bağlantı kurulmak istenmiş. Drama oynadığında kemer kırmızı renge bürünüyor, komedilerde ise daha neşeli renk dalgaları kullanılıyor.

Mimar: Santiago Calatrava, Zürich/İsviçre

Aydınlatma tasarımı: CA2L Iluminacio, Barselona

Ürünler: Color Kinetics

SIEMENS

**Mükemmel uyuma
hayran kalacaksınız.**

Anahtar ve Prizlerde

sadece çerçeve değişikliği ile 3 ayrı dizayn
imkanı...

Siemens Delta line, Delta vita ve Delta miro gibi
3 çerçeve kombinasyonlu Delta-i anahtar priz
serisi ile geniş renk, fonksiyon ve dizayn
seçeneği sunarak her türlü zevke hitap eder.

Siemens Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Otomasyon ve Kontrol Sistemleri
Tel : 0216 459 3477
Faks: 0216 459 3077

YENİ

DELTA line

DELTA miro

DELTA vita

A'dan Z'ye Enstalasyon Tekniği

⇒ Heybet için Borealis Heykeli General Motors'un sanatçı ruhu Detroit'de

Londra'da yaşayan ve çalışan Amerikalı sanatçı Danny Lane'den, General Motors Merkezi'nin kısa bir süre önce yenilenen ana girişi için camdan, heybetli bir heykel yapması istenmiş.

Lane'in bu istek doğrultusunda ortaya çıkardığı "Borealis", ana girişin her iki yanına konumlandırılan iki karmaşık geniş duvardan oluşuyor. Segmentlerin her biri farklı şekillere sahip. Ancak her iki parça da binden fazla, 12 milimetre kalınlığında, 1.40 metre genişliğinde ve 8 metre yüksekliğe varan cam seritlerden oluşuyor. Seritler herhangi bir yere yapıştırılmadan, yer çekimi gücü ile bulundukları yere oturtulmuş.

Sanatçı prizmatik cam şekli için tipik olan aydınlatma efektlerini kullanmak istemiş. Uygulama çerçevesinde bir elektrik rayının üzerine halojen ampullü dar yansımali ışıklıklar dizilmiş. Bu ışıklıklar pervazın arkasına monte edilerek, çeşitli açı konumlarında yukarı yansıyacak şekilde konumlandırılmış, camın parlak ve ışık kırılma özelliklerini vurguluyorlar.

Tavana düşen ışık, açıkça cam yapıyı ve fuayenin tavanını birbirinden ayırıyor, ancak aynı anda mekanın derinliğini vurguluyor. Arkadan aydınlatılan duvarlar, camın şeffaflığını öne çıkartıyor ve yapının önünden geçenlerin gölgelerini kinetik projeksiyonlara çeviriyor.

İnşaat sahibi: General Motors Merkez

Mimarlar: Skidmore, Owings & Merrill, Şikago

Sanatçı: Danny Lane, Londra

Aydınlatma tasarımı: Fisher Marantz Stone, New York

⇒ Finans Firmasına Işık Küpleri İngiltere'nin Londra kentindeki "City Place House" fark yaratıyor

İngiliz Finans firması Prudential Assurance şirketinin merkezi "City Place House"un tasarım projesinde hedef, su kabarcıkları ile dolu on adet su tankını güçlü renkler ile alttan aydınlatmak olmuş. Atrium çatısının cam kaplaması nedeniyle üst ışıklarının çevreyi çok yoğun aydınlatması çalışmayı zorlaştırmış. Büyük ve sade merdivenliğe sakin bir atmosfer yaratılmak üzere yerleştirilen tanklar on katlı binanın yüksek merdivenliğinden görünüyor. Uygulama çerçevesinde, yaklaşık 190 adet "iColor Cove QL" Lambaları ile donatılmış 30 metre yüksekliğinde bir paravan hazırlanmış.

Mimarlar: Natalia Kudriavtseva, Sean O'Mahoney, Hoare Lea, Londra

Aydınlatma çözümü ve entegrasyonu: Terry Reeves, Lighting Technology Projects

Ürünler: Color Kinetics

Aydınlatma yönetimi: ColorPlay, iPlayer 2, Color Kinetics

Fotoğraf: Louise Stickland

modular lighting instruments
www.supermodular.com

HI-TEC

AYDINLATMA MÜHENDİSLİK SAN. VE TİC. LTD. STİ
LIGHTING ENGINEERING IND. & TRD. CO. LTD.

HI-TEC AYDINLATMA MÜH. SAN. VE TİC. LTD. STİ
Gardenya 3/12 K:5 D:19 Ataşehir - İSTANBUL
Tel.: +90 216 456 37 94 (pbx)
Fax: +90 216 456 37 98
www.hi-tec.com.tr
hi-tec@hi-tec.com.tr

⇒**"Işığın Renkli Dünyası"na Hosgeldiniz!**
Bugüne kadar dünya çapında pekçok projeyi aydınlatan Osram, sizi "Işığın Renkli Dünyası" ile tanıştırmak için bir CD-Rom hazırladı.

Aynı mekanda sadece ışığı farklı renklerde kullanarak değişik atmosferler oluşturmak; algıda farklılık yaratmak mümkün mü?

İnsanların ruhsal durumlarını ve duygularını etkileyen gün ışığı miktarını ve mevsimsel ışık ortamlarını, yapay ışıklendirmayla sağlamak olası mı?

Osram lambaları ve dinamik aydınlatma sistemleri sayesinde bu soruların cevabı: "Evet"...

Algımızın %80'inin optik formlar aracılığıyla oluştuğunu ve optik verilerin şekil ve renklerle ilgili detayları içerdiğini düşünürsek tasarım ve uygulamada ışık ve renklerin kullanımının ne kadar önemli olduğunu anlayabiliriz.

Işık, objeleri görebilmemizi sağlamakla birlikte hayattan aldığımız zevk ve sağlığımız üzerinde kesin bir etken olarak rol oynuyor. İnsanın biyoritmini düzenleyerek sağlığınıza doğrudan etki ediyor.

Sadece günışığını değil; mevsimleri algılamamızda da, ışığın neden olduğu koşullar sonucu ortaya çıkan renk tonları etkili oluyor.

Günümüzde, doğal gün ışığı ve mevsimlerin etkisi, yapay aydınlatma ile taklit ediliyor. Bu kullanıcıların ruhsal durumlarını ve duygularını şekillendiriyor.

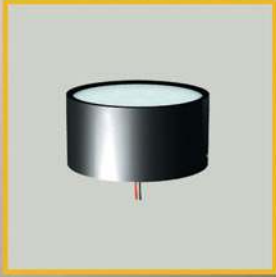
Osram ürettiği lambalarda; ışığın şiddetine, renk sıcaklığına ve renk spektrumuna müdahale ederek; farklı efektler yaratılmasını sağlıyor. Örneğin, şafak vaktininin hafif kırmızı tonları kullanılarak günışığının ilerleyişi simüle edilebiliyor.

Bugüne kadar dünya çapında pekçok projeyi aydınlatan Osram, sizi "Işığın Renkli Dünyası" ile tanıştırmak için bir CD-ROM hazırladı.

İç ve dış aydınlatmaya ait pekçok enteresan ve yaratıcı projenin, proje detaylarının ve hangi Osram ürünlerinin kullanıldığı bilgisinin bulunduğu bu CD-ROM'u almak için info@osram.com.tr sitesine isim, gönderi adresi ve telefon bilgilerini içeren bir e-posta göndermeniz yeterli.

www.osram.com.tr

Roundel

Profil

Steplight

hayal gücümüze **güven** in...

İnebolu Sk. No: 39/3 34720 Kabataş / İSTANBUL
Tel: +90 212 251 27 80 - Fax: +90 212 251 27 84
info@canensol.com.tr - www.canensol.com.tr

CANENSOL
Clear Alternative Natural Energy Solutions

⇒ Modern Bir Elektrik Tesisatı İçin Gerekli Tüm Fonksiyonlar Bir Arada! 3 Farkı Stilde 3 Farklı Seri

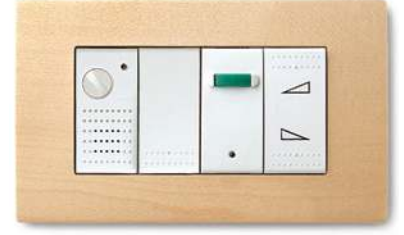
Living, Light ve Light Tech, tüm elektrik işlevlerini, kullanılacakları ortam ve tarz dikkate alınarak, en iyi teknik çözümü üç farklı görüntüde sunma fikriyle geliştirildi. İç ve dış mekanlar için tasarlanan elektrik kumanda mekanizmaları söz konusu olduğunda, en genel sistemi Living, Light ve Light Tech sunuyor.

Light

Light serisi sade ve minimalist tasarımıyla, yumuşak renklerden oluşuyor. Şeffaf kristal çerçeveleri, sık zamak ve jel efekti veren opal ağırlıklı yarı saydam dokudan, döküm metal alüminyum yüzeye ve gerçek ahşaba kadar anahtar priz tasarımı ve ergonomiyi öne çıkaran bir ürün yelpazesi sunuyor.

Light Tech

Light serisinin çağdaş evrimi olan Light Tech, tasarım ve teknolojinin muhteşem buluşması olarak kabul edilen bir ürün. En basitten en son teknolojiye tüm işlevleri içeren anahtar priz çizgisine sahip ve çağdaşlığı yansıtan metalik rengi ile her türlü ortama uygulanabilir.

Living

Living serisi, özel şekil, renk ve malzemeden oluşuyor. Yuvarlak hatları ve özel dokusu ile iç dekorasyona tamamiyle uyum sağlıyor. Metal ve ahşaptan oluşan çeşitli çerçeve renkleri ile her türlü iç dekorasyon ihtiyacına cevap veriyor.

www.bticino.com.tr

⇒ Häfele Dünya Başkanı Sibylle Türkiye'deki Yeni Merkezin Açılışı İçin İstanbul'daydı

Mobilya ve Mimari Donanımlarında sektör lideri olan Häfele'nin Dünya Başkanı Sibylle Thierer, Häfele'nin Türkiye'deki yeni merkez ve showroom açılışı için İstanbul'a geldi. Türkiye'deki temasları kapsamında basınla bir araya gelen Thierer, Häfele'nin Türkiye vizyonu ve sektör hakkında değerlendirmelerde bulundu.

Türkiye'nin, Avrupa'nın en hızlı gelişen ülkeleri arasında yer aldığını ve gelecek vaat eden bir büyüme kaydettiğini belirten Sibylle Thierer, "Türkiye'deki müşterilerimize daha önce irtibat ofisimizden verdiğimiz hizmeti, Türkiye pazarının önceliklerini göz önünde bulundurarak oluşturduğumuz bin iki yüz metrekarelik yeni showroom ve stoklarımızla

vermeye başladık. On iki ay açık fuar özelliğine sahip showroom'umuzu, sektördeki yenilikleri ve değişen müşteri ihtiyaçlarını yansıtabilme için sürekli yeniliyoruz. Türkiye'nin gittikçe artan mobilya ihracatı ve kaliteye verilen önemin artması bizi bu pazarda daha iyi ve yaygın hizmet vermeye itti." dedi. Türkiye'nin sahip olduğu coğrafi, ekonomik, sosyal ve kültürel üstünlükleri ile bölgede önemli bir yerde bulunduğunun altını çizen Sibylle Thierer, son dönemde sağlanan ekonomik gelişme ve istikrarın da AB'ye üyelik yolunda atılan çok önemli adımlar olduğunu vurguladı.

www.hafele.com.tr

⇒ i Guzzini 2006'da IF Zengini iRoad ve iWay de uluslararası ödülü kucakladı

iGuzzini dış aydınlatma armatürlerinden, her ikisi de Jean Michel Wilmotte tasarımı (kamuya açık alan ve sokak aydınlatması için) iRoad ile (bahçe ve yürüyüş yolu aydınlatması için) iWay, özgün tasarımlarını üstün teknolojik özellikleriyle destekleyerek 2006 IF Tasarım ödülünü aldı.

iWay'in tasarımı son derece özgün; patentli optik sistemi ile görsel rahatlık ve ışığın mükemmel fotometrik dağılımını sağlıyor. Ayrıca, tek bir vidanın bile

gözükmediği -kare veya yuvarlak- pürüzsüz gövdesi ile de lineer estetik vurgulanıyor.

iRoad ise, şehir aydınlatmasının sadece işlevsel olmakla kalmayıp aynı zamanda estetik duylara da hitap etmesi gerektiğini savunan bir tasarım. Göz kamaştıran parlama ve yukarı doğru ışık kaybı olmadan düzgün ışık dağılımı sağlayan optik başlığı ile ışık kirliliğini önleyen güçlü ve teknik görüntüsü aynı zamanda bir kent dekoru. Armatürün yüksek aydınlatma gücü, direkler arası mesafenin artırılarak, yatırım, bakım ve enerji maliyetlerinin düşürülmesini de sağlıyor.

www.tepta.com

YAPIDA NE VARSA HEPSİ BU FUARDA!

29.ULUSLARARASI TURKEYBUILD

YAPI

İSTANBUL FUARI

2006

3 - 7 MAYIS / MAY

11:00 - 19:30

TÜYAP FUAR MERKEZİ BEYLİKDÜZÜ

www.yem.net

yapı-endüstri merkezi THE BUILDING INFORMATION CENTRE

Cumhuriyet Cad. 329 Harbiye 34367 İstanbul-TÜRKİYE Tel: 0212 219 39 39 Faks: 0212 225 66 23

İyi ışığın potansiyelini özgür bırakın: Professional Lighting Design Türkiye

- ⇒ Geleceğe dönük
- ⇒ Analitik
- ⇒ Eleştirel
- ⇒ Güncel
- ⇒ Uluslararası
- ⇒ Bilimsel

PROFESSIONAL **LIGHTING** DESIGN
TÜRKİYE

www.pld-turkiye.com

İyi aydınlatma tasarımı için en iyi yardımcı

BASİT BİR ANAHTARDAN ÇOK DAHA FAZLASI

LIVING

Anahtar

LIGHT

Anahtar

Dokunmatik dimmer

Seyyar emniyet lambası

Radyolu alarm saati

Termik manyetik devre kesici

Gaz dedektörü

Yerel amplifikatör

PIVOT

Video interkom

SFERA

Giriş paneli

60'tan fazla ülkede tanınan bir marka olan Bticino, yarattığı ürün ve sistemlerle elektrik altyapı ve tesisatı sektöründe dünya lideridir. Tasarım ve teknolojiyi buluşturan Bticino; konfor, güvenlik, emniyet, enerji tasarrufu ve dahili iletişim alanında tüketicilerine en mükemmel çözümü sunar. Bticino ev yaşamınızı sizin için kolaylaştırırken, elektrik anahtarlarınızda ev dekorasyonunuzun bir parçası haline gelir.

⇒ International Hospital'in Gizli Bahçesi: Anemon Hastane havasından uzaklaşmak isteyenlere...

International Hospital'in içinde, deniz cephesi boyunca yapılandırılmış olan Cafe Anemon, sakin tasarımı ve sıcak renkleri ile misafirlerine dinlendirici bir ortam sunuyor. Konuklarını kısa süre de olsa hastane psikolojisinden uzaklaştıran Cafe Anemon'un, çarpıcı manzarasına konforunu garantileyen sıcak dekorasyonu da eklenince markalaşması kaçınılmaz hale geldi.

Aydınlatma da, tasarım da aynı çizgide sakin ve iddialı olmalıydı. Aydınlatmada kullanılan beyazlığın derinliği ve kırmızının sıcaklığı ile mekan bütünleşti.

Genel aydınlatmada her biri kendi içinde ısıklık gibi algılanan beyaz reflektörlü derin ve çerçevesiz alçıpanla bütünleşen "Modular Lotis" armatürler kullanıldı. Işık kaynağı hissedilmeden mekanın aydınlığı sağlanıp, karanlıktan aydınlığa geçiş yapıldı.

Farklı oturumlardan oluşan ortamı bütünlemek amacıyla belli aralıklarla modern armatürler sarkıtıldı. Teknik mekanizması ve kumaş kaplamasıyla oluşturduğu kontrast teknolojiyle sıcaklığı buluşturdu.

Anemon, sol cepheden denizi yakalarken, sağ cephede ise servis hattı boyunca kullanılan "Nomad" apliklerin ışığı ile özelleştirildi.

Mimar: Geyran Mimarlık, Kenan Geyran

Ürün: Modular Lotis, Modular Nomad

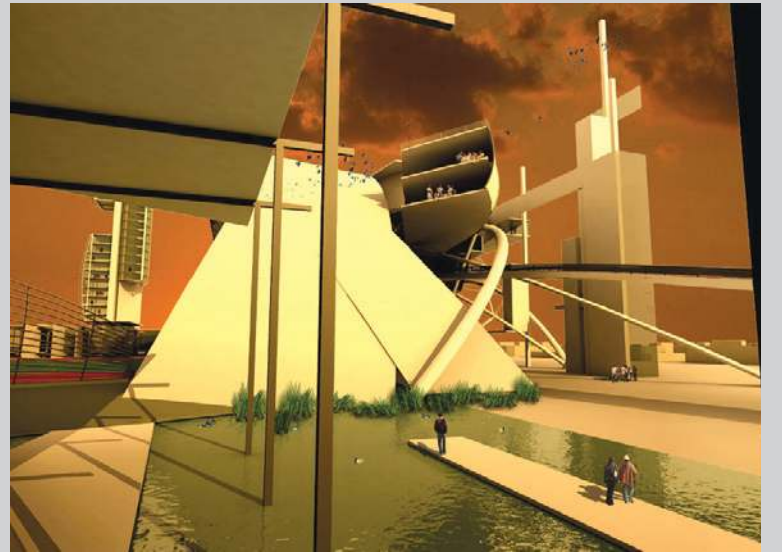
Metin: Yıldız Ağan, HI-TEC Aydınlatma

⇒ Autodesk Son Sürümünü Duyurdu AutoCAD 2007 yeni arayüzüyle kucak açıyor

Yeni AutoCAD 2007, kavramsal tasarım ve detaylı çizim işlevlerini tek ortamda sunuyor. Tasarım verilerini yaratma, yönetme ve paylaşma, entegre olarak gerçekleştiriliyor. Kavramsal tasarım özellikleri, tasarım alternatiflerinin kolayca ve hızla oluşturulmasına, sonra da tasarımın üretilmesi için gerekli olan dokümantasyon çizimlerine temel olarak kullanılmasına yarıyor.

En karmaşık projelerin altından kalkabilecek kadar güçlü olan AutoCAD 2007, yeni başlayanlar için de kolay kullanılabilecek bir ortam sunuyor. AutoCAD 2007 ortamı, yeni ara yüzü ile nesnelerin yaratılması için çabuk ve kolay yöntemler sağlıyor. Kavramsal tasarım araçları, 3 boyutlu katı ve yüzey modellemede yenilikler, kolay navigasyon, dinamik koordinat sistemi, görsel stiller, canlandırma, ışık ve malzeme kullanımı, tümleşik "mental ray" motoru ile foto-gerçekçi kaplama (rendering), modelden kesit ve görünüş çıkarma, dinamik bloklar gibi göz alıcı yeni özellikler ile AutoCAD 2007, CAD üretkenliğinde yeni standardı belirliyor.

⇒ İtalya Aydınlatıyor

Isıkta Teknoloji, Tasarım ve Sanat

İtalyan Kültür Merkezi tarafından, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü, Maison Française dergisi ve 3. Boyut Proje Üretim Merkezi işbirliğiyle gerçekleştirilen **"100 Soli"** sergisi 8 Haziran'da Tophane-i Amire'de açılıyor.

Sartirana Sanat Vakfı'nın son yıllarda oluşturduğu koleksiyonların en ilginçlerinden biri olan "100 Soli" Mitolojik Güneş Tanrısı Amon RA ve henüz biten XX. yüzyılın hafızası arasında, ruhuyla kaynaşmış, ilmin ve onun günlük hayatımızdaki uygulamalarına, "EXCELSIOR dansı" ruhuna emdirilmiş ışığa adanan bu sergi 100 farklı aydınlatma elemanından oluşuyor.

Sergide Gio Ponti, Achille e Pier Giacomo Castiglioni, Giotto Stoppino, Philip Stark, Oscae Tusquet, Denis Santachiara, Andrea Anastasio, Ettore Sottsass gibi önemli isimlerin yanı sıra **Fontane Arte, Flos, Artemide, Kartell, Luce Plan, Foscari, La Murrina, Guzzi** sektörün uluslararası sahnesinin tanınmış firmaları yer alıyor.

Türk İtalyan diplomatik ilişkilerinin 150. yılı sebebiyle düzenlenen etkinlikler kapsamında yer alan **"100 Soli"** sergisinin küratörlüğünü **Giorgio Forni** yapıyor. Sergide İtalyan aydınlatma; teknoloji, tasarım ve sanat olarak üç ana başlık altında sergileniyor.

Tophane-i Amire'deki sergi 24 Hazirana kadar izlenebilir.

⇒ 'A'dan Z'ye Komple Çözümler: Legrand

160'dan fazla ülkede kurulu yapısı, 3.2 milyar Euro'luk iş hacmi ve yaklaşık 31.000 çalışanı ile Legrand, elektrik tesisatı ve yapısal kablolama sistemlerinde bir dünya lideri...

1990 yılından beri Türkiye'de elektrik sektöründe faaliyet gösteren Legrand, yapısal kablolama sistemleri, anahtar serileri, otomatik sigortaları ve şalterleri, modüler kumanda cihazları, kablo dağıtım sistemleri, endüstriyel ürünleri, emniyet aydınlatma sistemleri ve sarf malzemesi içeren geniş ürün yelpazesi ile Türkiye pazarında her tür bina için aynı marka ile A'dan Z'ye komple çözümler sunmaktadır.

Abu Dhabi'nin 'Işık Sarayı'

Birleşik Arap Emirlikleri'ndeki Hotel Emirates Palace, 2005 yılında kapılarını açtığından bu yana dünyanın dört yanından gelen konuklarına gerçek bir saray deneyimi sunuyor; hem de 1.3 km genişlikte dev bir alanda!

Metin: David Robertson, Desmond O'Donovan, Peter Fordham, Joachim Ritter

Fotoğraflar: Dorothea Schmid, Emirates Palace

Tasarım geleneksel mimari elemanlardan alıntılar gösteriyor, örneğin kubbeler.

Ana kubbenin yanından (soldaki resim) geniş yapı içinden 114 kubbe daha yükseliyor.

Kempinski oteller zincirinin bir halkası olan Emirates Palace, dünyanın en büyük ve en lüks otellerinden biri kabul ediliyor. Subat 2005 itibariyle kırmızı halısı serilen otele, 'yıldızlara göre sınıflandırılmayı, mevcut kategorileri' yetersiz bulacak olası konukları düşünülerek 'Palace' (saray) adı verilmiş. Misafirlerin, kendilerini bir sarayda hissetmesi istenmiş; romantik, fantazi dolu ve macera içinde, lüks ile sarmalanmış. Arap dünyasında lüks kelimesi altın'ı akla getiriyor. Londra'lı DHA Design firması da Emirates Palace'ta altına suni ışık ile alışılmıştan fazla parlaklık kazandırıyor.

Lüks ve tekrar lüks... Proje, en kısa böyle tanımlanır. Bir gazetenin attığı başlık durumu çok güzel özetlemiş: "Parlayan herşey altın". Gerçekten tamamiyle açılıyor, çünkü yakın doğunun en büyük trendlerinden biri olan pastanın dahi üzeri altın kaplı ve sadece otelde değil, sınırlar ötesi de ihracatı yapıyor.

Işık konusunda çok fazla bilgisi olmayanlar hemen, tükenmeyen bütçeler içinde ışığın istenildiği gibi planlanabilmesi konusunda herhangi bir problem olmayacağını düşünecektir. Ancak, aydınlatma tasarımı uzmanı ile gerçekte farklı şeyleri algılayan biri arasındaki fark işte burada yatıyor. Burada gerekli olan planlama değil, tasarım. Ve ortaya çıkana bakılırsa, takdire değer! Aydınlatma tasarımının, bu projede de görüldüğü gibi mimari tasarım ile kültüre uygun olarak ortaya konması ve modern olanı sağlamak üzere yapılması anlamına geliyor. Bu ne anlama geliyor? Öncelikle, ışığın lüks olmadığı, ancak varolan lüksü belgelemek üzere bir araç olarak kullanıldığı ve böylece otele mimari ile, hedeflenenin kazandırılması anlamına gelir. Kazandırılmak istenen iynin en iyisidir. Planlamanın temeli iki ana düşünceye dayanır; kültürel çevre ve ulusun geleceğe yatırım yapma kararı. Planlamanın arkasındaki ana düşünce, Dubai'nin şu anda yoğun girişimler ile, bir tatil ve seyahat şehri olarak tescil ettirilmesi ve petrolün, ülkenin ana gelir kaynağı

ile bölge ve kültüre uygun, bunları değiştirmeyen bir aydınlatma tasarımı geliştirilmiş. Aydınlatma tasarımının kalitesi, olağanüstü gösterişli olan veya yeni bir stili barındırmayan mimariye, sınırsızca hizmet etmeli ve sadece lüks olmalıdır.

Sadece beyaz olarak verilen sıcak ışık rengi, kullanılan yapı malzemelerini vurguluyor. Ancak çok daha önemlisi, ışığın zekice kullanılması ile her köşe her ayrıntı altından yapılmış gibi görünüyor. Işık gerçekten herşeyin altından olduğu algılamasını yaratıyor. Ancak sizi temin edebilirim: Palmiyelerin hiçbir altından değil, kum taşından yapılmış. Herşey çok doğal ve sadece algılamanın bir ürünü. Işığın çok yoğun kullanılmasına rağmen, hala kontrastlar görülüyor. Böyle de olması gerekiyor, zira aksi takdirde Richard Kelly'e (parlaklığın oyunu) göre, bakmak için varolan ışığı temsil etmiyor.

Bina kompleksi üç ana gruptan oluşuyor; merkezde saray, konferans salonu ve iki otel kanadı. Tüm binaların ortak yanı kullanılan biçim dili. Her eleman İslam mimarisini en üst seviyeye çıkarıyor. Belirgin stil göndermeleri mevcut. Zamanımıza ait işlemelerden ve farklı boyutlu kubbelerden bunu anlamak mümkün. Kubbelerin en büyüğü ve en güzeliyse sarayın merkezinde tavanı kaplıyor.

Hiçbir yerde 'tasarruf edilmemiş'. Toplam olarak dikilen 8000 hurma palmyesinin altındaki toprak zemine, gömülebilen lambalar yerleştirilmiş.

Otelin hangi bölümünde olursanız olun veya nereye bakarsanız bakın... Her yerde aydınlık ve yumuşak bir atmosfer bulacaksınız.

Tekdüzenli olarak uygulanan aydınlatma konsepti, geniş alana yerleşik otel kompleksinin yapısını oluşturuyor ve sarayda gece de muhteşem bir görüntü veriyor.

olmaması halinde, erkenden gerekli tedbirin alınmasıdır.

Uluslararası gelişmeler Yakın Doğu'da da petrol dolar patronlarını sonunda ikna etti. Bir ulusun uzun vadeli ekonomik önemi geleceğe yatırım anlamına geliyor. Dolayısıyla, değerli aydınlatma planlamacılarını ve lamba üreticilerini çöle davet eden, sadece bu otel ve mimari, uluslararası standartlar ve hatta bunların üzerinde yapılan çalışmalar değil. Amerika Birleşik Devletleri'nin Las Vegas'ı varsa, Birleşik Arap Emirliklerinin Emirates Palace Hotel'i var, ancak aydınlatma tasarımı Las Vegas'tan getirilmemiş. Las Vegas eşsiz olmasını ışık planlama bürosunun profesyonelliğine borçlu. Yeni, otel

Dış alandaki ışık tasarımında üç temel ayrım görülüyor. Bina cephesinde, binanın tabanına belirli bir düzen içinde yerleştirilen gömülü Uplight'lar, binanın alt kısımlarında kalan peşpeşe sıralanmış sütunları öne çıkartıyor. Yine bina cephesinde, farklı balkon seviyelerine yerleştirilen ışık rayları, balkonları vurguluyor.

Ana pervazlara soğuk katod ampuller görünmez şekilde monte edilmiş, kademeli cephe seviyesini gösteriyor. Aynı biçimde bir aydınlatma üst katların parmaklıklarına doğru yapılmış. Kubbelerin aydınlatması, taç gibi tüm alt seviyedeki ışıklandırmayı sarıyor. Kubbeleri gece görüntüsü içinde de ön plana

Oditoryum çok amaçlı kullanılıyor. Dolayısıyla aydınlatma, etkinliklere olduğu kadar, konferanslar için de gerekli uygun ışık sağlamalı.

Açıklamalar

1. Zemin boyunca çizgisel soğuk katodlarla aydınlatma
2. Kartalın önden aydınlatılması
3. Kartalın arkadan aydınlatılması
4. Kartal'a yönlendirilmiş spotlar
5. Downlight'lar
6. Soğuk katod ile aydınlatma
7. Tavan panelleri boyunca çizgisel soğuk katod aydınlatması
8. Kenar ısıklandırması: doğrusal soğuk katod aydınlatması
9. Basamakların doğrusal ışık ile aydınlatılması
10. Projeksiyon odasında ve parmaklıkların altında gömülü armatürler

çıkartabilmek için, yapı malzemelerinin modellenmesine özellikle dikkat edilmiş. Ayrıca merkezdeki ana kubbenin üzerine sabit aydınlatıcılar için renk değiştiren lambalar monte edilmiş.

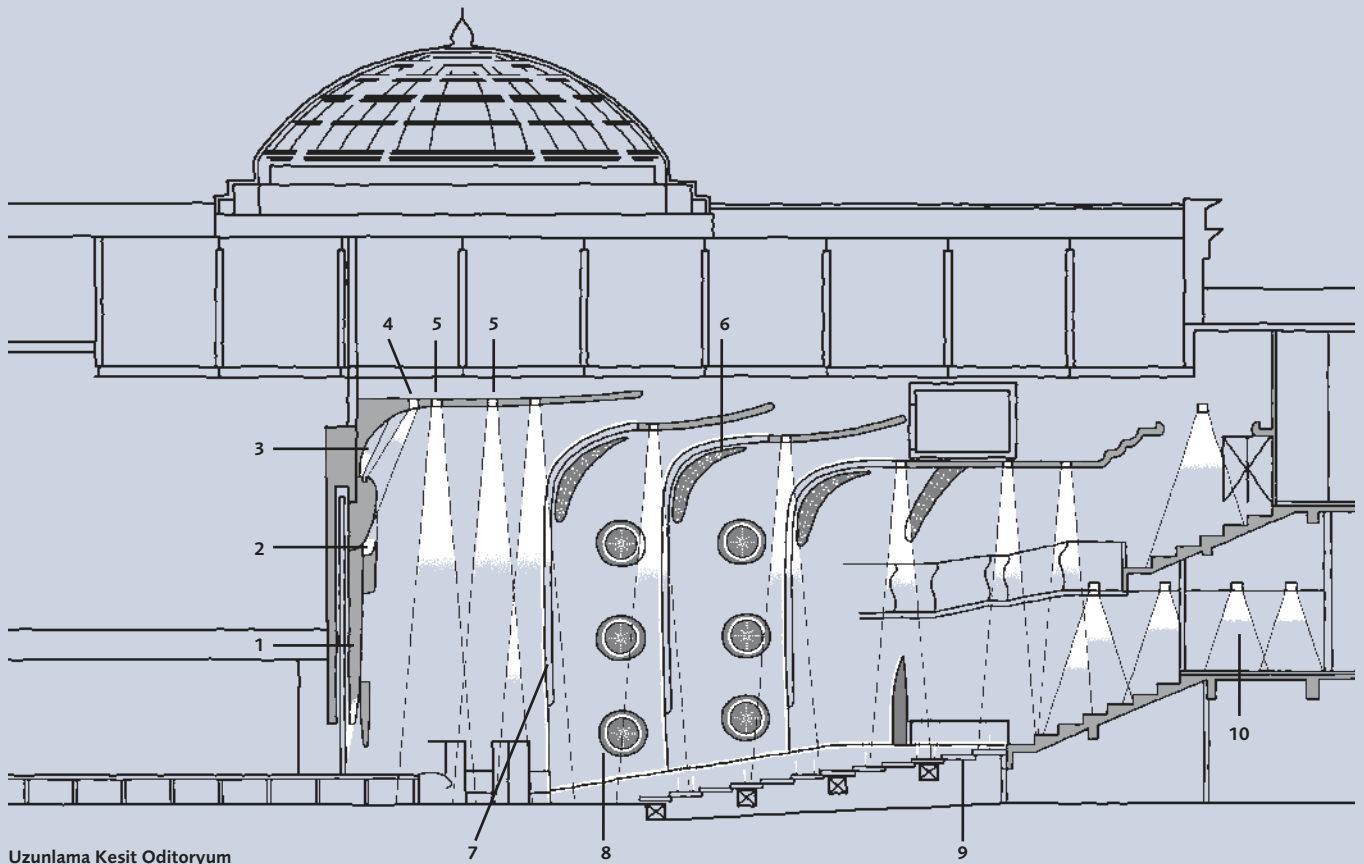
Otel binasının bulunduğu tüm geniş dış alan da, binanın aydınlatması ile ilişkilendirilmiş. Zemine yerleştirilen lambaların çoğu zaman dikkatten kaçması veya bir lamba değişimi gerektiğinde unutulmaması veya lambanın üzerinin bitki ile kapanmış olması ihtimalini göz önünde bulundurarak tasarım ekibi, ağaç ve bitkilerin aşağıdan ışıklandırması için ek lambalar koyma kararı almış. Yürüme yollarına Poller aydınlatıcıları yerleştirilmiş, havuzun etrafındaki pavilyonlar gibi ek binaların ışıklandırması için bina kompleksinde kullanılan aydınlatma konseptinin küçük bir versiyonu uygulanmış.

DHA aydınlatma tasarımcıları işe başlamadan önce, dış alanların aydınlatması konusunda bilgi sahibi olmuşlar. Sonra kendilerinden, iç mekanlar için daha önce Lighting Design International 'ın yapmış olduğu konseptin üzerine yapılandırılmak üzere, bir aydınlatma tasarımı istenmiş. Buna göre, balo salonu, lobi ve konferans salonu LDI ve DHA'nın tasarımlarının bir füzyonunu oluşturmuş. LDI ile birlikte çalışılmaya başladıktan sonra mimarisi önemli derecede değiştirilen 'yeni' alanlar için DHA'dan temelden yepyeni bir şema tasarımı istenmiş. Söz konusu alanlardan birincisi oditoryum diğeri ise ana dehlizler olmuş.

Oditoryum için hem konferanslar hem de etkinliklere uygun bir alanın yaratılması hedeflenmiş. Mekanın esnekliğinden dolayı, burada renkli ışığın veya renk değiştirebilen ışığın kullanılmasının fazla olacağı konusunda fikir birliği oluşmuş. Zira, genelde konferans organizatörleri, etkinliği düzenleyenlerin kendi şirket renklerinin kullanılmasını tercih etmeleri nedeniyle, ışığı bu renk konseptleri çerçevesinde tutma eğilimindedirler, sahne tasarımcıları ise sabit bir renk paletini kullanmak yerine kendi renklerini uygulamayı tercih ederler.

Sahne aydınlatmasının konumlandırılması ve ihalesi de Theatre Projects'in görev alanına dahil edilmiş. Dolayısıyla DHA'den seyircilerin bulunduğu salon için de, aydınlatma tasarımını yapmak üzere ihale hazırlaması gerekmiş. Salona giren izleyicinin, sahne aydınlatmasındaki önemli alanlardan etkilenmeden, ortamı algılamaları ve bundan etkilenmeleri planlanmış.

Tiyatrolarda izleyiciler, genelde dağıtılan programın rahatça okunamamasından şikayetçidir. Burada da not alabilmek ve programı okuyabilmek için uygun bir aydınlatmanın oluşturulması gerektiği düşünülmüş ve buna göre uniform ve rahat aydınlatma yoğunlukları için downlight'larla çözüm üretilmiş. Tavan panelleri eğik olduğundan, aynı mesafede lambaların yerleştirilmesi kolay olmamış. Tam ayarlanabilen lambalar kullanılarak eşit mesafeli temel aydınlatma sağlanmış. Zemin için yine, ayarlanabilen "PAR56" downlight'lar kullanılmış, daha küçük boyutlu

Uzunlama Kesit Oditoryum

"PAR38" versiyonları ise galeriye yerleştirilmiş. Dipteki yuvasına yerleştirilen lambalar, yüksek performanslı bir lambaya göre farklı bir asalet gösteriyor doğrusu.

Seyirci salonunda bulunan anahtarlar halkaları düzenli bir yapıda sıralanmış, böylece her bir alan farklı yoğunlukta aydınlatılabiliyor. Bu, 1700 kişilik seyirci kapasitesine sahip ve her alanı aynı anda kullanılmayan bir oditoryum için çok önemli bir faktör. Diğer bir fikir ise, akşam gösterilerinde seyirci aydınlatmasının büyük formatlı duvar ve tavan şekillerinden aşağı doğru sarkması olmuş. Böyle bir etki yaratmak için aydınlatma tasarımcıları tüm özel elemanları içten ışıklandırmayı tercih etmişler ve yansıtıcı ya da endirekt ışık kullanmamışlar. KY&A ile ortak çalışmaları sonucunda DHA, aydınlatmayı duvar ornamentlerine entegre etmek için zekice birkaç metot geliştirmiş.

Üstüste bindirilen tavan panelleri aydınlatma tasarımcıları için iyi bir fırsat yaratmış. Panellerin kenarlarına soğuk katod tekniği uygulanmış ve böylece panellerin kabuğu andırır görünümü öne çıkarılmış. Paneller arasında ışık olmaması halinde tavanın, aşağıdan düz ve kesintisiz görüneceği düşünülmüş. Sahne projektörlerinin yerleştirilebilmesi için, üstüste bindirmeli paneller konulmuş. Soğuk katod lambaları, sahne projektörlerinin pozisyonunun etkilenmesi engellenecek şekilde (hatta bunun daha da kötüsü, özellikle gizlenen projektörlerin gölgeler oluşması olabilmemiş) yerleştirilmiş. Yüksekçe monte edilmek suretiyle, aynı zamanda alt seviyelerde kullanılabilir bir genel aydınlatma sağlamışlar, gösteri esnasında direkt aydınlatmanın kapalı olduğu durumlarda, acil durum aydınlatması olarak kullanılabiliyorlar.

Soğuk katod lambaları, boruların istenilen şekilde kesilebilmesinden ve garanti edilen daha uzun ampul ömründen dolayı seçilmiş, ki zor ulaşılan bu alanlar dikkate alındığında, seçimin ne kadar doğru olduğu kanıtlanmış. Duvar yüzeylerinin açık renkli olması nedeniyle, DHA bu alanları geniş olarak aydınlatmak istememiş. Aslında sanat veya tanıtımın baskın olduğu birçok halka açık alanlarda tercih edilen bir teknik olduğunu hatırlatmak gerek. Bunun yerine demetler şeklinde monte edilen dekoratif elemanlar aydınlatılmış ve bunlar duvar yüzeylerine ışık saçan bir kontrast oluşturarak, yüzeyde kullanılan malzemeyi öne çıkarmışlar. Elips şekiller, soğuk katod tekniğinin uygulanması için son derece uygun olmuş. Boruların gizlenerek arkalarına yerleştirilmesi için, profiller üzerinde oynanmış. Kenar aydınlatma, tüm panellerin eşit aralıklarla aydınlatılmasını sağlamadığı ve çizgisel ışık kaynağı, yanıp sönen bir ışıktan çok daha yumuşak bir ışık verdiği için, tasarımcılar tüm bu oyuna biraz daha parlaklık kazandırmak istemişler. Bunun için fiber optik sistem en uygun çözüm olmuş. Işık hatları duvar boyunca yerleştirilmiş, salonunun dışında bulunan projektöre daha rahat ulaşılmış. Işık hatlarının sonlarına kristal uçlar konularak, bunların sadece parlaması değil, altın rengine boyalı panelleri ışıklandırmaları sağlanmış.

Her oditoryumun ilk ilgi noktası sahne olduğundan, DHA ekibi soğuk katodları sahnenin ön kısmında bir kemer şeklinde uygulamış ve böylece konsept tavan ve duvar alınlıklarındaki tema ile birleştirilmiş. Özel olarak geliştirilen 'ampul beyazı' ile aynı soğuk katod rengi burada da kullanılmış ve tavan aydınlatmasının rengini almış.

Ön sahnenin üzerindeki altın arma üstünde altın bir kartal görünüyor. DHA, fiberoptik ile armanın etrafını ışıklandırmış. Ayrıca yerleştirilen düşük voltlu ışıklıklar ile kuş öne çıkarılmış. Genel olarak son derece süslü bir mekân havası var. Hareketin bol olduğu yerlere yerleştirilen dekoratif lambaların yerini, ilginç şekilde aydınlatılan elemanlar alıyor. Yapı sahibi bu şekilde çok etkileyici ve esnek bir ışık çözümüne sahip olmuş.

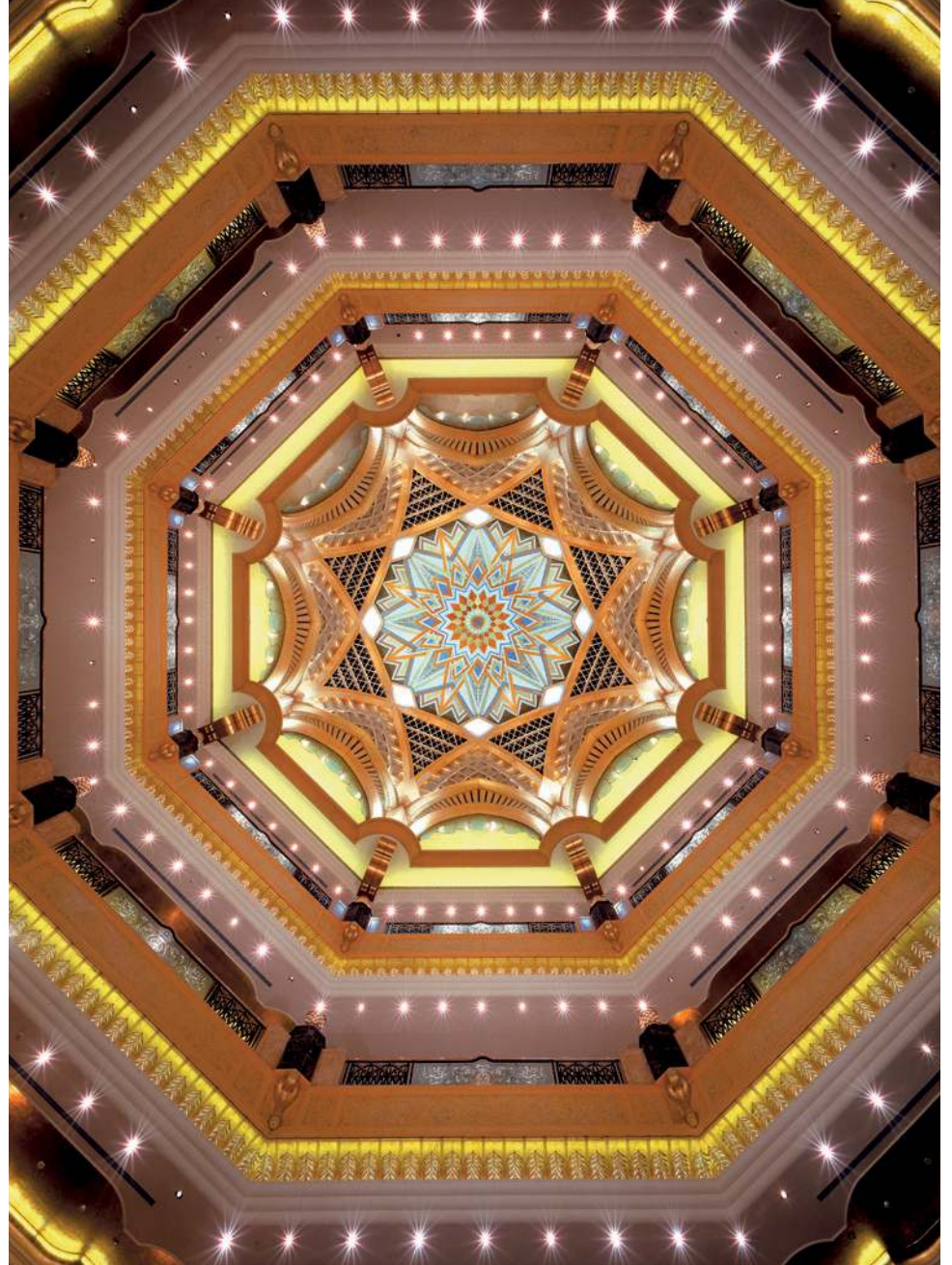
DHA'ya atriyumda olan mevcut aydınlatmanın daha geliştirilmesi görevi verildiğinde, mekân tasarımının her seviyede, perfore manzara panelleri ile bir kuş kafesine benzediği görülmüş. Bu panellerin radikal bir şekilde azaltılması ile mekân çok daha etkin bir açılım göstermiş ve ziyaretçiler atriyumun gerçek (yaklaşık 40 metrelik bir çapa sahip) boyutlarını hayranlıkla görebilmişler.

Büyük yapı gövdelerinin aydınlatması için başlatılan tüm girişimlerde, bunların yeterli ışık ile donatılmaması halinde çok karanlık görüneceği endişesi yatar. DHA bunun yanlış bir girişim olduğu kanısında ilerleyerek, boş bir mekânın ısığa boğulmasının, fazlasıyla enerji harcamasına ve de atriyumda bulunan her bir mimari elemanı çok parlak bir şekilde aydınlatması anlamına geleceğini düşünmüş.

Tasarım sürecinin bir diğer önemli faktörü, mekânın algılandığı perspektif olmuş. Ancak zemin katından yukarı doğru bakıldığında mekânın genişliği hissedilebiliyor. Bunun dışında diğer noktalardan ve ara katlardan bakıldığında, katların tavanları ve karşı alanda bulunan galeriler görüşü sınırılıyor.

Salonun yeniden şekillendirilmesi ile mekânın zemin katındaki merkezi bir pozisyonundan, en iyi biçimde algılanması için çalışılmış. Konseptin çalışabilmesini sağlayan anahtar ise, aynı aydınlatma konseptinin her galeri tavanında da uygulanması olmuş. Buralarda, aşağıdan bakıldığında, parlamaktan çok ısıldama etkisi yaratan daha küçük downlight'lar uygulanmış. Yine aynı downlight'lar mekânı her galeri yüksekliğinde çerçeveleyen dekoratif parmaklıkların aydınlatılması için uygun bir fırsat sunmuş.

Parmaklıkların downlight aydınlatmasına karşı mat görünümlerini engellemek amacıyla bir bölüm, soğuk katod lambaları ile geliştirilmiş ve böylece dekoratif alçı kabartma işleri vurgulanmış. Tüm katlarda tekrarlanması ile mekânda tutarlılık sağlanmış. Atriyumun kubbesi, şüphesiz bu devasa mekanın ana elemanı. Burada aydınlatma entegrasyonu gayet zor olmuş. Aydınlatma için uygulama alanlarına erişimde zorlanılmış ve

Gümüş ve altın mozaikleri ile süslenmiş Atrium kubbesinin çapı 42 metre. Ayrıca ısıldama etkisi oluşturmak için ışık noktaları ile çalışılmış.

yüzeylerde şatafatlı dekorasyonlar bulunduğundan, lambaların gizli olarak yerleştirilmesi gerekmiş. Bakım konusu dikkate alınarak, DHA sadece metal buharlı lambaları kullanma kararı almış. Bu alanda hakim olan renkler mavi ve gümüş, dolayısıyla az miktarda verilen soğuk ışık, herhangi bir problem yaratmamış.

Spotlight'lar ise, oktagonun sekiz sütununun düğüm noktalarına yerleştirilmiş ve böylece aralarındaki kemerler aydınlatılmış. Kemerler üzerindeki tavan panelleri; metal, bükümlü yarı borulardan oluşuyor, tamamında bir yelpazeyi andırıyor. Daha üst seviyede bulunan kemere yerleştirilen sade ve uç yansıtmalı ışık rayı, kemerin mimari şeklini vurgularken, ilginç ışık şekilleri oluşturuyor. Spotların tek tek yerleştirilmesi muhtemelen çok daha iyi performans verebilirdi, ancak bu alana zor eriştiğinden ve metal buhar lambalı bir ışık projektörünü saklama olanağı, fiberoptikli çözümü akla getirmiş.

Kubbenin kendisi alttan spotlar ile aydınlatılmış, bu spotlar sütunların başlıklarına gizlenmiş. Hassas bir ayarlama ile aydınlık ve eşit orantılı ışıklandırma sağlanabilmiş. Konseptin tamamı son derece etkili. Ziyaretçinin bakışı otomatik olarak farklı malzeme ve dokular ile vurgulanan atriyumun yüksekliğine çekiliyor.

Kubbenin aydınlık ve direkt olarak ışıklandırılması, mekanda dev bir yansıma etkisi yaratıyor. Çevre boyunca yerleştirilen downlight'lar ve alt seviyede tekli lambaların kombinasyonunda, kubbeli salonun zemini karanlık kalmıyor.

Konsept tamamiyle modern, çünkü kalite, Arap dünyasının bugüne kadar sayısız projesinde genellikle uygulanan, kristaller ile sağlanan şatafat olarak tanımlanmamış. Burada mekan tasarımı gerçekleştirilmiş. Mekan şekillendirilmesinde planlamacıların, ışığı bakmak için uygulamaması nedeniyle, örneğin lambalar ve lamba formları gibi geleneksel tipik aydınlatma araçları kullanılmamış.

Otel dünyasının uluslararası boyutunda beş yıldızdan fazla yıldız yok. Ancak konseptinden dolayı, bu otelin yedi yıldız hakettiği konuşuluyor. Otel dünyasında aydınlatma tasarımı açısından da yıldız kazanma zamanı acaba gelmedi mi? Bir yandan evet; çünkü böylece mimari için ışığın önemi vurgulanır. Ancak aydınlatma tasarımı aynı zamanda tabi olmak anlamına geliyor. Işık sadece mimariyi desteklemeye hizmet etmiyor, aynı zamanda kendisinin, geri planda kalarak iyi olması bekleniyor. Eğer böyle ise, Emirates Palace Hotel'inin mutlaka bir yıldız daha alması gerekir. Bununla birlikte yıldız sayısı sekiz olur.

Salon ve bitişindeki koridorların aydınlatılması için sütunlara monte edilen uplight'lar ve kapalı çarşılarından tanıdığımız, sanki kenarlardan giren gün ışığı gibi modern ışık alıntılarının ortak bir oluşumu. İnanılmaz etkileyici bir atmosfer. Çatıdan endirekt vuran gün ışığı da ayrıca bu atmosferi güçlendiriyor.

Projeye katılımcıları:

Mimar: Wimberly Allison Tong & Goo

İç Mimar: KY&A, Tayland

İç alanın aydınlatma tasarımı: DHA Design & Lighting Design International, Londra

Dış alanın aydınlatma tasarımı: DHA Design, Londra

Kullanılan ürünler:

Dışalan

Gömülü uplightlar, WE-EF

Işık rayları: Linea Luce, iGuzzini

Renk değiştirici: Martin Professional

Ağaç aydınlatması: Aufbauleuchten

Superlight, Willy Meyer + Sohn GmbH

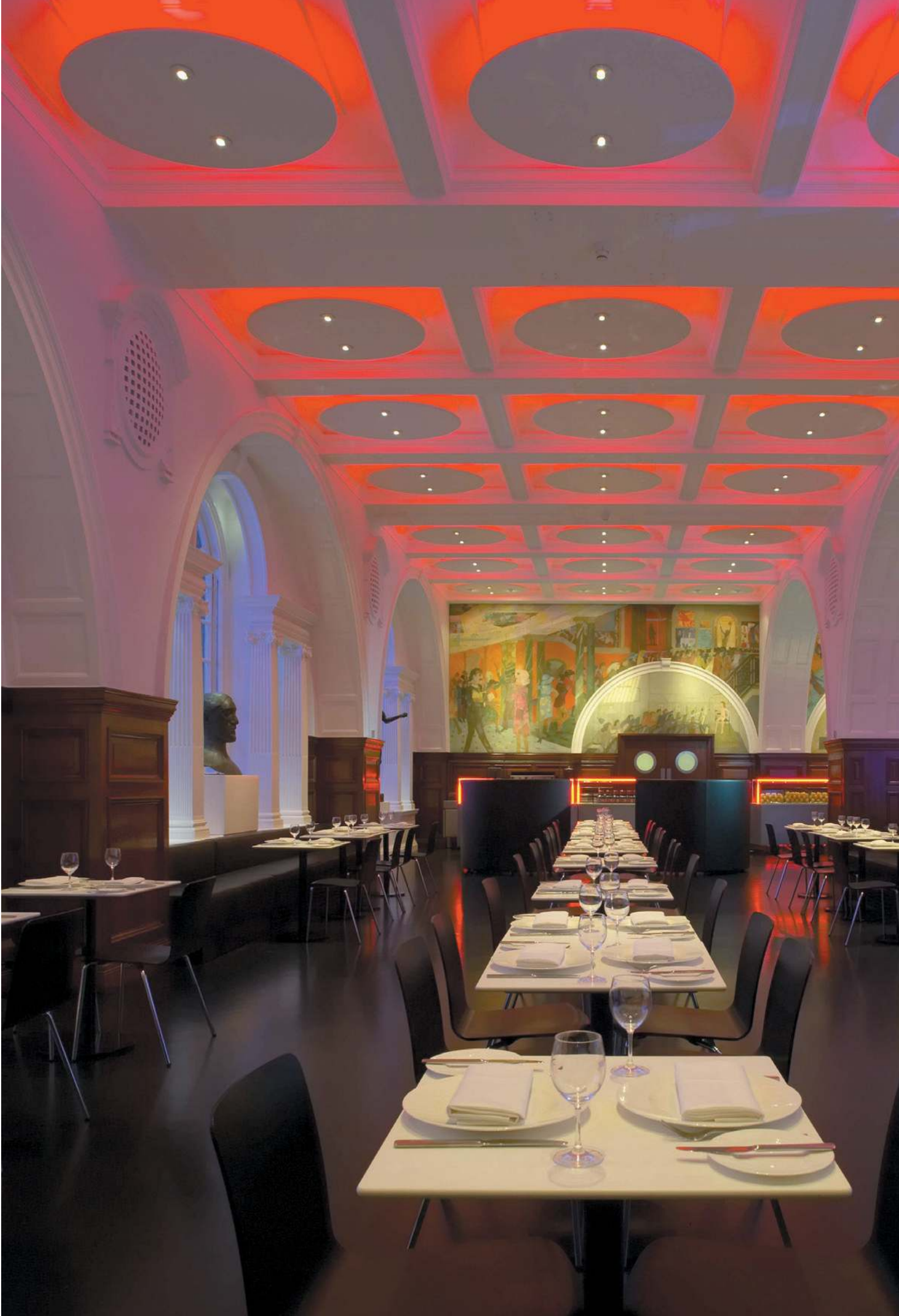
Yaya yolları: Poller, Bega

Oditoryum

Downlight'lar: PAR56 ve PAR38, Erco

Mavi salonun koyu mavi kubbeli tavanı, esas etkisini soğuk beyaz ışık aydınlatması ile gösteriyor, böylece sıcak renklerde olan duvarlara kontrast oluşturulmuş.

Sanat Üstüne Tatlı

**Londra'daki Royal Academy of Arts
(Kraliyet Sanat Akademisi) Restoranı'nın
değişimi tüm dikkatleri topluyor.**

Metin: Peter Fordham, Karl Maria Reger
Fotoğraflar: Richard Bryant

*1885 yılında Richard Norman Shaw tarafından
Viktoryan tarzında inşa edilen Londra'daki
Royal Academy of Arts'ın restoranının
zamanla çekiciliğini kaybettiği fark edilince,
mekanın yeniden canlandırılması için hemen
ihale kapsamında MUMA (McInnes Usher
McKnight Architects) mimarlık bürosu ile
irtibata geçildi. Geçen yıl İngiltere Aydınlatma
Tasarımı Ödülü'nü (UK Lighting Design
Award) alan ve aydınlatma konseptinin teknik
uygulamasında derin uzmanlığı olan DHA
Designs da projenin başrol oyuncularından
biri oldu.*

Londra'daki Royal Academy Restoranının restorasyon çalışmalarında, tarihi yapıların, modern ve renk değiştiren aydınlatma ile birlikte olabilecekleri kanıtlandı.

Alandaki diğer çarpıcı mimari elemanlar, özellikle arkadan aydınlatma ile daha belirginleştirilen elips şekilli tavan panelleri.

Royal Academy of Arts'ın restoranı yeniden yapılandırma öncesinde iki büyük problemle karşı karşıyaydı: Kötü akustik ve konukların içini sıktığı aşıkâr olan aydınlatma! Koyu ahşap kaplamalar ve cansız somon boya, binanın yapısından dolayı zaten zorlukla içeri sızan ışığın gücünü kesiyordu. Aydınlatma, duvarda bulunan küre şekilli lambalar ve tavana monte edilmiş soğuk yansımali halojen lambalarından oluşan kuğu başı grupları ile sağlandı.

"Restoranı tamamen ışık ve akustik ile değiştirmek istiyorduk, ancak bunu yaparken tarihi dokusuna zarar vermek istemiyorduk", diyor MUMA'nın baş mimarı, Stuart Mc Knight.

DHA'ya gelince... Müze yönetimi tarafından bu işin kendilerine verilmesine çok sevindiler çünkü birkaç yıldır müzenin özel sergilerini aydınlatmaktaydılar ve 2001 yılında açılmış olan yeni mağazanın aydınlatmasında çalışmışlardı.

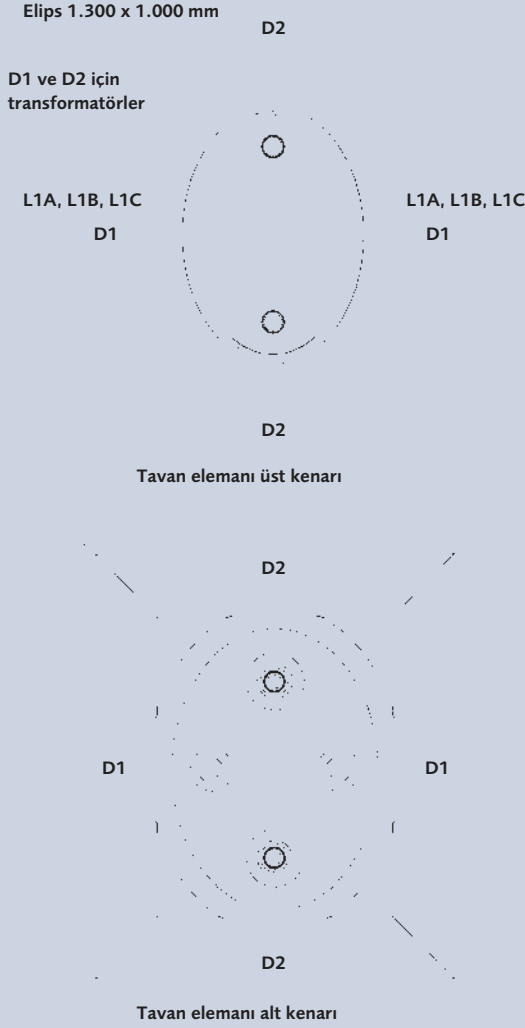
Sanatsal bir müdahale ile alanlarda tamamen yeni bir ışık etkisi sağlandı. Kasetlere yerleştirilen eliptik şekilli paneller alt kısımlarda birleştirildi. Alt alanları ses geçirmeyen Barisol'un kumaş zarı ile kaplandı. Paneller, soğuk katot lambalardan oluşturulmuş üç ayrı halkayı gizliyor ve ayrıca downlight'ları içinde barındırıyor.

Gündüzleri kasetlerden sönük bir mavi ışık sızıyor ve masalar direkt yukarıdan aydınlatılıyor. Eski konseptte ise direkt olarak masalara yönlendirilmiş son derece dar açılı ışık veren spotlar kullanılmıştı.

Ancak, aydınlatma tasarımcıları bu fikrin uygulamaya geçirilmemesini önerdiler, çünkü zaman içinde masaların düzeni mutlaka değişecekti. Ayrıca, yerinde yapılan bazı detaylı incelemeler sonucunda, yukarıdaki downlight'lardan düşen ve zaten az olan ışığın, camın kumaş zarından görüleceğini tespit ettiler. Tek, hızlı ve kolay çözüm olarak, her ne kadar 24 dereceden az ısıma açısına sahip olsalar bile, BLV'nin arkadan karartılmış "QT51" lambalarının uygun olduğunu gördüler.

Böylece masalar yumuşak, birbirinin üzerine geçişli ışık konileri ile aydınlatılabilecekti ve sabit bir düzene de bağlı kalmak gerekmecekti. Dikdörtgen duvar resimleri hiç olmadığı kadar parlak bir şekilde öne çıkıyor, paneller sayesinde burada duvar ısıklıkları için de yeterli yer kalmış. Rölyef kemerleri altında bulunan duvar tabloları Ardis'in "MR51" projektörleri çift kullanılarak aydınlatılmış ve bu şekilde kemerler ışık almıyor.

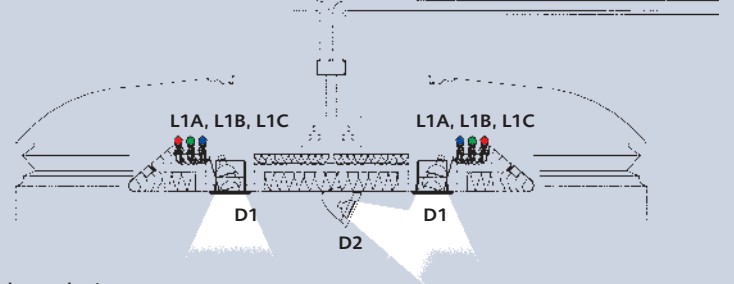
Gündüzleri müşteriler büfelerden self-servis şeklinde faydalaniyor. Restoranın geç saatlere kadar açık kaldığı akşamlar ise masaya servis yapılıyor ve büfeler bar olarak

L1A, L1B, L1C Modeli:
15 mm kırmızı soğuk katod
15 mm parlak mavi soğuk katod
15 mm yeşil soğuk katod
İki kıvrımlı uzunlukta eliptik şekiller
Uzaktan dim edilebilen transformatörler
Her bir disk için altı ampul
D1 türü:
Gömme düşük voltajlı ayarlanabilen
downlight, beyaz kaplama, uzaktan dim
edilebilen transformatörler, 12 Volt 50 Watt
24 derece açılı, arkası siyah MR16 lamp

D2 Türü:
Yarı gömme düşük voltajlı, ayarlanabilen
downlight, beyaz kaplama, uzaktan dim
edilebilir transformatör difüzer camı, 12 Volt
50 Watt 24 derece açılı, arkası siyah MR16
ampulü

Uzaktan dim edilebilir transformatörler:
Transformatör çıkışı aşağıda verilen
renklerin elde edilmesi için, renk karışımına
uygun: doymuş mavi, gün ışığı beyazı, soğuk
beyaz, sıcak beyaz, altın, turuncu, doymuş
kırmızı.

Tavan elemanı kesit

kullanılıyor. Bu değişken kullanım şekli, mobilya düzenine (RAA plans MUMA) de yansımış, ancak burada yaratılan en büyük fark, değiştirilen aydınlatmanın havası.

Aydınlatma yönetim sistemi entegre edilmiş bir timer ile ısıklandırmayı devreye sokuyor ve çıkartıyor. Restoranın 22:00 ye kadar açık olduğu Cuma akşamları mekanlar, otomatik olarak mavi renge dönüşüyor.

Bunun yanı sıra, aydınlatma otomasyonunu yöneten dokunmatik ekranlar sayesinde her an ve özel gecelerde bir dizi ayarlanmış dinamik ışık senaryoları veya statik sahneler yaratılıyor. Örneğin önceden hazırlanan "Coctail" programında, downlight 'ları açmadan kasetlerdeki statik aydınlatma mavi oluyor. Sohbetler için sade beyaz ışık ayarlanmış, akşam yemeği saatleri içinse personel, kırmızı, mavi ve mor-mavi arasında statik bir senaryo seçebiliyor. Partiler 90 saniyelik veya üç dakika arayla 5 saniyelik hızlı ışık geçişleri ile canlanıyor. Böylece restoran hem günlük hem de akşam saatinde gerçekleştirilen özel organizasyonlar, partiler, sunumlar için kullanılabilir. Elbette temizlik yapılan sürelerde de iyi bir genel aydınlatma seçiliyor.

Aşağıda doğru sarkan her elips içinde üç farklı renkli soğuk katod lambaları bulunuyor. En uygun rengi belirlemek için pek çok deney yapılmış. Diğer geleneksel renk değişim sistemlerinin aksine, burada yeşil renk kullanılmamış, bunun yerine kristal mavi, floresan kırmızısı ve beyaz gün ışığı tercih edilmiş. Bakımını kolaylaştırmak için halkalar bölünmüş, halka iki kemerden oluşuyor ve kolayca değiştirilebiliyor. Bu şekilde her bir plaka tam

Mobilyaların sınırsız esnekliğini kısıtlamak için bilinçli olarak her bir masa yüzeyinin aydınlatılmasından vazgeçilmiş. Esit orantılı temel aydınlatma, kaset elemanlarının üzerinden yapılıyor

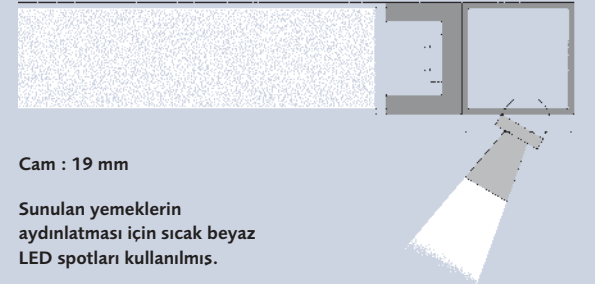

olarak 6 adet neon lamba alabiliyor. Paneller kasetlere yerleştirilmeden önce lambalar plakaların üzerine monte edilmiş, bu şekilde elektrik ve yönetim kabloları sadece daha önceden yerleştirilen prizlere takılıyor. Bakım gerektiğinde plakaları aşağı doğru sarkıtan zincirler yarım metre kadar daha uzatılabilir. Bir merdiven ile işlem iki kişi ile kolayca gerçekleştirilebilir.

Led bantları 19 milimetre genişliğinde olan bir metal profilin içine gizlenmiş ve beş büfenin her bir cam kenarının içini aydınlatıyor. Yine hacmin alt kısmında başka bir led bandı, tüm donanımın optik olarak havada asılıymış gibi görünmesini sağlıyor.

Tavan plakalarında ledler renklerini soğuk katod lambalara analog olarak değiştiriyor. Vitrinlerde sunulan yemekler, yukarıda tarif edilen çelik çerçevelerin içine yarı boyda yerleştirilen sıcak beyaz led spotları ile aydınlatılıyor. Üç adet pencere bir acil çıkışı gösteriyor. Pencerelere dışarıdan beyaz Gaze gerilmiş, aksamaları mavi halojen metal buharlı lambalar ile ışıklandırılıyor. Sade ve bakımı kolay olan uygulama ile Gaze'nin içeriden yarı ışık geçirgen olduğu etkisini yaratıyor ve mavimsi bir renkte parlıyor. Diğer pencerelerden yüksek bir yangın duvarına bakılıyor, bu alana da aynı türde lambalar yerleştirilmiş ve tüm sokak boyunca beyaz duvar aydınlatılıyor. Tarihi Burlington House'un batı kanadı, Royal Academy'nin yüksek stil ve kalite talebine tekrar itibar kazandırıyor. Hem de herhangi bir itibar değil, çünkü kasetli tavanın renkli aydınlatması, mimari ile cesurca oyunun göstergesi. Eliptik şekilli paneller yeni bir eleman oluşturuyor ve tarihi mekanın üzerinde çağdaş bir katman yaratıyor. Buna göre ışık etkisi aksini

Cam kübün kenarlarının aydınlatması için 19 mm genişliğinde krom profile gizli olarak LED bantları monte edilmiş.

Cam : 19 mm

Sunulan yemeklerin aydınlatması için sıcak beyaz LED spotları kullanılmış.

Alanın değişkenliği, kendisini ısığın değiştirdiği ortam ile de gösteriyor. Gündüzleri sönük mavi ışık yoğunluk kazanırken, müsteriler geceleri tok mavi veya kırmızı ışık ile sarılıyor. Ayrıca, tezgah kullanılırken, gün ışığını yansıtıyor. Gündüzleri üzerinde yemek yeniyor, geceleri ise bar görevini üstleniyor ve tekerlekleri sayesinde istenilen yere götürülebilir. Bu nedenle lambalar modüle entegre edilmiş, birimlerin kendisi ışık saçıyor.

veriyor. Önceleri alanın en karanlık bölgelerini oluşturan kasetler, artık öne çıkıyor.

Soğuk katod lambalarını kırmızı ve mavi renklerde kullanma kararı, bu alanın kimliğini oluşturmada en büyük etken olmuş. Bu şekilde kurumsal bir kimlik yaratılmış, ki aksi bir uygulamada renklerin çeşitliliği içinde mümkün olmazdı. Ayrıca Touchscreen (dokunmatik ekranlar) üzerinden aydınlatmanın yönetilmesi kullanım kolaylığı ve rahatlığı getirmiş, belirli etkinliklere kesin ve en ince ayrıntısına kadar düşünülmüş ayarlamalar yapılmış.

Yemek büfesinin odanın içine monte edilmiş harici lambalar yerine kendi yapısının içinden aydınlatılması son derece zekice çalışılmış. Böylece mimari, açık ve derli toplu ritmini koruyabiliyor.

Yemek büfeleri tekerlekli, dolayısıyla seyyar olduğundan kendi lambaları ile birlikte gezmeliler. Ambiyans gücünü yukarı ve aşağının yoğun aydınlık kontrastından, siyah parke, koyu ahşap tablolar ile odanın 2/3 üst bölümünün parlaklığından alıyor. Sağlam ve yıkılmazlığı temsil eden aşağısı, ayaklarınızın altında sağlam bir zemin olduğu hissini veriyor. Tavan ise tam aksi, zaman zaman havadar bir etki yaratırken, başka bir anda, güçlü varlığı olan ve mekanı belirleyen bir ışık objesi olarak etki bırakıyor.

Şaşırtıcı olan, aydınlatma yönetim sistemi ile ambiyansın nasıl yaratılabildiği. Gündüzleri self servis şeklinde kafeterya olarak işleyen mütevazı beyaz alan, akşamları muhteşem bir restoranda akşam yemeğine davet ediyor. Büfeleri ve oturma gruplarını biraz değiştirerek, saniyeler içinde çok farklı bir görünüm sağlanıyor, ancak temelde karakteristik yapısı aynı kalıyor.

Proje katılımcıları:

Mimarlar: McInnes Usher McKnight Architects (MUMA), Londra

Proje mimarı: Stuart McKnight

Aydınlatma tasarımı: Peter Fordham, DHA Tasarımları, Londra

Kullanılan ürünler:

Tavan panelleri:

Duvar aydınlatması, Panos S 100 (weiß), Zumtobel Staff

Duvar aydınlatması, 24 Grad 50 Watt 12 Volt MR16, arka tarafı geschwärzt, BLV

Downlight, 9678 + 04 (weiß), Lucent

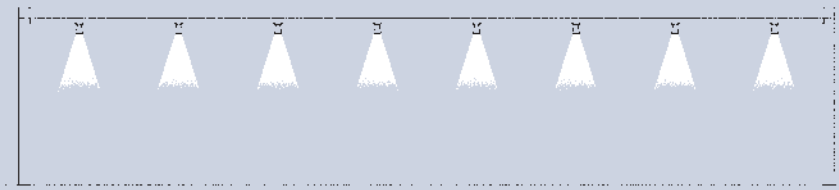
Downlight, 24 Grad 50 Watt 12 Volt MR16, Rückseite karartılmış, BLV soğuk katod lambaları, 15 Millimetre çaplı, 40 Miliamper, brilliant-mavi, yakut-kırmızısı, gün ışığı beyazı, Kamps fosfor

Duvar tablolarına yansıtılan ışıklar: Aureol Beamspot Beamshaper SM ile (beyaz), Ardiis, Osram 12 Volt 75 Watt MR16, 38 Derece

Yemek büfesi: LED Q3682, Light Graphix, LED Spek ACDC1031/ww/white, AC/DC

Işık yönetimi ve dokunmatik ekranlar: Dynalite

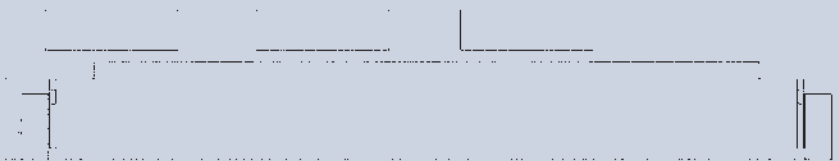
Dış alan: 8575 (siyah), Bega, 70 Watt HQI-DE mavi, BLV

Cam kenarlarının aydınlatması

Sunulan yemeklerin aydınlatması

Cam kenarları ve yemeklerin aydınlatması için RGB LED bantları ve ayarlanabilen sıcak beyaz LED spotları kullanılmış.

Büfenin biriminin altındaki ısılandırma için 25x25 mm genişliğinde bir kanalın içine LED-seritleri yerleştirilmiştir.

Tezgah Kesidi

Diskoda Işık Sarhoşluğu

İsveç'in Stockholm kentindeki Sea Hotel, tasarımı, ısıtması, kısacası ruhuyla sizi bambaşka dünyalara götürüyor. İçinde yer alan Club Moatje ise bu ahenkli kokteylin meyvesi oluyor doğrusu...

Metin: Jonas Lindahl, Karl Maria Reger
Fotoğraflar: Luc Pages

Stockholm'un merkezindeki kuzey bölgesine özgün Sea Hotel, sıra dışı özelliklere sahip: Otelin barında 'dünyanın en pahalı pırlantası' içkisi satılıyor ve fuayenin bir kısmı Absolut Ice Bar'a ayrılmış. Düşünün, üzerinde yürünebilen bir buzdolabı ve "Vodka in the rocks"... Aynı blok üzerinde ancak birkaç kapı sonra Club Moatje'ye uğramaya ne dersiniz? Mekanın aydınlatma tasarımı görevi Ljusrum AB firmasından Jonas Lindahl tarafından yürütülmüş. Lindahl, heyecan dolu ve en ince ayrıntısına kadar düşünülmüş bir proje yaratmış.

Club Moatje'nin aydınlatması için üç mimar ekibinden tasarım çalışmaları yapmaları istenmişti ancak nihai karar Sven Ahlenius ve Joachim Staremo'dan yana çıktı. İki mimar, tasarım önerilerini vermeden önce, Ljusrum AB'ye aydınlatma tasarımı yapma önerisinde bulundular. Dolayısıyla, aydınlatma tasarımcıları daha başından beri planlamaya dahil oldular. 350 metre kare büyüklüğündeki klüp, yaklaşık 2.80 metrelik duvar yüksekliğine sahipti. Sadece havalandırma kanallarının bulunduğu yerlerde yükseklik 2.50 metreye düşüyordu.

Stockholm'un merkezinde bulunan Vasagatan 7 bölgesindeki konumu, ki Nordic Sea Hotel aynı bina içinde bulunuyor, ses yalıtımı ile ilgili ciddi önlemleri beraberinde getirmişti. Tüm uygulama ve kablolu çalışmaları bir akustik uzmanı ile birlikte gerçekleştirilmişti. Proje için zaman çok sınırlıydı. Yapı planlama bürosu, açılış için tüm birimlerin tamamlanmasını sağlamak amacıyla, aydınlatma planını çok kısa bir süre içinde istedi. Proje akışı içinde, tasarımcılar ve uzman planlamacılar, birbirlerinin işlerine büyük saygıyı gösterdiler; bu da sağlıklı bir tartışma platformu ve planlamada hızlı ilerleme anlamına geldi.

Joachim Staremo ve Sven Ahlenius'un projenin ihaleye çıkartılmadan önce verdikleri temel tasarım kuralları

üzerinde, artık daha ayrıntılı olarak çalışılabilecekti. İnşaat aşamasının başında, müşteri ile bir toplantı yapıldı, her bölgenin kullanımı ve fonksiyonları tespit edildi.

'Parti' ve 'eğlenmek' gibi kilit terimler üzerinde fikir birliğine varıldı. Böylelikle kulübün konuklarına neseli, pozitif bir hava yaratılacak ve güvende oldukları hissi verilecekti. Çekici, rahat ve dostça bir ortam içinde, insanların birbirleri ile ilişki kurabilmeleri sağlanacaktı. Temel fikirlerden biri, konukları doğal sirkülasyon akışı içinde klübün farklı bölgelerinde dolaşmalarını sağlamaktı. Geri dönmek istediklerinde aynı yolu kullanmaları gerekmeyecekti.

Her bir alan farklı tasarıma sahip olunca konuklar diğer odaları keşfetmek için heyecanlanacaklardı. Aynı zamanda planlama ekibi, mekanların birbiri ile ilişkili ve uyumlu bir tasarıma kavuşmasını hedeflemiş. Her bölgenin belirgin elemanlarının önceden seçilmesi gerekmiş, çünkü yapı planlamasına göre lamba ve cihazların konumu bilinmeli ve buna göre kablolu yapının yapılması gerekiyordu. Kabloların görünmeyecek şekilde yerleştirilmesi istenmiş.

Gelin şimdi, mekanı gezmeye başlayalım: Giriş bölümü, konulu -beklenti içinde- bir ön neselenme moduna

sokuyor. Aydınlatılmış mavi halının üzerinde yukarı doğru ilerledikçe, sahneye çıkıyor hissi veriliyor.

Yukarıda, dans eden bir kadının animasyonu ince cam duvara yansıtılmış. Yarı şeffaf cam yüzey daha arkada kalan derin bir noktaya yerleştirilmiş rahat koltuğa doğru bakıyor. Gecenin heyecanı burada hissedilmeye başlıyor. Cam yüzey üzerindeki dans eden kadın ile ilgili enteresan olan, izleyicinin projeksiyon cihazının önde veya arkada olup olmadığını anlayamaması. Önce sanki modern bir LCD veya plazma ekranına bakıyormuş hissi uyanıyor. Aydınlatma tasarımcısı camın en ince karmama derecesini tespit etmiş ve projektörü mevcut ışık yoğunluğuna uygun hale getirmiş.

Yapışkan katmanından gelen opaklık kapasitesi önemli olan bir cam türü seçilmiş. Özel bir cam atölyesi bulunarak, cam yüzeyde istenilen karartmayı sağlamak üzere farklı miktarlarda yapıştırıcıya pigmentler karıştırılmış. Pigment konsantrasyonu promil seviyesinde bulunduğundan, doz ayarının çok hassas yapılması gerekmiş.

Merdivenlerdeki mavi ışık, siyah lak boya ile parlayan duvarlara yansıyor. Dar koridor, bu sayede olduğundan üç kat daha geniş görünüyor. Sızan su gibi, akrilik camdan oluşan merdiven korkuluğu, endirekt ışığın mavi tonlarını alıyor.

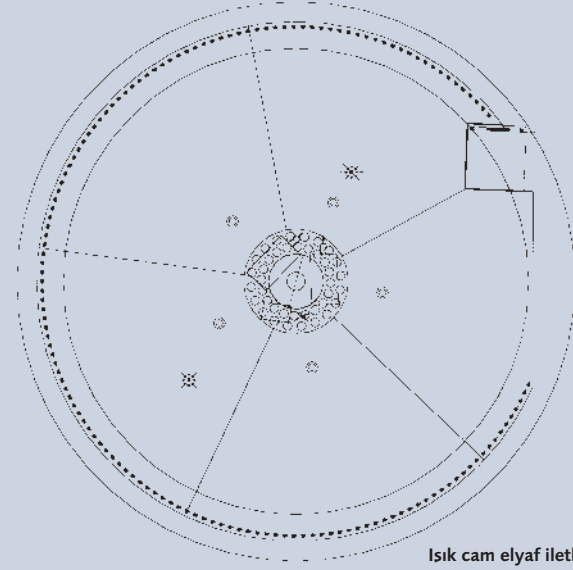
En göz alıcı yer kulübün barı. Eğlence sonrası konukların burayı hatırlaması isteniyor. Barı, şeffaf akrilik cam çubuklarından oluşan bir taç ile örtmek, iç mimar Joachim Staremo'nun eseri. Bar tezgahının yuvarlak şekli, tavanda tekrarlanmış. Profilde çubukların şekli kare ve belli açılarda yüzeyleri parlıyor. Ayrıca kulübün görüntüsü sürekli renk geçişlerle değişiyor. Bu uygulama için ucundan ışık veren optik fiber iletkenleri kullanılmış. Her biri çubukların sonuna yerleştirilmiş. Işık geçişlerini üreten cihazın içine bir renk çarkı yerleştirilmiş. Akrilik

Özellikle insanların eğlenmek için gittikleri mekanlarda, kendini iyi hissetme olgusu önemli bir rol oynuyor. Eğer konuk kendisini iyi hissediyorsa, burada kalma kararı alıyor, hatta başka bir zaman tekrar gelmek istiyor.

çubukların optik merkezi, barın ortasında bulunan beyaz renkte parlayan sütun. Burada kendi kendine bir yaşam sürer gibi... Yandan ışık iletkenleri üzerinden yansıyan ışık ile çark, renk değişiminin çok yavaş yapılmasını sağlıyor. Pırıltı, kendisini sütunun kapanışını oluşturan ve şarap bardaklarının yerleştirildiği fırçalanmış çelikten oluşturulan dört boruda gösteriyor. Alt raflara diğer alkollü içecek şişeleri yerleştirilmiş. Bar tezgahı Corian malzemeden yapılmış. Tezgahın üzerine, düz cam silindirler yerleştirilmiş. Bunlar alttan mat ve yine fiber iletkenleri aydınlatıyor. Camlar, akril çubukların renginde senkron halinde değişiyor ve barın tüm bu ışık oyunu içinde uyumlu havasını yansıtıyor. İçecekler aydınlatılmış olan cam silindirlere konulduğunda, onlar da ışık oyununun bir parçası haline geliyor. Bar tezgahının ön yüzeyinde, Xenon-Sofitten ampülcükleri ile donatılmış çizgisel bir ışık armatüründen çizgisel ışık veriliyor.

Derin bir noktaya yerleştirilen koltuk köşesi, çölde berrak ve yıldızlı bir gece düşünülerek tasarlanmıştır. Tavana gerilmiş ince ve hafif ışık geçirgen kumaş, çadırı andırıyor. Kumaşın arkasına birçok ufak ışık noktaları yerleştirilmiş. Tavandan aşağı doğru sarkan ışık iletken lifleri, farklı uzunluklarda kesilip uygulandığından, üç boyutlu bir gökyüzü etkisi yaratıyor. Duvar kaplamalarının kırmızısı, çizgisel ısıyı öne çıkarıyor. Özel olarak üretilen küçük dekoratif avizeler, duvardaki kumaşlara yakın yerlere asılmış ve elegant siyah püsküllü pirinç zincirlerden sarkıyor. Parlayan ışıkları, duvar dokularına yansıyor ve yıldızlı tavan ile uyum içinde. Dans pisti tavandan uygulanan dört pozisyonlu ritmik projeksiyonlar ile hareketlendiriliyor. Hemen dans pistinin yakınında aydınlatılmış olan büyük duvar, pistin konumunu ve simetrisini belirginleştiriyor. Dans pistine iki kolon, bir merdiven ve iki organik şekilli ayaklı sehpa

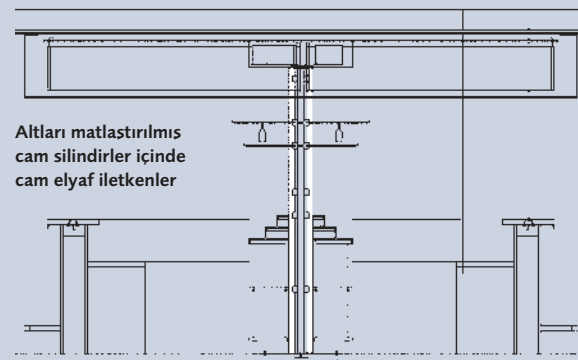

Isık cam elyaf iletkenleri yandan yansımali

Isık cam elyaf iletkeni - optik uçlar

Bar tavanı çizimi

Fiber optikleri gizlemek içi barın tavanı, mekanın tavanından 70 mm daha alçak tutulmuş.

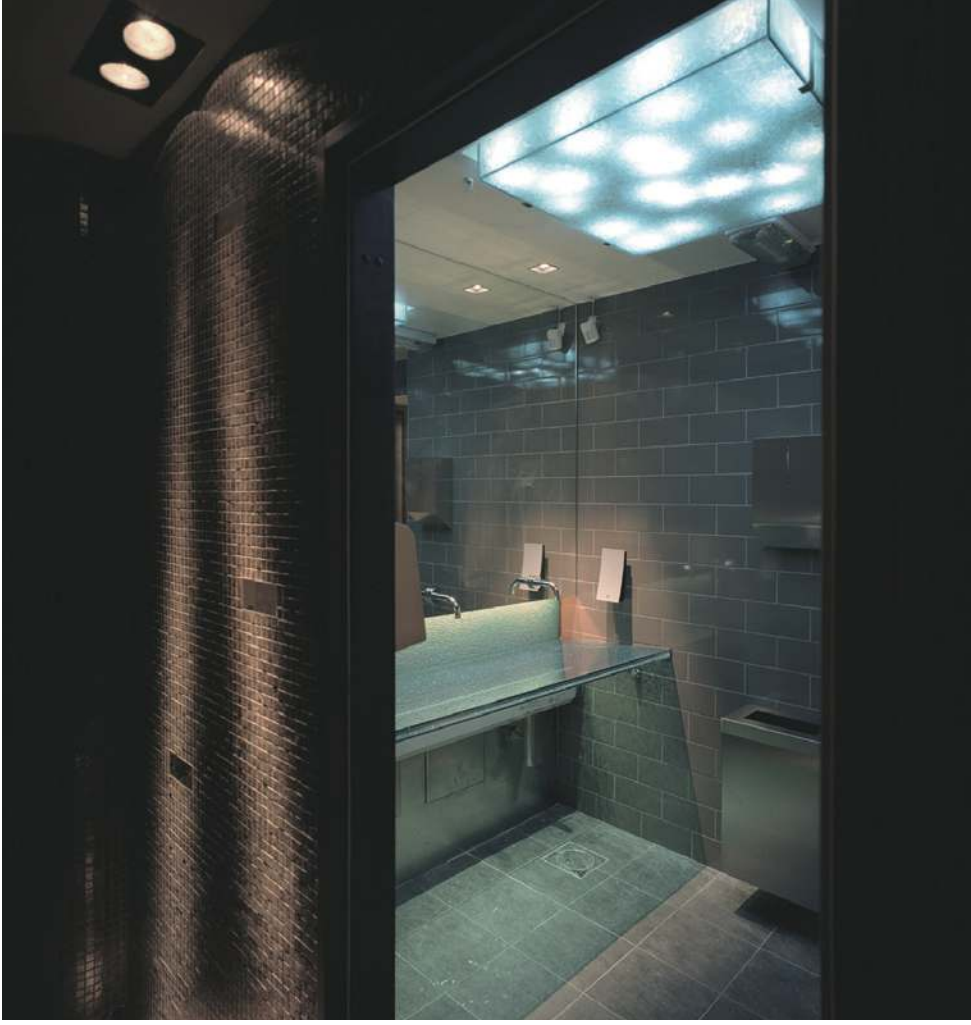
Her akril çubuk üzerinde cam elyaf iletkenli optik uçlar

Akril çubuklar

Bar kesiti

Club Moatje'nin barı sadece nefis içkileri ile çekim ve atraksiyon merkezi değil. Rondell'in tavandan aşağı doğru sarkan akril cam çubuklarından oluşan tacı, bu alana olağanüstü bir görüntü kazandırıyor.

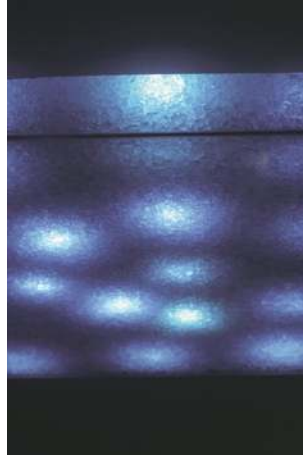
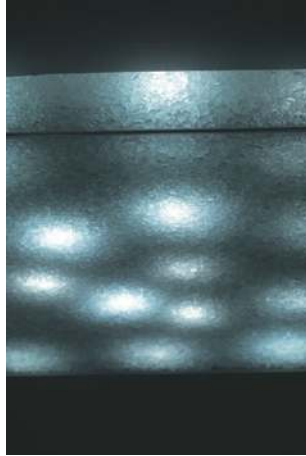
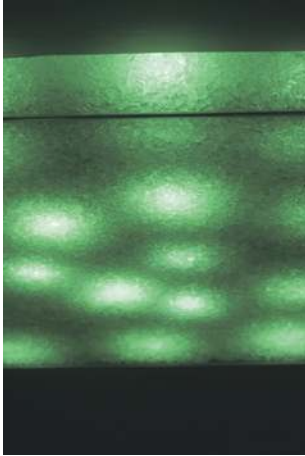
sınır yapıyor.

Bazıları, gastronomi ile uğraşan işletmelerin kalitesini tuvaletleri ile ölçer. Burada planlamacılar konuklara özel bir sürpriz sunmuşlar. Club Moatje'de özellikle lavabolara ilgi gösterilmiş. Duvara doğru eğilimli oturtulmuş çatlamış cam kullanılmış. Su gidere doğru akıyor. Hareket sensörü ile donatılmış musluklar, konunun tuvalate girmesi ile akmaya başlıyor. Aynanın arkasına yerleştirilen bir ısıklık akan suya yansıyor ve tuvaletin yanında ışığın çok güzel bir şekilde kırılmasını sağlıyor.

Efekt sağlamak için, tavanın tam ortasına özel olarak üretilen bir parça yerleştirilmiş. Dikdörtgen şekilli lambanın içine kırılmış cam parçaları doldurulmuş, mekan daha derin ve heyecan verici görünüyor. Renk dışısı ile lavabolara analog olarak yavaş bir renk geçisi sağlanıyor. Aydınlatma planlamacıları burada da klüp mekanlarını birbirinden farklılaştıracak ancak tutarlılık sağlayacak tasarımsal elemanlar yaratmak istemiş.

Ortakdaki barın, özellikle silindirik şekli ve akril cam çubuklarından oluşan dairesel tacı ile kendine özgü bir yapısı var. Silindirik yapı neredeyse her yerde görülüyor. Barın yanındaki köselede yine özel olarak üretilen, lamine ahşap yüzeyli boru şekilli lambalar yer alıyor. Laminasyon işlemi ile ahşap kaplama küçük bir çap ile bükülebiliyor, böylece akrilden oluşan cam borulara yerleştirilebiliyor.

Ağacın dalgalı lekeleri, barın dikey yüzeylerine uyacak şekilde yerleştirilmiş. Boru şekilli lambanın içinde dim edilen ampuller, yumuşak ve rahat bir atmosfer ve camları kırmızı renkteki masaların direkt aydınlatılmasını

sağlamış. Koltuklu köselede, yüzeyi ahşap olmayan lambalar bulunuyor. Işık kaynağının etrafına uygulanan kırmızı cam filtre ile cezbedici bir ambiyans yaratılmış. Merdivenin bir tarafına, yine boru şekilli lambalar ile aydınlatılan iki dar masa konmuş; ancak masaların üzeri deve tüyü ile kaplı.

Club Moatje'nin ışık yönetimi, iki farklı

sistemden oluşuyor. Lutron sistemi, DJ masasının üzerinde bulunanlar hariç tüm elektrikli cihazların yönetilmesine olanak sağlıyor. Diğer sistem ise, dans pisti ve efekt aydınlatmasını yönetiyor. Hareketli lambalar ve renk değiştiricileri çalıştırıyor ve DMX sinyali baz alarak işlem yapıyor. Yine video projeksiyon cihazları, TV ekranları ve kameralar da DJ masasından kumanda ediliyor. Aydınlatma tasarımcıları muhtemelen kulübün tasarımında da söz sahibi olmuşlar ve bu sayede samimi bir ortam yaratabiliyorlar. Hassas hesaplanarak tespit

Tuvaletlerde de aydınlatma ile şekillendirmeye özen gösterilmiş. Tavandaki kare aydınlatmanın içine cam kırıkları serpilmiş. Özellikle renk geçişlerinin yavaşça yapılması ile bu efekt daha vurgulanıyor.

edilen aydınlık seviyeleri, doğru bölgelendirme ve ışık objeleri ile entegre aydınlatıcıların karşımı, Ljusrum AB'nin işini bildiğini gösteriyor. Klise yaratmadan, dekoratif çalışılmış. Çağdaş Lounge sıklığının şatafatı kontrollü ve kendisini büyük desenli kumaşlarda gösteriyor ve ışık objelerine ve projektörlere taşıyor. Etkinlik ve ambiyans ışığı, bara entegre fiber optik Gimmicks'lerin tüm mekanın nabzını aldığı noktada ve hareket eden kafa yansımalarının, köşelere yerleştirilen koltukların üzerinden geçiş yaptığı noktalarda dahi, birbiri ile uyumlu.

Stockholm'ün en pahalı bölgelerinden birinde de bu mekandan farklı birşey beklenemezdi. Tasarım, her ne kadar oturma odası tarzı eğlenceye girmeden önce, kapıda sanal bir high-tech model ile karşılaşılrsa da, güvenin rahatlığını veriyor ve beklenmeyen sürprizlerden koruyor.

Proje katılımcıları:

Yapı sahibi: Tre remmare, Anders Nilsson, Christer Sallstedt

İç mimari: Sven Ahlénius, Sven Ahlénius Arkitekt

Joachim Staremo, Staremo Arkitektur

Anna-Lena Larsson ve Helena Granting, grantinglarsson arkitekter ab

Sorumlu mimar: Hans Berndtsson Arkitektkontor

Aydınlatma tasarımı: Jonas Lindahl, Lotta Löfgren, Ljusrum AB, Nacka/Isveç

Kullanılan ürünler:

Dans pisti aydınlatması: LED-ışık duvarı, temel aydınlatma için tavan lambaları, merdiven basamaklarında efekt ışıklıkları, ton tekniği, Stockholm Lighting Company, SLC.

Işık iletken lifleri, tavan armatürleri: Flux

Masalar: Sarkıtlar, Annell Ljus + Form

Dans pisti: Zemine gömülü armatürler, Louis Poulsen Lighting AS

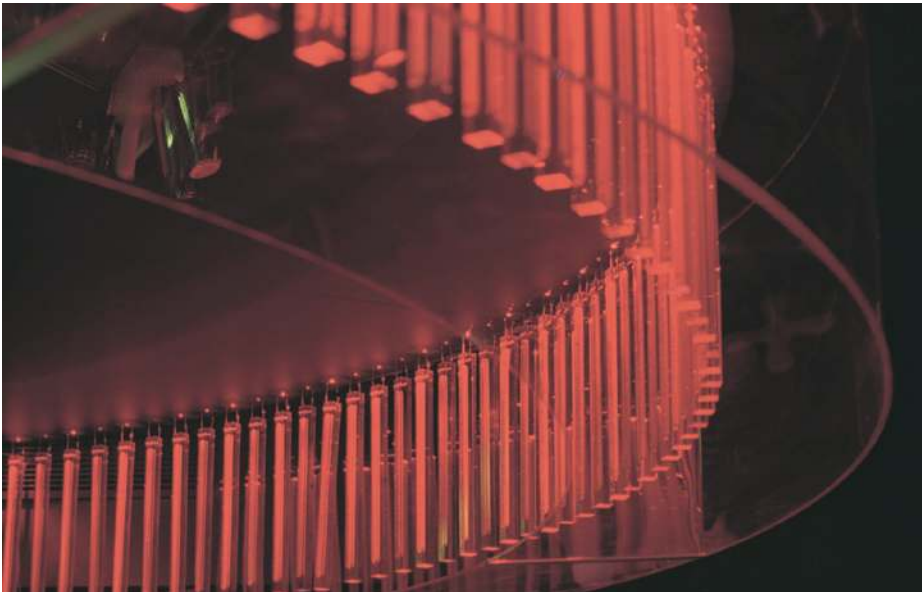
Tuvaletler: Duvara gömülü lambalar, Zumtobel Staff

Acil durum aydınlatma: Kamic

Işık yönetimi: Lutron

DMX-Kumanda dans pisti ve efekt ışığı: Stockholm Lighting Company, SLC.

Gökyüzünde yıldızlar... Yıldızlarla dolu berrak bir geceyi andıran bu görüntü, farklı uzunluklarda tavandan aşağı doğru sarkıtılan ve uç noktalarda ısıtık veren fiber optik liflerle sağlanmış.

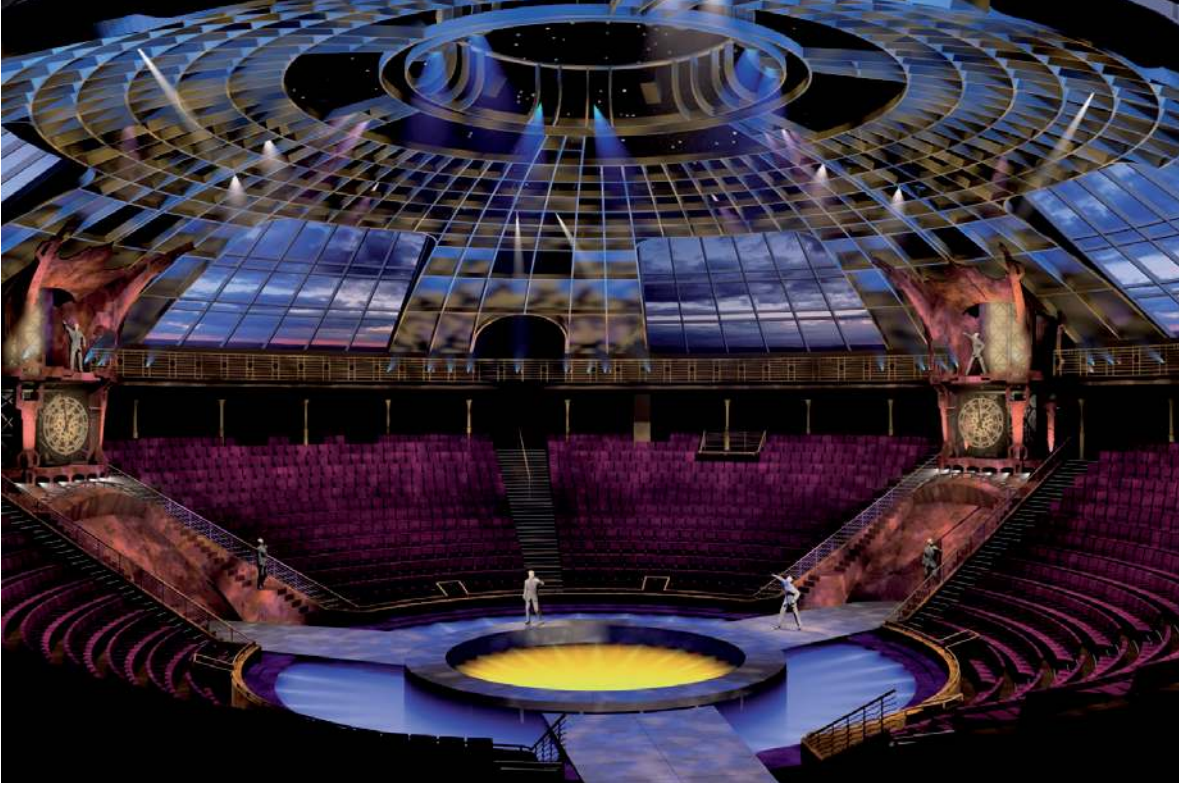
Adım Adım 'Aydınlatma Eğlencesi'

İlk adım bir şov: La Reve. Sonra bir tiyatro: The Wynn. Ardından bir kent: Las Vegas.

Adım adım dışarıya...

Metin: Alison Ritter

Fotoğraf: Kurt Vermeulen, Dragone

Kumarhaneler metropolü Las Vegas, senede yaklaşık 37 milyon ziyaretçi ağırlıyor. Konuklar ya oyun masalarından birinde şanslarını deniyorlar ya da pek çok gösterişli şovdan birini izleme fırsatını yakalıyorlar. Şu günlerde en görmeye değer şovlarından biri "Le Reve". The Wynn adlı yeni sansasyonel otel binasının programında yer alan tamamlanmamış hayallerin küçük bir koleksiyonu. Le Reve, The Wynn Theatre, eğlence, hayalgücü, ısıık... Haydi gelin!

Bellagio'da "Cirque de Soleil" in "O" adlı programını deneyimleme şansına sahip olanlara, ki görmek lafı çok dünyevi kalıyor, şovda kullanılan sahne veya tiyatro donanımı sürpriz olmuyor. Evet, yine su ile çalışılıyor. Burada da zarif figürler sahnedeki havuzdan çıkıyor, köpüren derinliklerden sürreal karakterler beliriyor. Tabii tüm bunların arkasında aynı yaratıcı var: Franco Dragone. Ancak The Wynn'de gösterilen şov çok farklı hileler ve ilüzyonlar ile yapılıyor. Aydınlatma tasarımcısı Koert Vermeulen'in rolü ve görevine daha dikkatli baktığında izleyici, projede mimar ve

aydınlatma tasarımcısının yeteneklerini ve ortaya çıkardıkları çalışmaların nasıl da birbirine benzediğini görüyor. Eğer bir mimara, aydınlatma tasarımının bir uzmanlık işi olduğu gösterilmek istense, bunu aydınlatma tasarım süreci üzerinden yapmak doğru olacaktır. Aydınlatma tasarımı sadece hangi lambaların (hangi şekilli ...) ve ışık kaynaklarının (teknik durum, enerji tasarrufu vs...) kullanılacağı konusu değildir. Aydınlatma tasarımı mekan, algılama, mevcut teknolojiler, müşteri talepleri ve kullanıcıların ihtiyaçları için derin anlayış gösterebilmektir. Ortamın doğru algılanması, renk ve renk ısılarının, ışık ve gölgelerin doğru verilmesi gerekir. Bu süreç planlama ve yapı sahiplerinin, mimarların ve diğer tasarımcıların; hangi ışığın ve mekanın gerektirdiği ışık ile ilgili hangi aydınlatmaya kavuşturulması ve de istenilen atmosferin yaratılması konusunda ikna etme görüşmelerini gerektirir. Maalesef tüm dünyada bu alanda doğru eğitim almış olan ve gerektiği şekilde çalışmaları üstlenebilecek uzmanların sayısı sınırlı.

Le Reve'nin sergilendiği "The Wynn Theatre", 2087 izleyiciyi alabiliyor. Sahnenin etrafı sıralar ile çevrelenmiş; izleyiciler otomatik olarak sovu bir parçası haline geliyor. Sahne seti 20 metre çaplı bir havuzun etrafına oluşturulmuş ve entegre edilen sahne asansörleri ile kumanda ediliyor. Tüm donanımın üzerinde kubbe şekilli bir taşıyıcı konstrüksiyon yer alıyor. Bu konstrüksiyona, çatı pencerelerine benzeyen projeksiyon semsiyeleri monte edilmiş. İzleyicilerin başlarının üzerinden salonun çevresinde beyaz figür grupları dans ediyor. Asıl konuya geelim: Franco Dragone talepkar bir usta. Şovları olağanüstünden de öte. Bir dizi yaratıcı seansta tasarım ekibinin tüm sınırlarını zorluyor. İlk olarak, alınan 1000 örnek ile başlıyor ve daha sonra geliştirmek üzere içinden en iyi onunu seçiyor. Daha sonra bir dizi teknik prova gerçekleştiriliyor ve yaratıcı ekip, "yapımcının" isteklerini gerçekleştirmek için uğraşıyor. Bu size bir yerden tanıdık geliyor mu?

Le Reve'nin tasarım süreci iki buçuk yıl önce başladı, ancak bunun için Paris'te çok daha küçük bir havuz kullanıldı. Koert Vermeulen o tarihlerde "suyu tekrar hayata geçirmek" için uğraşıyordu. Su, şovun gösterideki oyuncular kadar önemli bir yer almalıydı. Işık ve suyun kombinasyonunda çok fazla problem olmayacağını düşünen aydınlatma tasarımcıları, bu durumda yaratıcılık anlayışları ile yarı yolda kalabiliyordu. Buradaki fikir, suyu farklı seviyelerde aydınlatmaktı. Su damlacıkları yukarıdan aydınlatılacak ancak aşağıda bulunan suyun renginden farklı bir renkte olacaktı.

Diğer bir zorluk, yüzeyi mat olarak çalışılmış, merkezi soğ platformu "Mondo" idi. Aslında oyuncular için güvenilir ve pratikti ancak farklı aydınlatma yöntemleri için uygun değildi. Şablon tekniği ile uygulanan fugasız katman ile, Mondo bir senaryo içinde, ya sürekli tekrarlanıyor ya da gösterinin duygusal kalitesini artırıyor.

Kubbeden aşağı doğru altı projeksiyon perdesi sarkıtılmış, görüntü çatı pencerelerini andırıyor. İzleyici bu pencerelerin arkasındaki dünyayı hayal edebiliyor.

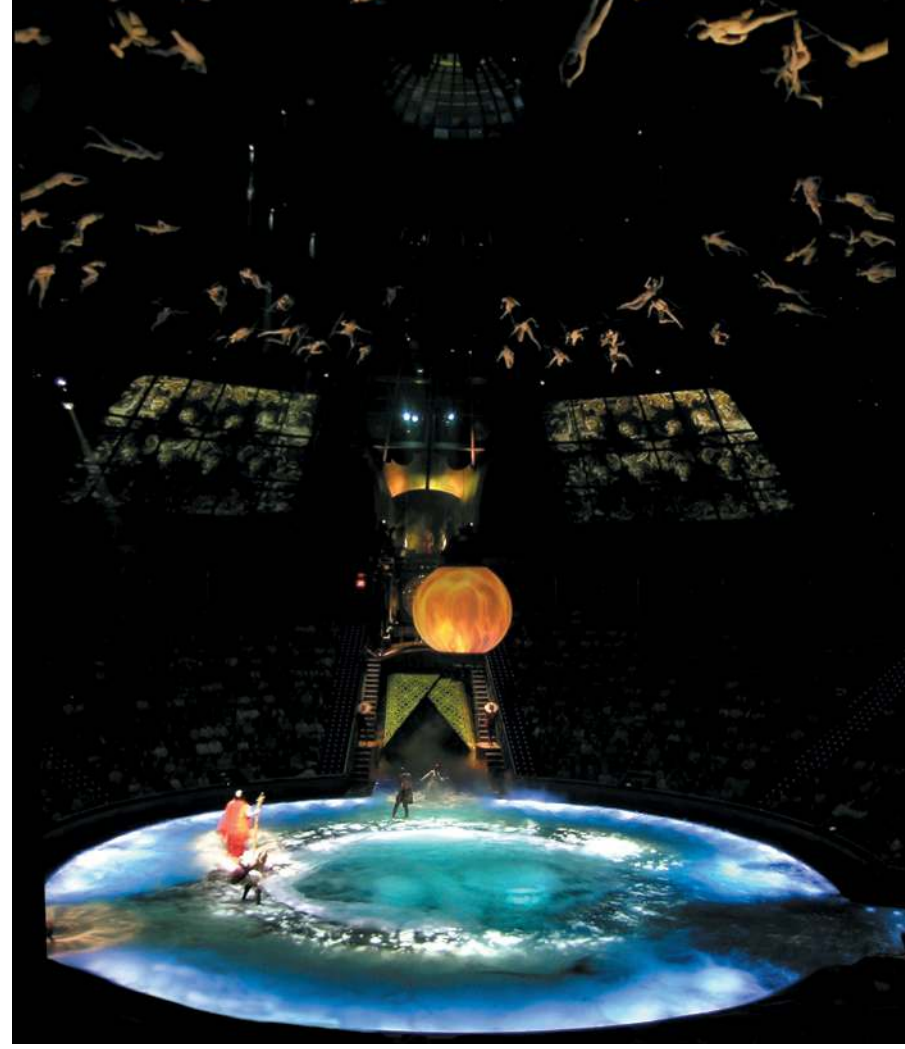
Franco Dragone'nin elde etmek istediği duyguları verebilmek için bu projede Koert Vermeulen ve Dirk Decloedt birlikte çalıştılar. Dirk Decloedt, büyük formatlı projeksiyon alanları için animasyonları geliştirmiş, Koert ise, mekanın tüm diğer kısımlarının aydınlatmasını tasarlamış. Birlikte çalıştıkları süre zarfında her iki tasarımcı, kişisel tercihlerinden ortak amaç doğrultusunda feragat etmek zorunda kalmışlar.

Bu ölçüde bir gösterinin programlanması başlı başına bir bilim. Koert Vermeulen ve yazılımcıları 1500 (senaryolar/Cues) yaratmak için 2500 kanala ihtiyaç duymuşlar. Ayrıca yazılımı dayanıklı hale getirmek için ekibe başka bir uzman daha alınmış. Çünkü kullanılmayan dizinler, palet, efektler ve (senaryolar/Cues) hafıza kapasitesini zorlamış ve yönetim konsolunun çalışması bir hayli yavaşlamış. Çözüm tabii ki üretilmiş ve gösteri planlandığı gibi Mayıs 2005 tarihinde mükemmel bir akış içinde sunulmuş.

Gösterinin "Ohh" etkisi garanti. Ekip içindeki herkesin başarıda payı var. Müşterinin tüm taleplerini yerine getirmek için ekip içinde herkes canla başla çalışmış ve haklı olarak başarının gururunu yaşıyorlar.

Hotel'in diğer kısımlarının neye benzediğini kimse merak etmiyor mu? The Wynn Hotel, Las Vegas'ın beş yıldızlı kumarhane - otel kategorisinde sunduğu hemen hemen her şeyi veriyor. Muhteşem bir oyun salonu, bir High Roller Lounge (daha yüksek meblağlarla oynanan oyun makineleri), bir Fransız restoranı, bir gece klübü (kırmızı ışığı anımsatıyor, belki sadece klüp veya gece klübü), birçok halka açık alan ve tabii ki otel odaları... Kumarhanelere özgü bir tarzda yapılmış plana göre diğer dekorasyon da göze çarpıyor. Kristal avizeler, dekoratif ayaklı avizeler, oyun masalarının üzerinden sarkan lambalar, yumuşak çevre ışığı saçan korniş aydınlatmaları, hepsi belli bir kombinasyon içinde kumarhanelerde görülen lüks ve çağdaş atmosferi yaratıyor.

Konsept, suyu farklı seviyelerde aydınlatmak. Su damlacıkları yukarıdan aydınlatılacak ancak aşağıda bulunan suyun renginden farklı bir renkte olacaktı. Gösterinin programı için toplam 2500 kanala ihtiyaç duyulmuş ve 1500 senaryo/Cues yaratılmış.

The Wynn'in aydınlatmasının, Le Reve ve The Lake of Dreams hariç, çok gösterişli olmamasının sebebi, bir film müziğinin filme uygun olması gibi tam oturmasından kaynaklanıyor. Wynn Design and Development'ten Brad Bouch ve Tom Kowaczuk her bir bölüme zarafet ve neşe eklemişler. Bunun için son derece ayrıntılı bir planlama yapılmış ve konukların konfor ve eğlenme ihtiyaçları dikkate alınmış. Bu bağlamda, tesisin aydınlatması kesinlikle 'fonksiyonel' olarak tanımlanabilir. Aşırı şekilde çekingen. Fonksiyonlarını göze çarpmadan yerine getiriyor ve gösteri amaçlı uygulanan ışık komponentlerini çok daha öne çıkartıyor.

Sansasyonel gösteri Le Reve'nin (daha başka türlü tanımlamaz) aydınlatma konseptini tasarlayan Belçika uyruklu Koert Vermeulen, daha önce de başka projelerde Franco Dragone ile çalışmış. Koerts'in kariyeri tiyatro ve etkinlik aydınlatması ile başlamış ve artık mimari ışığı da kapsıyor. Bir dizi başka aydınlatma tasarımcıları da çalışmalarında benzer bir yol almışlar. Sahne ve etkinlik

aydınlatması heyecan verici ve yaratıcı faaliyet alanları olsa da, birçok aydınlatma tasarımcısı daha uzun vadeli bir şeyler yaratma ihtiyacı duyuyor.

İlginç olan, mimari ışık tasarımcılarının sınırsız yeni olanakları denemelerine, Vari-Lites'in teknik aydınlatma serisi "Irideon AR5" ve "AR500" ile yeni tekniklerle pazara çıkması ile başlamaları. Buradan çıkan sinerjiler şaşırtıcı boyutta. Bir dönem mimarisi renkleniyor, dinamik ışık iç ve dış mekanların şeklini değiştiriyor ve bununla birlikte insanlarda algılama olgusunu zorluyor. Böylece ilginin yeni bir dalgası tetiklenmiş oluyor ve ışık ve sağlık arasındaki ilişkinin araştırılmasına yöneliniyor.

Yeni bir ara alan ortaya çıkana kadar, farklı eğitimlere sahip aydınlatma tasarımcıları, kendilerini birbirinden farklı her iki dünyada da iyi hissettiler. Mimari ışık tasarımcılarının, tiyatro aydınlatması ve tersi, sahne ışığı tasarımcılarının mimari aydınlatmasına olan ilgi artışı, bir aydınlatma tasarımcısının kalite tanımını yapmayı kolaylaştırıyor.

21. yüzyılın aydınlatma tasarımcısının mimari ve sahne ışığı tasarımının tekniklerini bilmesi gerekiyor. Aynı zamanda bir sahne ışığı tasarımcısının gün ışığı ile ilgili ödevlerini hazırlaması gerekiyor. Işık yönetimi, renkli ışık, dinamik ışık tüm bu teknikler artık mimari ışıktaki da kullanılıyor.

İtiraf etmemiz gerekir ki, bazılarımız dinamik ışığın ve özellikle renkli ışığın şehir alanında kullanılmasından yoruldu ve artık oyuncuların toplanması gerektiğine ve tekrar Rock'n Roll sahnelerine gönderilmesi gerektiğine inanıyor. Aslında renkli ışığın ve rengin geniş etkilerini anlamaya yeni başladık. Ve birçok projenin renkli ışık değil, hiç renkli kullanılmamasının daha iyi olacağını anlayacak kadar büyüdük.

Aydınlatma tasarımcılarının her iki 'türü' de çalışmaları ile bir müşteriye hizmet veriyor, her ikisi de, alanda özel bir atmosfer yaratmak için bir tasarım süreci içinde ışığı tasarlıyor. Her ikisi de üç boyutlu mekanları anlıyor ve ışığın duyularımıza hitap ettiğini biliyor, her ikisinde algılamanın kurallarını tanıyor, her ikisi de yüksek teknoloji ve bilimi, estetik ve tasarım

ile kombine edebiliyor, her ikisi de ekip çalışmasının gerçek önemini biliyor ve her ikisi de ışıyı yaşıyor ve nefes alıyor.

Dünyanın her köşesinden birçok aydınlatma tasarımcısını bir araya getirin. Bakın; birbirlerini sıkıştırarak, şu ya da bu çözümün nasıl yapıldığını öğrenmek için gayret edeceklerdir. Le Reve açısından bakıldığında, bunu neredeyse kimse bilmek istemiyor. Yeni Las Vegas gösterisi herkesi ana rolde sergileyebilir ve herkesi etkileyebilir ancak bu gösteri her aydınlatma tasarımcısının hayal ettiği bir rüya gibi. Çoğu zaman yorgun olan beynimizi ele geçiren bir dizi mucizeler zinciri... Nefessiz bir şekilde izliyoruz. Gerçekten Koert'ün ışıklı mucizevi eseri önünde eğiliyoruz!

Büyükler için "Harikalar Diyarı"

Ankara'nın 'yakın ama uzak' ilçesi Sincan'ın yeni merkezi mesafeleri yok saymak için bir bahane!

Metin: S. Funda Ataylar
Fotoğraflar: Kaan Verdioğlu

Türkiye'nin en büyük parkı olma özelliğini taşıyan Harikalar Diyarı'nda dinlenmek, eğlenmek, sportif ve kültürel faaliyette bulunmak mümkün; adı boş yere düşlerimize gönderme yapmıyor! Mimar Ömer Tokcan'ın projelendirdiği alan, Sincan'ı alıştığımız 'uzak' görüntüsünden kurtarmak için büyük bir adım.

Harikalar Diyarı, Mimar Öner Tokcan tarafından projelendirilen ve Ankara'nın Sincan Fatih bölgesi yakınında 2003 yılında inşa edilen bir eğlence ve spor merkezi. 1 milyon 200 bin metrekarelik alana kurulan ve Türkiye'nin en büyük parkı olma özelliğini taşıyan Harikalar Diyarı'nda, dinlenme, eğlence, sportif ve kültürel faaliyet alanları bulunuyor. Parkta yer alan kapalı basketbol ve futbol sahaları, masa tenisi salonları, yüzme havuzu, kafeterya, ofisler, kütüphane ve toplantı salonları vb. iç mekanların aydınlatma tasarımı, danışmanlık hizmetleri ve armatürler, Türk Philips Aydınlatma tarafından sağlandı. Çok geniş bir alana sahip olan bu kompleksin aydınlatmasında, enerji tasarrufunun sağlanması büyük önem kazandı.

Harikalar Diyarı'nda yer alan iç mekanların aydınlatma tasarımında, değişik yükseklik ve yapıdaki tavan sistemleri belirleyici oldu. Büyük Spor Salonları'ndaki eğimli tavan yapısı, armatürlerin değişik yüksekliklere monte edilmesini gerektirmiş, bu durum da düzgün aydınlık düzeyi dağılımının sağlanmasında zorlayıcı bir faktör oldu. Bilardo, masa tenisi salonları vb. asma tavan bulunan mekanlarda ise tavan yapısıyla uyum içinde olan farklı çözümler sunuldu.

Toplam olarak 478 armatür ve 790 lambanın kullanıldığı tesisteki spor salonlarında, 3.50 m ve 15.00 m arasında değişen yüksekliklerde, düzgün bir aydınlık düzeyi dağılımını sağlayacak biçimde armatür yerleşimi yapıldı. Kullanılan armatürlerde, yüksek renksel geriverime sahip "CDM-T" ve "CDM-TD" tipi, kompakt desanj lambaları kullanıldı.

Asma tavan bulunmayan alanlarda, "DCP 300" tipi siva üstü armatürler kullanıldı. Belirtilen armatürün, ışığın %97'sini yansıtan patentli özel reflektörü sayesinde, yatay ve düşey aydınlık düzeyleri arasında mükemmel bir denge sağlayan ışık dağılımı sağlanırken,

kamaşma açısından sorunsuz bir çözüm sunuldu ve aynı zamanda oyuncular ile izleyiciler için de çok konforlu ve davetkar bir atmosfer oluşturuldu. Lamba ve armatürün yüksek verim elde edecek biçimde birbiriyle uyumu sayesinde, tesisin enerji kullanımı önemli ölçüde azaltıldı.

Asma tavan bulunan mekanlarda ise gömme armatürler kullanıldı. Işığın belli alanlara yönlendirilmesinin gerekli olduğu alanlarda, yönlendirilebilir gömme armatürlerin kullanımıyla, gerekli aydınlık düzeylerinin düzgün dağılımı sağlandı.

Her yaştan ve sosyal kesimden Ankaralı'nın yararlanabildiği Harikalar Diyarı, mimari tasarımının yanı sıra, aktif katılıma teşvik eden ve yüksek verimli sistemlerin kullanıldığı aydınlatma tasarımıyla da dikkat çeken bir kompleks.

İşveren: Ankara Büyükşehir Belediyesi
Mimar: Öner Tokcan, Gelişim Mimarlık
Aydınlatma tasarımı: Sevim Kösem,
Türk Philips Aydınlatma
Elektrik projesi: Cebedağ Mühendislik

Armatürler: DCP 300/150, MBN
210/070, MPK 630/150, FBH
147/226, Philips
Lambalar: CDM-TD 150 W, CDM-T 70
W, PL-C 26 W, Philips

İstanbul'da Caz Başkadır!

İstanbul Jazz Center sadece kulağa değil, göze de hitap ediyor.

140 kişilik kışlık alanı, ruhun pasını silmek için birebir!

Metin: Nihan Simsek

Fotoğraflar: Mehmet Kismet

290 metrekarelik kışlık mekanında 140 kişilik kapasitesiyle hizmet veren İstanbul Jazz Center'da, Avrupa'nın aydınlatma firması Delta Light'ın ürünleri kullanarak dikkat çekici bir atmosfer elde edildi.

Mimari projesini Övün Bilem'in gerçekleştirdiği mekanın genel aydınlatmasında, Delta Light'ın "Grid In 2" yönlendirilebilir spotları kullanılırken; duvarlarda mekanın genel görüntüsüne uyumlu, Delta Light'ın dekoratif Solid aplikleriyle indirekt aydınlatma sağlandı.

Bar üzerinde, yine Delta Light'ın "Stüdyo Z" sarkıt armatürleriyle sık bir ortam yaratıldı. Sahne aydınlatması için, çerçevesiz "Grid In ZB" dar açılı, renk filtreli, halojen spot armatürleri tercih edildi.

Ayrıca, bir aydınlatma otomasyon sistemine bağlanan aydınlatma ürünlerinin hepsi, isteğe ve mekanda gerçekleştirilen etkinliğe göre ayarlanabilir hale getirildi. Kurulan bu ışık kontrol sistemi vasıtasıyla önceden ayarlı ışık senaryoları istenen zaman göre gerçekleştirilebiliyor!

İşveren: Kerem Görsev

Mimar: Övün Bilem

Aydınlatma tasarımı: Nihan Şimşek, Lumina Aydınlatma

Kullanılan ürünler: DeltaLight

Işık Tasarımcısının Tuvalu: Sahne

Eğlence mekanın aydınlatması ışıklandırılması anlamına mı gelir?

Işığın algısını güçlendiren diğer unsurlar nelerdir?

Işığın tasarımda başarı nasıl anlaşılır?

"Şov dünyası ile ışık tasarımının ne zaman tanıştığı hep tartışılan bir konudur. Kimisi çok geriye gitmeden otomotiv ışıklandırma ile eğlence sektörüne ışığın girdiğini söylerken; kimisi daha geriye giderek elektriğin insanla tanışmasından sonra, tiyatro veya diğer eğlence mekanlarına ışık tasarımının girdiğini savunmaktadır. Oysa daha da geriye giderek insanın sahne ile buluşmasına bakmak gerekir. Bir trajedyayı gün ışığında başlatıp en problematik anını güneşin battığı ana denk getirip seyircisini etkileyen, eğlence dünyasının ilk yaratıcılarına uzanmakta fayda var. Daha sonra, elindeki şu an ilkel saydığımız materyallerle binasının içini ve dışını aydınlatan, sahnede sihir yaratmaya çalışan ilk tasarımcılara uzanmalı. Geçmişe niye kısaca değindim? Çünkü ışık hep vardı! Ama onu kontrol eden insan eğlence için ışığı keşfetti. Işığı tasarlayarak eğlence dünyasına katkıda bulunmadı; onu tamamladı.

Tasarımın altını özellikle vurguluyorum çünkü eğlence için ışık dendiği zaman ılık ve ılık teknolojisinin yanlış kullanımı oldukça sık görülen bir durum. Bu durum, günümüz ışık teknolojisine çok gelişmiş olmasına karşın, bu teknolojiyi doğru kullanıp tasarım kavramına uygun işler çıkartabilecek ışık tasarımcılarının az olmasından kaynaklanmakta.

Evet, bir ışık robotunun cazibesi oldukça yüksek. Renk değiştirme özelliği, şekillerle oynayabilmek, onu sağa sola hareket ettirmek avantaj gibi görünür. Ama bir eğlence mekanında kendi başına hareket eden birbirinden bağımsız robotlar, renk cümbüşleri ve şekilleri eldeki ışık materyallerinin bilinçsizce kullanıldığının göstergesidir. Bazı eğlence mekanlarını dikkatlice incelediğimiz ya da bir şovda yukarıdaki hareketli ışıklara baktığımızda, bu teknoloji harikalarının sadece renk değiştirmede ya da sağa sola sallanmada kullanılmakta olduğunu; yani bu robotlar için tasarlanmış teknolojinin sadece %2'sinin aktif duruma getirildiğini görmekteyiz. Konuya daha fazla açıklık getirmek için bir mekan ya da bir şovun tasarımını ele almakta fayda

var. Örnek olarak hayali bir mekan yaratalım: Okyanus temalı restoran-club tarzında bir mekan tasarlanıyor. Bu mekanın tasarımcısı mekanı bitirip ışık tasarımcısını çağırıyor, proje daha kağıt üstündeyken ışık tasarımcısı her toplantıya ve her tartışmaya katılıyor. Çünkü daha önce de belirttiğim gibi ışık tasarımcısı bu mekana bir katkıda bulunmayacak onu tamamlayacak; ne mekanın önüne geçecek ne de arkada kalacak. Şov dünyasında, ışık tasarımcısının duymak istediği "ışıklar çok güzeldi" cümlesi değildir. Bu durum, ışık tasarımı ile mekanın ya da ışık tasarımı ile şovun bütünleşemediği anlamına gelir. Genel memnuniyet, ışığın pasta içinde güzel karıştığı anda ortaya çıkar. Sonuç olarak pastanın tadı önemlidir. Onu oluşturan karışımların tek tek ortaya çıkmasında bir fayda yoktur.

Tekrar mekanımıza dönelim. Örneğin okyanus teması, mavi ışıkların sağa sola dansı anlamına gelmemeli. Mesela giriş nasıl tasarlanmış, girişin özel bir müziği olacak mı, girişte mimariyi tamamlayan ana figürler var mı, öncelikle bunlara bakar tasarımcı. Projenin başından beri işin içinde olan tasarımcı mimar ile anlaşarak ışıklarını saklayabileceği yeri önceden belirlemiştir. Tasarım ve matematiksel hesaplarını tamamladıktan sonra hangi tür ışığın isteklerini yerine getireceğini belirlenmiş ve yerlerine yerleştirilmiştir. Kontrol odasından programlamaya hazır durumdadır. Müşteriler içeri girerken verilen ambiyans müziği eşliğinde 10 robot ışık aynı anda 15 saniye süreyle %50 yoğunluğa ulaşır. Mavi renkte hafif bulandırılmış dalga şekilli 5 ışık yukarı doğru yavaşça ilerlerken öteki 5 tanesi uygun farklı renk, yoğunluk, büyüklük ve şekilde ters tarafa hareket etmektedir. Belki birkaç ışık mimari bazı şekiller üzerine doğru açıdan gelecek şekilde sabitlenmiş ve temayı tamamlamıştır. Bu verilen örneğin, şu an görsel olarak düşüncelerde bir şeyler canlandırması veya canlandırmaması mühim değil. Belirtmek istediğim konu bilinçsizce kullanılmış ışık ile tasarlanmış ışık arasındaki fark.

Bir eğlence mekanında ışık tasarımı demek her zaman ışığın kendisini kullanmak demek değildir. Karanlığı kullanabilen tasarımcılara dikkat edin, oldukça azdır. Mimarideki dolu ve boşluk kavramları nasıl tasarımın iki önemli unsuruysa, ışık tasarımcısı için aydınlık ve karanlık aynı önemi taşır.

Şov dünyasına bir göz atalım: Bir müzikal seyrediyorsunuz. Sahnede 50 dansçı ve bir de asıl karakter duruyor. Tepedeki 500 ışığın kontrolü ışık tasarımcısının elinde. Bu ışıklar, doğru hesaplar yapılmadan tepeye bilinçsizce yerleştirilmiş ise, tasarımcıyı parmağında oynatmaktan başka bir işe yaramazlar. Tasarımcı bu ışıklara doğru yönü ve şekli verebilmiş ve bu ışıkları doğru hesaplara göre asmışsa, asıl karakteri aydınlatıp gerektiği saniyelerde 50 dansçıyı karanlıkta bırakabilme ya da farklı ışıkla boyayabilme yetisine sahiptir. Işığı kontrol edebilme gücü

tasarımcının kuvvetini gösterir. Bu mekan, bir disko da olabilir; yine de 40-50 ışığın ne yapacağını bilmeden açılıp kapanması ya da sağa sola hareket etmesi kontrolsüz ışığın insan üzerindeki kötü örneklerinden biri. Müzik ise başka önemli bir faktör. Eğlence dediğimiz anda tüm duyular devreye girmekte. Evet, bir mekanın ya da bir oyunun ışıklandırması çoğunlukla müziksiz de yapılmakta. Ama ışık ve müziğin uyumu kadar insan doğasını etkileyen bir kombinasyonu bulmak oldukça zor. Işığın ritmi ile aynı anda hareket eden, bitiş ve başlangıcını sağlayan müzikler sayesinde mekanı farklı gözlerle görebiliyoruz. Bu durumda ses ve ışık tasarımcısının ya da dj ve ışık tasarımcısının ortak çalışması önem kazanmakta.

Sis ya da duman etkisine de kısaca değinmekte fayda var. Işık demetlerinin görülmesi bir mekan ya da bir şov için eğer temaya uygun ise oldukça etkileyici bir durum. Bu nedenle kapalı mekanlarda ışığın demetini ortaya çıkarmak için sis basımı sağlanabilir. Bu seyirciyi çok belli etmeden hafif bir duman da olabilir, yine temaya göre rahatsız etmeyecek bir şekilde basılmış ağır bir sis de olabilir.

Sahne, ışık tasarımcısı için inanılmaz bir tuvaldir. Tasarımcı, doğru tekniklerle sahneyi renkten renge boyayabilir, sekilden sekile sokabilir ya da seyircisinin duygu akışını yönetmenin istediği yöne doğru yönlendirebilir. Bu duygu akışı her türlü eğlence mekanı için geçerli. Eğlence sektörü ve insan psikolojisinin arasındaki ilişkiyi göz önünde bulundurursak ışık tasarımının gücünü daha da iyi anlarız. Işık fazla geldiği için bazı restoranları tercih etmeyen müşterileri düşünün, ya da yanlış taraftan ışık geldiği için barda oturan herkesin korkunç bir şekil aldığını, sırf elindeki ışık bunu yapabiliyor diye eğlence merkezlerinde garip desenli ışıkların bir gözünüze bir duvara çarptığını, ya da her saniye bir mekanın renginin değiştiğini düşünün. Bütün bunlar insan duygularını oldukça etkileyen faktörlerdir.

Eğlence mekanlarının ışıklarını tasarlarken insan doğasına bakmak çok önemli. Nasıl ki güneş doğuşu ve batışı insan psikolojisi üzerinde değişik etkiler yaratıyor, bu yavaş ve renkli değişimin tersinin neler yapabileceğini de düşünmek gerekiyor. Hızla batan bir güneşin etkisini düşünelim ya da güneş tutulması ile bir anda her yerin kararmasını, farklı bir psikoloji yaratmak için oldukça elverişli bir durum. Kırmızının tonları ile mavinin tonları insanı oldukça farklı dünyalara götürebilir. Her bir rengin yarattığı duygu her insan için farklı şeyler ifade eder. Evrenselliği yakalamak bu noktada çok önemli.

Bu etkileri ışık ile eğlence dünyasında kullanmak kesinlikle yaratılmak istenen temayla ilgilidir. Amaç mekandakileri ara ara rahatsız etmek ara ara rahatlatmaksa ışık pekala size yardım edebilir. Örnek olarak, okyanus temalı restoranımıza dönersek, ara ara Jaws'ın yaklaştığını müşteriye hissettirmek için ses ve ışığın kuvvetini kullanmak eğlenceli olabilir. Ama bu etkiyi hoş ve duru bir mekanda durup dururken yapmak insanlara hiç bir şey ifade etmez, tersine karışıklık yaratır.

Sahne için yapılan ışık ile eğlence mekanları için yapılan ışık arasında çok büyük bir fark yok. İkisi de bir tema üzerine kurulu, ikisi de insanı etkilemek ve mekanın farklılığını insana yansıtmak için yapılmış tasarımlar.

Işık, bir yüzeyde çoğu zaman kendi başına değil; bir kombinasyon içerisinde yer almalıdır. Bir heykeli aydınlatırken nasıl değişik tonları, değişik yönlerden farklı yoğunlukta açıyoruz ve onun üçüncü boyutunu desteklemeye çalışıyorsak, eğlence için yapılan ışık da seyircisini iki boyutlu bir nesneye değil bir heykele bakıyormuşçasına etkilemelidir. Bir sahne üç boyutlu görülmeli, bir dansçının kasları ortaya çıkarılmalıdır. Tabii bu durum eğlencenin türü gereği şov ya da mekanın ikinci boyutta görülmesini gerektirmiyorsa geçerlidir. Örneğin bir tasarımcı sahnede eski bir fotoğrafı yaratmak isteyebilir, o zaman iki boyutlu bir ışık tasarımı uygun görülecektir. Aydınlatılan yer, belli bir teması olan bir otel bile olsa, ışık tasarımı ile kolonlara, kirislere, duvarlara ve yerlere ayrı bir boyut kazandırılabilir. Boş bir duvar, ışık desenleri kullanılarak hoş bir resim haline getirilebilir. Görüldüğü üzere ışığın eğlence sektöründeki yeri çok büyük. Tasarımcıların bir arada çalışması sayesinde belli bir tasarım konusu ışığında etkileyici mekan ve sahne tasarımları gerçekleştirilmektedir. Teknoloji doğru insan ve beyin gücünün elinde olduğu sürece ışığın yapabilecekleri sonsuzdur. Işığın takılabileceği tek sınır insanın düşünce gücüdür. Bu güç her geçen gün kuvvetlenip bilinçlendiği ve aslında hiç bir sınırı olmadığı için eğlence dünyasındaki ışık tasarımının da yeri ve etkileri şimdi ve gelecek için oldukça derin olacaktır.

Burcu Aydınalp Egel
Aydınlatma Tasarımcısı

*Burcu Aydınalp Egel;
1997 yılında İç Mimari
ve Çevre Tasarımdan
mezun oldu. Amerika'da
Florida Üniversitesinde
Sahne Işık tasarımı ve Sahne
Prodüksiyonluğu üzerine
PostLisans ve ardından
Master'ını tamamladı. Sahne
Işık tasarımında çeşitli projelere
imza attıktan sonra New York
da Fisher Marantz Stone ışık
firmasında mimari ışık tasarım
üzerine stajını tamamladı
ve 2002 yılında Türkiye'ye
döndü. Anadolu Ateşi, Magic
You Ney, Shaman Dans ve
Ritim Grubu, Tiyatro İstanbul,
Anatolia Showland gibi
yerlerde sahne ışık tasarımı,
dış ilişkiler sorumlusu, genel
koordinatörlük gibi görevler
üstlendi. Halen Bilkent
Üniversitesinde Öğretim
Görevlisi olup, İç Mimari ve
Çevre Tasarım bölümünde
Sahne Işık ve Set Tasarımına
Giriş dersi vermektedir.*

Jan Van Lierde ile Yüz Yüze

'Objektif' bir gözle ısıık, tasarım, Türkiye üzerine bir sohbet...

Metin: Patrick Ledoux

Karşılaştığımızda, Belçikalı aydınlatma firması Kreon'un kurucusu ve birkaç yıl öncesine kadar tetikleyicisi olan Jan Van Lierde'nin keyfine diyecek yoktu. Şirketini tecrübeli ve ehil ellere bıraktıktan sonra, en nihayet, kendisini hiç bitmeyecek tutkusu aydınlatma ve mimariye adayabilecekti. Bir sanayici olarak üretim ve iletişim alanında edindiği tecrübe sayesinde, diğer yaratıcı beyinlerden bir adım öndeydi. Günümüzde, eskiden rakipleri olan firmalara ve birlikte çalışmaktan keyif aldığı meslektaşları mimarlara kendi tecrübesinden faydalanma imkanını veriyordu. Karşılaştığımız kişi, rahatlamış bir Jan Van Lierde idi.

Profesyonel kariyeriniz dönüşlerle dolu: Mimarlık diplomanızı aldıktan sonra, uluslararası alanda tanınan bir aydınlatma firması kuruyorsunuz ve sonunda da firmanızı elden çıkartıp tekrar eski mesleğinizi icra etmeye başlıyorsunuz. Mesleki öz geçmişinizi bize kısaca anlatabilir misiniz?

1954 doğumluyum, Gent Mimarlık Enstitüsü (het Gentse Stedelijk Hoger Instituut voor Architectuur) mezunuyum. Mezun olduktan sonra beş yıl boyunca bir büro çalıştım. Burada, bana verilen işlerde özgün bir şeyler yaratma fırsatını buldum. Çalışmalarımı yaparken hep ışık tarafından etkilenmişimdir. Bence ışık, mimarinin en önemli unsurlardan biri. Meslek hayatımın ilk basamaklarında, bu bana bir hobi gibi görünüyordu. Daha sonra bu konuda bir yeteneğe sahip olduğumu fark ettim. Bir dönem, uzun süren bir hastalıktan dolayı mesleğimi icra edemedim ve o sıralarda yavaş yavaş mimari aydınlatma üzerine çalışmaya başladım. Takriben bir yıl sonra tekrar işlerime döndüm ve 1982 yılında hobi olarak gördüğüm uğraşlarımı, asıl mesleğim olarak icra etmeye karar verdim. Mimarlar uzmanlık gerektiren konularda danışmanlık hizmetleri vermenin yanı sıra Kreon, yabancı menşeli ürünler ithal etmeye ve Belçika'da üretim yapmaya başladı. Mimar olmanın faydalarını çok gördüm; mimarlarla aynı dili konuşuyordum ve kendimi çevrelerine kolaylıkla entegre edebiliyordum. Kreon böylece çok kısa bir zamanda mükemmel ve tanınan bir isim oldu.

Kreon'un geçirdiği evrimden dolayı, siz de yeni ürünler çıkarmaya başladınız. İçinizdeki mimar yeniden yaratıcı olmak mı istedi?

Gittikçe daha büyük projeler önümüze sunuldu. Bu durumlarda insan tabii ki kendi fikirlerini gerçekleştirmek ister. Kreon böylece ithalatçı olmaktan çıkıp, tamamen kendi tasarımları ile üretim yapacak duruma geldi. Geniş kapsamlı bir fikir üretme tabanından yola çıkarak, müşterinin mimari alanda eksikliğini hissettiği hususları karşılamak için aydınlatma uygulamaları tasarladım.

Böylece, gerek firmamızda, gerekse yenilikçi fikirlerimizden etkilenip de bizim çalışmalarımıza benzer yüzlerce oluşumla, yıllar geçtikçe kalitesini ispatlayan temel ürün aileleri ortaya çıktı.

Günümüzde Kreon, güçlü bir yapıya ve uluslararası deneyime sahip olan, komple bir işletme haline geldi. İşletmemiz 300 kişiye istihdam sağlıyordu. Belçika, Hollanda ve İstanbul'da üretim yerlerimiz vardı. Önde gelen borsalarda adımız mevcuttu, Brüksel'deki "Zuidstation", Gent'teki "de Vooruit", Sydney'deki "The Opera House" gibi çok güzel projelere katkıda bulunmak için görevlendirildik. "Paramount Hotel" projesini Philippe Starck ile ve "Tokyo Design Center" projesini Mario Bellini ile yaptık.

Niçin Kreon'u satmaya karar verdiniz?

Bir anlamda kendi uğraşlarım, yaratıcı olmanın, yaratıcılık dürtüsünün özgünlüğünden gittikçe daha da uzaklaşmaya başladı. Nihayetinde 300 kişinin çalıştığı bir şirketin başında duran birisi olarak, daha çok günlük idareyle meşgul oluyordum ve yaratıcılık bekleyen

müşteriye zaman ayırmam pek mümkün olmuyordu. Netice olarak güzel bir şirket oluşturdum ve onu yetkin ellere devrettim. Şirketin iyi ellere teslim edildiğini biliyorum ve artık kendimi mimariye, yaratıcılığa ve özellikle aydınlatmaya adayabilirim diye düşündüm.

Ama siz aydınlatma sektörüne sadık kaldınız!

O kadar çok uluslararası bağlantı varken tabii ki aydınlatma sektöründe kalıcı olursunuz. Aydınlatma sektöründe tanıdığım çok sayıda şirket sahibi vardı ama hepsi de rakip olarak kaldı. Bunlardan biri, Artemide'den Ernesto Gismondi idi. Kreon'u elden çıkarttığımda, onunla beraber pazar için birkaç yeni konsept çıkararak, birbirimizi daha iyi tanıma fırsatı bulmuştuk. Tasarlanan ürünler dizisi ortam belirleme açısından içerik olarak çok büyük bir esnekliğe sahiptir. Her aydınlatma ürününün birden fazla ayarı olan ışık kaynağı var, ki bunlar değişen ışık sahneleri ve ortam destekleyici unsurlar uygulaması için sigorta vazifesini görüyorlar. İspanya'daki B'lux ve

İtalyan Antonangeli şirketleriyle de çalışma keyfini yaşadım. 2003 yılında, Brüksel'de tanınmış tarihi bir binanın tadilatı için teklif getirildi. O sıralarda, çok güzel bir şehir olan Floransa'ya taşınmıştık. Kraliyete ait bir bina olan Stapelhuizen'in mimarisini yürütmek için Brüksel'e geri döndüm. Bu benim için gerçek bir meydan okuma niteliğini taşıyordu ve ben gerçekten mimarlık mesleğine bir geri dönüş yaptım. O zaman bir ekip oluşturdum ve bu essiz binanın tadilat çalışmasında Emre Arolat ile çalışma fırsatını bulmuştum. O is benim için birçok yönden büyük bir prestij meselesiydi. Aydınlatmanın burada da önemli bir unsur olması işin cabasıydı. Mimari bilincim tekrar canlandı. Bu işten sonra İstanbul'a taşınmaya karar verdik. Kaliteyi yeni projelere entegre etmek söz konusu olunca, buradaki mimarlarla büyük bir tecrübe edinme şansı doğmuş oldu. Aydınlatma bu hususta daima önemli bir malzeme olarak baki kalır. Aydınlatma, gözümüzün gıdası gibidir, iletişim aygıtı ise etrafımızda olup biten ve beynimizde bununla algıladığımızla ilgili her şeydir.

Bir aydınlatma danışmanı olarak çalışırken sizin için en önemli kriter nedir?

Bütün kriterleri belirleyen gözlerimizdir. Tasarımlarımı oluştururken, bilinçli olarak yararlandığım birçok unsur var. Örneğin gün ışığı! Güneş sabah doğup, akşam batarken ya da bulutların arkasında farklı renk spektrumları sergiler. Birkaç tane üretici firma ışık kaynaklarını gün ışığı olarak tanımlıyor. Birçok insan için ışık rengi bilinmeyen bir kalitededir ve uygunsuz bir şekilde, birlikte birbiriyle karıştırılarak kullanılır. Ayrıca ışık kaynağının konumlandırılması essizdir. Bir çok aydınlatma armatüründe ışık kaynakları, azami şekilde randıman almak için doğrudan monte edilmiştir. Burada ışık konforu tabiri doğrutusunda çalışılmıştır ve gözlerin mümkün olduğu kadarıyla az yorulması için tedbir almaya çalışılmıştır.

Türkiye'deki çalışmalarınızdan aldığınız dönüş nedir?

"Yakın tarihte birkaç büyük firma, şirketlerini pazarda daha iyi bir konuma getirmek için kültür kalitesini parametre olarak hedef aldılar. Eczacıbaşı'nın İstanbul Modern, Sabancı Müzesinin Picasso sergisi, Pera ve Koç Müzesi'ni kastediyorum. Ekonomik büyümenin en önemli hedef olduğu, bütün önceliğin hayattaki ekolojik, hümaniter ve diğer değerlere ait olan bir ülkede iyi aydınlatmadan bahsetmek zor bir olay. Günümüzde bu zihniyet yavaş yavaş değişiyor ve aydınlatmaya ilgi gösteren otoritelerin sayısı gittikçe artıyor. Burada dolaylı olarak büyüme olan bir şeyden bahsediyoruz. Yalnız bu şimdilik sürekli değil çünkü yüksek maliyetler engelliyor. Genel olarak mimarinin kalitesi için de bu sorun ilk sırada. Mevcut kültüre dayalı olarak hareket eden bir otoritenin karar verme organı olarak hareket edebilme özelliğini anlayanların sayısı az.

Türk toplumunda sistematik altyapıya sahip olan biri olmadığımın dolayı, ancak birkaç tane büyük projeye katkıda bulunmam için teklif geldiğinde sevinmekten başka bir şey yapamam."

Bir binanın başarısında aydınlatma ne denli etkilidir?

Aydınlatma ya da ışık doğrudan algılandığından dolayı bunu anlamak basittir. Işık, mimaride, tarihi ya da güncel yapılarda mevcut olan kaliteyi çok iyi vurgular. Işığın bir değişme kalıbı olabilir, ortaya çıkan gücü gün ışığıyla nöbetlese, istenilen bazı atmosfer görüntülerini ortaya çıkararak destekleyebilir. Bu tasarım uğraşı komple bir görevdir, bunu diğer insanlara aktarmak bir Allah vergisidir. Ortaya çıkan sonucun onaylanması bir zaferdir, gerçekte bunun yapılması ve ince işinin tamamlanması ise sonuç olarak değerli ve mutluluk getiren tecrübeler sınıfına girer. İyi bir aydınlatma planlamasının başarılı olmasını engellemek isteyen o kadar çok etken mevcut olunca, bunun gibi projeleri iyi bir şekilde sonuçlandırmanın zor bir şey olduğunu bu arada belirtmek istiyorum.

Az ilgi çeken icraatların sebebi kısıtlı bütçeler mi?

"Galiba Türkiye'de diğer Avrupa ülkelerine göre paranın önemi daha fazla. Yatırımcının girişiminin potansiyel sonucu hakkında bilgi sahibi olup olmadığı hususunu bir yana koyalım, ışık danışmanlarıyla çalışma tecrübesinin hiç ya da az olduğunu genel anlamda gözlemledim. İstanbul'da mimarların çok düşük ücretler karşılığında çalıştıklarını gördükten sonra, bir ışık danışmanını tutmanın çok lüks bir şey olduğunu anlayarak aradaki ücret farkının çok büyük bir dengesizlik yarattığını tespit ettim. Bende bir alışkanlık haline gelmiş bir disiplin açısından daima belli bir unsurun bulunmasını tekrarlarım; sözünü ettiğim unsur akustiktir. Bu konu bir çok insan için bilinmeyen bir alandır ve bu hususta en önemli kurallar sürekli olarak çığnır. Tasarı aşamasında bir akustik danışmanına başvuru bir projenin varlığından haberim yok, belki bir projede sonradan bir yardım eli uzatan birileri bulunmuştur. Bir yapı projesinin matematiksel anlamda sistematik işlenişinde ışık ve akustığın "ilhamı"ndan söz etmek Türkiye'de de zor. Bu iş daha ziyade öncülerin yapacağı türden bir iş. Yapım esnasında uygulanacak olan kalıp için, bir yüksek kapasiteli fikirler ürünü

elde etmek amacıyla kıstas olacak yeterli sayıda örneğin mevcut olacağı gün elbet gelecektir.

Kendi tasarım felsefenizi tanımlayabilir misiniz?

Geçmişte birçok kişi benden yüksek kaliteli ve iyi tasarım örnekleri istedi. Yaptığım bazı örneklerde insanlar o örneklerdeki katkılarımı fark edemediler. Bence bu iyi bir işarettir çünkü bütün parametreler birbirine ayarlandığında, bütünlüğün gücü ortaya çıkar ve parçaları sadece ayrıntı haline gelir. Bu anlamda, benim çabalarım etrafımızı saran ve sürekli farklı bakış açılarının ortaya çıkmasını sağlayan şeylere direnme gücünü vermek olduğundan dolayı, zaman ögesini ortadan kaldıran, çoğunlukla da çok basit olan çözüm yollarına girerim. Kreon'un ilk yıllarında geliştirdiğim bir duvar monte etme armatürü olan "Side" buna örnek. Şirketimi sattığım güne kadar bu seri toplam cironun %20'sini oluştuyordu. Işık, aydınlatmadan daha önemli. Konutlar birer sekillik örneğidir, onun sağladığı iç ortamdan faydalanmak asıl önemli olan şeydir.

Stadyum Işığının ikonografik Gücü

Spor stadyumları uzun zamandır kendi fonksiyonlarının ötesinde başka amaçlarla da kullanılıyor. Bu amaçlar kendilerini ışığın etkisi ile gösteriyor.

Metin: Thomas Schielke

Stadyumlar, izleyicilerin barındırıldığı mühendislik konstrüksiyonlarından, star mimarların medya etkili ikonları haline dönüştü. Fonksiyonel stadyumlara anlam kazandıran mimarlar, futbol kulüplerinin seviyesini yükseltiyor. Mimari sağolsun, televizyon izleyicisi maçın Münih'te Herzog & de Meurons Allianz Arena'sında veya Beijing Ulusal Stadyumu'nda oynanıp oynanmadığını kolayca anlayabiliyorlar. Belirgin işaretler futbol taraftarları için daha etkin bir atmosfer yaratıyor ve sponsor firmaların etkinliğini artırıyor.

Fotoğraf: Christian Richters

Portekiz'in Braga kentinde bulunan futbol stadyumu dikkatle çevreye entegre edilmiş ve aynı zamanda sert bir heykel. Geceleri duvarlar camlar ve balkonlar, aydınlatılan tribünün alt kısmından karanlık silüetler olarak ortaya çıkıyor.

Mimar: Souto Moura Arquitectos

Aydınlatma konsepti, stadyum mimarisinin algılanmasına önemli derecede katkı sağlıyor, çünkü kurumsal mimarinin aktarımında önemli bir rol oynuyor. Çin veya Birleşik Emirlikler gibi hızlı büyüyen bölgelerde yeni inşa edilen stadyumlar şehirlerin simgesi oluyor ve ülke içinde ulusal semboller, ulus dışında ise turizm reklamı olarak hizmet veriyor.

Ilka ve Andreas Ruby "Images" (Görüntüler) adlı kitaplarında "çağdaş mimari ve resimselin dönüşünü" tarif ediyorlar. Resimleri algılama ve anlamının ne kadar çok yüzeyli ve karmaşık olduğunu gösteriyorlar. Konser etkinlikleri stadyumlar için önemli bir rol oynuyor. Ron Sheard'in "Stadyum – Yeni Global Kültür İçin Mimari" adlı kitabında stadyumların, kentsel gelişimi ve medyada görünmeyi hızlandırdıklarını açıklıyor. Bu nedenle yenilikçi mimari, aydınlatmanın daha önem kazanacağını ve interaktif elemanlar ve sahne aydınlatması ile essiz stadyum yapılarının inşa edilmesini sağlayacağını söyleyebiliriz. William J. Mitchel, işaret seviyeleri veya dijital bilgilerin mimaride uygulanması ile ("Kelimeleri, semboller, alan ve şehri yerleştirmek") şehirlerin önem kazandırmada nasıl etken olduğunu gösteriyor.

Stadyum cephelerinin şekillendirmesinin giderek önem kazanması ile, ılık ile şekillendirme için muhteşem olanaklar ortaya çıkıyor. Aydınlatma, bugüne kadar olan sindirilmiş rolünden çıkarak, mekan şekillendirilmesinin aktif bir bileşeni olabilir. Stadyum aydınlatması geleneksel olarak maç sahasının fonksiyonel ve medyaya uyumlu bakış açılarına odaklanır. Projektörler işyeri aydınlatması olarak görülebilir, mimarinin aydınlatılması ise stadyumdaki izleyicilerin ve televizyon seyircisinde yoğun duygular çağrıştırabilir. Bu tür etkileyici resimler yaratmak için, sayısal bakış açıları daha az önemli olmakta, mimariye uygun bir çalışma önem kazanmaktadır.

Yeni yaklaşımlar, mekanın farklılaştırılması, önemli elemanların öne çıkartılması ve ortamın güçlendirilmesi ve yapının estetik etkisini hedefliyor. Lambalar mimariye entegre ediliyor. Bu yaklaşım lambalara değil, ışığa odaklı. Ağırlık noktalarına göre stadyum aydınlatma konseptleri farklı gruplara bölünebiliyor: Yapısal sistemin vurgulanması, bina cephesinin öne çıkartılması, renkli ışıkların veya interaktif ılık senaryolarının kullanılması. Çatı, giriş veya kolonlar gibi taşıyıcı yapıların vurgulanması, sadece teknik ayrıntılara işaret eder ancak aynı zamanda mimariyi de görünür hale getirir ve alansal çevreyi farklılaştırır. Futbol taraftarları, stadyuma girmeden önce aydınlatılmış bina cephelerini görmekten hoşlanıyorlar, bunun yanı sıra bu tür çalışmalar ile havadan çekimlerde etkileyici kareler ortaya çıkıyor. Özel ılık renkleri ilgili kulübün kurumsal kimliği ile bir ilişki kurabilir. ılık yönetim sistemleri ile en farklı tiyatro efektli dinamik senaryolar yaratılabiliyor: örneğin ılığın hafif dim edilmesi ile maç izleyicilerinin dikkati, sahaya çıkan futbol oyuncularına yönlendirilebiliyor.

Aydınlatma yoğunluğu değiştirilerek, oyun esnasında stadyumdaki atmosfer yönetilebilir; veya atılan bir golü kutlamak için dekoratif ılık efektleri kullanılabilir. Entegre edilebilen bir aydınlatma konsepti ayrıca çevre mimariyi, komşu alanda bulunan alış veriş ortamlarını ve ulaşım ortamlarını da dikkate alır. Gelecekte dikkat edilmesi gereken en önemli husus, stadyum mimarisinin baştan bir pazarlama aracı olarak kullanılmamasıdır. Bir stadyumun kimliği, değiştirilebilen görsel efektler ile zayıflatılabilir. Mimari aydınlatma, sadece ticari ılık efektlerini oynatmaktan daha fazla seyler yapabilir.

Gömülü heykel Portekiz'in Braga kentindeki futbol stadyumu

Braga'daki Portekiz futbol stadyumu için mimar Eduardo Souto de Moura, antik Yunan stadyumlarından esinlenmiş. Birbirine bakan izleyici

Fotoğraf: Udo Meinel

tribünleri sabit bir şekilde çevreye yerleştirilmiş ve tamamen etrafa bakma fırsatı veriyor. Sahanın uzun kenarında bulunan iki ana tribün farklı şekillendirilmiş. Doğu tribünü beton direkler üzerinde 45 metre yükselirken, merdiven basamakları dikey hatlara zekice çalışılmış bir oran kontrastı oluşturuyor. Merdiven trabzanlarına monte edilen ılıklıklar, tribünün alt kısmını aydınlatıyor ve geceleri geniş ve zarif bir yapıyı ortaya çıkartıyor, duvar camları ve balkonlar silüet şeklinde beliriyor. Daha üst noktalara giden basamaklar kıvrımlı bir patikayı andırıyor. En üst seviyeden tüm manzara seyredilebiliyor. Beton kütleler yuvarlak aralıklar ile sınırlanmış. Karşı tarafta bulunan batı kanadı Monte Castro tepesine dayanıyor, arada geniş bir salon yükseliyor. Dikey aralıklardan, yüksek kaya ve betondan oluşan giriş kısmına gün ılığı sızıyor.

Belirgin bir toplam perspektif sadece stadyuma giren futbol severlere değil, stadyumun yanından akan trafiğe de kendisini gösteriyor. Çatı elemanları çelik halatlarla taşınıyor ve tribünleri birbirine bağlıyor. Sahanın aydınlatma elemanları çatının iç kenarına monte edilmiş. Bu stadyum sadece yeni bir türün temel taşı değil, aynı zamanda topografik bağlantı açısından zekice yapılmış bir tasarımın iyi bir örneği. Açık bir biçimde ılığın gücü, bu spor heykelinin sertliğini sergiliyor.

Kolonlara monte edilen aydınlatma elemanları tribünlerin altında büyük bir etki yaratıyor. Dikey saft boşluklardan, ham kaya ve betonlardan giriş salonuna gün ılığı düşüyor.

Bu görüntü içinde Arizona'daki Cardinal stadyumu enerjiden sarsılıyor gibi duruyor, ısık bina cephesinin aralıklarından büyük bir güç ile giriyor.
Mimarlar: Eisenmann Architects
Aydınlatma tasarımı: M-E Engineers

Fotoğraf: dbox

Günes batarken, Lasasarre futbol stadyumu origami usulü yapılmış feneri andırıyor. Çelikten oluşturulan soyut ağaç şekilleri, eski sanayi alanının tekrar doğallastırılmasını çağrıştırıyor.
Mimar: No. Mad Arquitectos S.L. – Eduardo Arroyo
Aydınlatma planlaması: Philips

Fotoğraf: Roland Halbe

Amerika'nın Glendale kentindeki Cardinal stadyumu

Peter Eisenmann'ın mimarları ve HOK Sport'un tasarımcıları Arizona'da sporun simgesi ve çölde yaşamın bir örneği olarak kaktüsün organik şeklini almışlar. Belirli mesafelerde cam aralıklar ve metal paneller kullanmışlar, gökyüzünün rengine göre bunların da görüntüsü farklılaşıyor. Açıkta kalan kablolar ve boru hatları ile kendisini gösteren ham sanayi özelliğine karşın, aydınlatma planlaması daha temiz bir görüntü için çaba gösterir.

Görüntüye, enerjiden sarsılan bir stadyum çıkıyor; dikey aralıklardan konik ışıklar sızıyor ve Plaza'yı aydınlatıyor. Burada yanan aralıklar uygulama fikri, dışa da etki yaratan bir iç aydınlatmanın yararına ortaya atılmış. Yürüyen merdivenlerden yukarı doğru çıktığında veya Lounge 'da otururken, sıralar ve binanın aydınlatılan iç alanları arasında kalan alana bakılıyor. Kapalı olsa da, geceleri kumaştan oluşan çatı açık ve havadar bir atmosfer yaratıyor. Aslında konik ışık yansımaları neredeyse farkedilmiyor. Ancak yatırımcıları ve futbol taraftarlarını ikna etmek için bu görüntü çok değerli.

Aydınlatma sisteminin kuleleri stadyumun çok üzerine çıkacak şekilde yapılmış. Diğer aydınlatma elemanları çatının alt kenarına yerleştirilmiş.

Fotoğraf: Roland Halbe

Fotoğraf: Dubai Sports City

Kusbakışı bakıldığında, Sports City'nin nasıl anlaşılması gerektiği hemen görülüyor: medyatik olan ancak aynı zamanda yerel tasarım unsurlarını taşıyan sark usulü çalışılmış ve parlayan mücevher gibi. Çatı zarı ısıklarından oluşan bir ağ ile örülmüş ve taşıyıcı konstrüksiyonu vurguluyor. Mimarlar: Von Gerkan, Marg und Partner

Katlanmış ısıklar küpleri Lasesarre- Futbol stadyumu

İspanya'nın kuzeydoğusunda, Bilbao yakınlarında bulunan Baracaldo kenti yüzyıla girerken önemli çelik ve gemi inşaat sanayisi ile hızlı bir büyüme yaşadı. Bask bölgesini ekonomik krizden sonra tekrar canlandırmak için, Frank Gehry'nin Guggenheim müzesi gibi projeler, bu kenti tekrar harita üzerinde dünyanın ilgisini çekecek bir yapıya büründürdü. Lasesarre stadyumu, kentin dış semtlerinde, alışveriş merkezlerinin ve park yerlerinin tam ortasında bulunuyor.

Baracaldo'lulara açık bir alan sunabilmek için, yapıya kendi güçlü kimliği verilmiş. Stadyumun büyük projektörlerini alan kuleler, teleskop gibi, stadyumun üzerinden yükseliyor. Dış cephenin cam kaplaması ve çelik direklerle sağlanan görünüş zarif bir ölçü çerçevesinde görsel bir vibrasyon yaratıyor ve yapıyı halka açıyor.

No. Mad Arquitectos'un mimarlarından Eduardo Arroyo, stadyumu biraz örtülemek istemiş ve yeni ekilen 1001 ağacı, demir parmaklıklara benzer şekilde

yerleştirmiş. Futbol taraftarlarının, bu üstü kapalı yeşil perdenin arasından geçerken, farklı bir bölgeye geçtiklerini zannetmelerini istemiş. Tüm yapıyı kaplayan eleman, parlayan bir çatı. Güneş batarken katlanmış görüntüsü veren hacim, yumuşak, origami türünde bir fenere benziyor ve iç ve dış alan arasında bağlantı oluşturuyor. Nötr beyaz renginde kullanılan flüoresanların ışığı, polikarbonattan oluşan petekli plakalar ile dağıtılmış. Lambalar parlayan çatının içine yerleştirilmiş ve geometrik katlama ve kesintilere uygun bir şekilde konumlandırılmış.

Oyuncular, ayarlanabilen ışık dağılımlı, digital televizyona uyumlu 150 projektör ile aydınlatılıyor. Projektörler kulelere veya çatının alt kenarına yerleştirilmiş. Entegre edilen lambalar ile yaratılmak istenen güçlü heykel görüntüsü, mimaride de aydınlatma tekniğini barındırıyor. Çelik sanayisinin geri getirilemez geçmişi, yerli halka bu güçlü resim ile sunuluyor.

vCennet Spor Şehri Dubai için pırlantalar

Dubai şehrinin görülmeye değer gelişimi herkesi şaşırtıyor: Yedi yıldızlı Hotel Burj Al Arab, Burj Kulesi, Palm Jumeirah ve World Island gibi yapılar teknik cesareti gösteriyor.

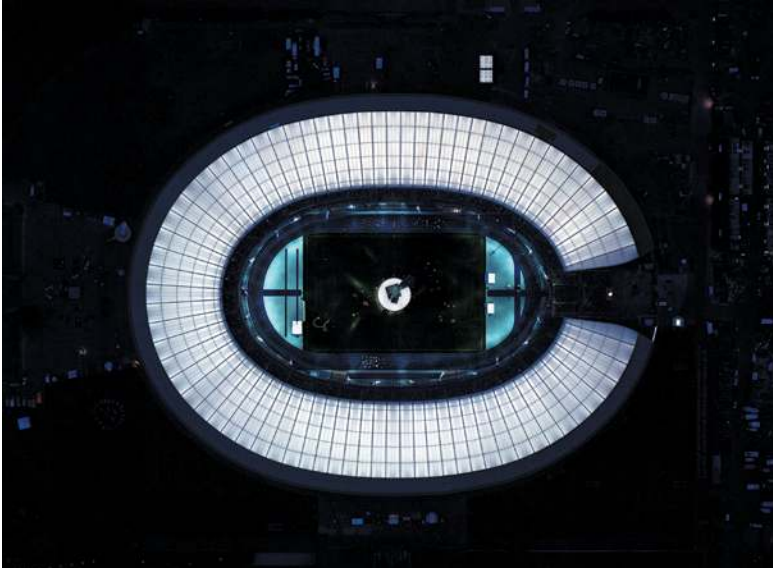
Yarım asır içinde yeni ekonomi alanları, yaşam döngüleri ve eğlence sanayisi, tükenmekte olan petrol kuyularının yerini alacak. Dubai bunun için gelenekler ve modernizm için semboller arıyor. Sosyo ekonomik hedeflerden biri de spor alanlarının aydınlatılması ile turistler ve medya için özel bir gece görüntüsü yaratmak. Hamburg'lu mimarlık bürosu von Gerkan, Marg ve Partner (GMP)'nin dört stadyumu, daha büyük bir alan içine yerleşiyor. Bu alanda ayrıca bir golf kulübü, okullar ve bir alışveriş merkezi bulunuyor. Kusbakışı bakıldığında, Sports City'nin nasıl anlaşılması gerektiği hemen görülüyor: medyatik ve aynı zamanda yerel tasarım unsurlarını taşıyan sark usulü çalışılmış ve parlayan mücevher gibi. Çatı zarı ısıklarından oluşan bir ağ ile örülmüş. Saha için kurulmuş olan aydınlatma sistemi çatının iç kenarına monte edilmiş.

Isık halkası, Berlin Olimpia stadyumu

Berlin Olimpia stadyumu 1934 ile 1936 yıllarında Werner March tarafından inşa edildi. 2006 yılında gerçekleştirilecek olan FIFA Dünya şampiyonlukları için stadyum çağdaş bir arenaya dönüştürüldü. Artık multimedya etkinliklerine olduğu gibi, konserler için de yeterli alan mevcut. Ana tribünün üstü yeni bir membran çatı ile kaplanmış ve oyun sahasına odaklanılması sağlanıyor. Hava şartlarına dayanıklı üst membran ve alt membranlar geçirgen cam elyaf dokusu ile yüksek ısı geçirgenliğine sahip. Işık nedeniyle gündüz ve geceleri stadyum çatısının havalanmış olduğu hissi uyanıyor. Membran yarısı tribünün üzerinde, ağır taş ve beton yapısına karşın görsel bir hoş sonlandırma oluşturuyor. Mimari anıtın özelliklerini korumak için, çatı konstrüksiyonu tasarımları dikkatle yapılmış ve maraton girişinden çan kulesine kadar olan bakış açısı açık bırakılmış. Gerkan, Marg und Partner (GMP) mimarlarının ve aydınlatma planlama bürosu Conceptlicht'in büyük bir başarısı, ev tekniğinin uyumlu bir şekilde çatıya entegrasyonu. Saha için kurulan projektörler dönüşümlü olarak

Berlin'deki Olimpia stadyumunun ana tribününün üzerine yeni bir membran çatı kaplanmıştır. Işık nedeniyle gündüz ve geceleri stadyum çatısının havalanmış olduğu hissi uyanıyor. Aydınlatma tasarımı: Helmut Angerer, Conceptlicht

Işık halkası medyatik bir ortam oluşturuyor. Maçın heyecanını artırmak için burada La-Ola-Dalgaları gibi dinamik ışık dizileri oluşturuluyor.

2006 yılında gerçekleştirilecek olan FIFA Dünya Kupası Şampiyonası için stadyum çağdaş bir arenaya dönüştürüldü. Artık multimedya etkinliklerine olduğu gibi, konserler için de yeterli alan mevcut. Maraton girişinin üzerindeki çatı aralığı bu binanın karakteristik bir elemanı.

hoparlörler ile öne doğru inşa edilen çatı konstrüksiyonunun yelpaze benzeri kıvrımlarına yerleştirilmiş. Çatının aydınlatılması, membranın ara alanından yapılıyor. Lambalar yukarı doğru yönlendirilmiş ve üst membranı eşit oranda aydınlatıyor, ışık ise buradan ana tribüne dağıtık bir şekilde yansıyor. Aydınlatma elemanlarında parlama oranı azaltılmış, böylece seyircilerin aşırı ışık yoğunlukları ile rahatsız olmamaları sağlanıyor.

"Ring of Fire" (atesin halkası) olarak adlandırılan ve opal camdan oluşan ve ısıldayan çizgi, projeksiyon sistemine paralel olarak devam ediyor. Aydınlatma planamacısı Helmut Angerer bunu artık bir dekoratif özellik olarak algılamıyor, aksine bu şekilde karanlık gökyüzünün parlama yoğunlukları ve aydınlık projektörler arasında bir ilişki kurmak istiyor. Halka aynı zamanda, muhteşem bir görüntü veriyor ve dikkati teknik elemanların keskin ışığından uzaklaştırıyor. Tribün ve saha aydınlatması için kurulan ayrı bir yönetim sistemi ile tiyatral ışık efektleri yaratılabiliyor.

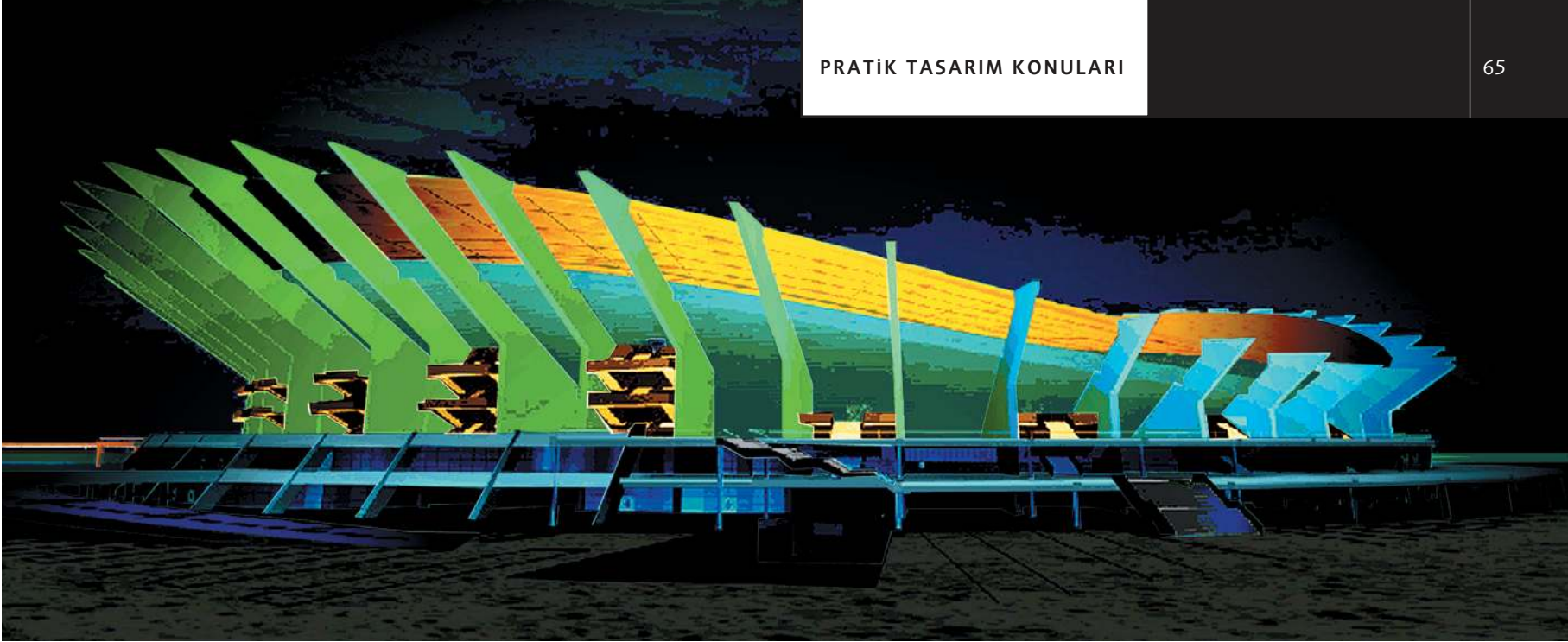
Oyun başlamadan önce tribün aydınlatması yavaş yavaş azaltılabiliyor, böylece seyircinin dikkati oyunculara çekiliyor. Oyun esnasında ise, La-Ola-Dalgaları gibi diziler gerçekleştirilebiliyor. Yoğun dinamik dalga hareketleri, tüm çatı aydınlatmasının dinamik dim işlemi ile sağlanabiliyor. Özel durumlar için Highlight'lar üretiliyor, örneğin gol olduğunda. Ses sistemine bağlanan esnek ışık yönetim sistemi ile, Berlin Olimpia stadyumu gibi çok fonksiyonlu arenalara, seyirci ile dinamik etkileşim sağlanabilecek yeni imkanlar açılıyor.

Şehir Perdesi, ABD'nin New York Kentindeki Spor ve Etkinlik Merkezi

New York'lu mimarlar Kohn Pederson Fox (KPF), New York'un yeni Spor ve Etkinlik merkezi için vizyoner bir konsept oluşturdular. Merkez, direkt olarak 32. Caddede, Manhattan'ın kıyısında bulunuyor. Stadyumun bina cephesinden son derece etkileyici bir efekt görülüyor. Büyük seffak bir bina kaplaması, yapının dikdörtgen kontürlerini çevreliyor. Bu şekilde stadyum, arkasında bulunan yüksek binaların baskısına karşı direniyor.

L'Observatoire'in ışık konsepti: Yapının dış kılıfı uluslararası boyutta kullanıldığında, bazen içerdeki hareketi saklamak bazen de göstermek için bir katman. Yapının seffaklık derecesi, iç ve dış cephe aydınlatma kombinasyonundan oluşuyor ve stadyumun hareketliliği ile başlıyor. Işık yönü, rengi ve yoğunluğu ve de arka veya önden aydınlatması gibi parametreler kullanılarak mümkün olan her türlü senaryolar üretiliyor. Bu senaryolar ile yapının kendisi, içi, tüm hacmi veya tek tek elemanları vurgulanıyor. Stadyumun içinde herhangi bir hareket olmadığında, bina cephesine su görüntüleri veriliyor ve içi görülmeyen küp şekilli yapı nehir ile birleşmiş görüntüsü veriyor. Maç günlerinde ise bir hayli hareket var ve ışık çizgileri gökyüzünü aydınlatıyor. Sokağa doğru olan cephede büyük pikseli dinamik bir LED alan üzerinde, bina içinde olan bitenler yansıtılıyor, nehir kenarında ise daha çekingen bir ışık değişimi söz konusu. Interaktif ışık ve medya tasarımı ile stadyumun hareketliliği öne çıkartılıyor ve seyircilerin heyecanı ve de bina içindeki hareket grafik olarak gösterilmiş oluyor. Spor etkinliği ve şehir arasındaki sınır kalkıyor.

Güç ancak belirgin bir işaret olarak algılanan New York Sports ve Convention Merkezi, New

Aydınlatma tasarımcıları Jaber Al-Ahmed stadyumu için çok çeşitli dinamik senaryolar yaratmış. Farklı ısıt renkleri veren eğik projeksiyonlar ile özel efektler oluşturuluyor.

Mimarlar: Weidleplan

Aydınlatma tasarımı: Belzner Holmes

Model: L'Observatoire International

New York'taki Spor ve Etkinlik Merkezinin aydınlatması yüzeylerin dışına taşıyor: Belirli ısıt senaryoları çerçevesinde binanın iç mekanları dışarıdan görülüyor. Dış duvar için uygulanan ısıt ve medya tasarımı içeride olan havayı dışarı yansıtıyor.
Mimarlar: Kohn Pederson Fox Associates PC.
Aydınlatma tasarımı: L'Observatoire International

Jersey'den Manhattan'a bakışı zenginleştiriyor ve suyun gelişimine katkıda bulunuyor.

Değişken bir heykel, Kuveyt'teki Jaber Al-Ahmad Stadyumu

Ana tribünün kıvrımlı üst kenarı Jaber Al-Ahmad Stadyumu'na etkili bir görünüm kazandırıyor. Bu olağanüstü yapı kompleksi Stuttgart'lı mimarlık bürosu Weidleplan tarafından tasarlandı. Bina kompleksine eğitim tesisleri ve bir spor müzesi dahil. Katmanları 52 beton kolon taşıyor, ana tribünün üzerinde iplerden oluşturulan ağ şekilli, kumaş kaplı çatı çift kıvrımlı yüzey ile kaplı. Holografik cam kubbeler gün içinde olağanüstü ısıt efektleri yaratıyor. Belzner Holmes'un aydınlatma planlamacıları, gece aydınlatma konseptleri çerçevesinde dış aydınlatmaya odaklanmışlar, böylece geçen araç ve uçaklara bir işaret oluşturuyorlar. Aydınlatma yavaş yavaş değişiyor ve stadyumu farklı birçok çeşitliliklerde sunuyor. Özel etkinliklerde aydınlatma ile ilgili farklı uyarlamalar yapılıyor. Sıraların altında da eşit oranda bir ısıtlandırma mevcut. Taşıyıcı kolonların farklı ısıt renkleri ile aydınlatılması sayesinde, sıraların altında ısıt karışıyor ve koltuklara kontrast oluşturuyor. Alan direklerine monte edilen lambalar, renk değiştiriciler ile donatılmış. Sıcak beyaz ısıt, aydınlık ve renk kontrastı ile merdivenleri arka cephe görüntüsünden farklı gösteriyor. Kolonların aydınlatılması ile yapının toprağa olan gerekli optik bağlantısı sağlanmış. Çatı konstrüksiyonuna yerleştirilmiş renk değiştiricili projektörler, çatı membranını vurguluyor.

Üst: Yapı cephesinin seffalık derecesi, cephe ve iç aydınlatmanın bir kombinasyonundan oluşuyor ve içerideki hareketle ortaya çıkıyor.

Alt : Stadyumda herşey sakın olduğunda, bina cephesinin üzerine sadece hareket eden suyun görüntüleri veriliyor ve bina optik olarak nehir ile akıyor.

Geometrinin Son Cevheri: Güney Plaza

Maslak'taki Güney Plaza'nın lobisi, geometrik tasarımıyla
bütünlesen aydınlatma tasarımını el üstünde tutuyor.

Metin: Hakan Daga
Fotoğraflar: Fırat Eryılmaz

İş merkezi olarak inşa edilmiş binanın ana girişi ve resepsiyon bölümü için bir tasarım yapmamız istendiğinde, örnek bir akıllı bina olan yapıda kullanılan modern teknolojileri kullanıcıya daha ana girişten hissettirmek ana ilkimiz oldu. İstedğimiz etkiyi mekanı tümünden kullanarak yani hacimsel olarak ele alıp yaratma yoluna gittik. Mekanın mevcut hali ile yükseklik açısından yeterince olanak tanınmasını fırsat bilip, merkeze ana temayı oluşturan tasarladığımız heykelsi bir 'nesne' yerleştirdik.

Paslanmaz çelikten oluşan bu nesne, kullandığımız diğer malzemelerden granit ve ahşap ile kontrastlı bir uyuma yol açmış oldu. Binanın otopark katına giden asansöre açılan kapının tasarımında paslanmaz çelik kullanılması mekanda önemli bir tasarım unsuru oldu. Yerde kullanılan farklı renk ve dokulara sahip parlak granitler ve paslanmaz çelik şeritler ışığın da yardımıyla çok eğlenceli yansımalarla yol açmış oldu.

ateliyerdip ekibi olarak Total Aydınlatma ile yürüttüğümüz çalışmada bize eşlik eden Selman Yurdakul gerek ön tasarım aşamasında yaptığı aydınlatma hesaplarıyla gerekse bu tasarımda kullandığımız aydınlatma elemanlarının seçiminde ve kullanımında verilen kararlarda yardımcı oldu. Çalışmalarımızın nihayetinde çeşitli aydınlatma senaryoları hazırlanmıştır.

Proje katılımcıları:

Yapı sahibi: Ferizan Peker, Güney Plaza

Mimar: ateliyerdip - Hakan Daga, Vedat Pisirici, Mert İşler

Aydınlatma: Total Aydınlatma

Kullanılan ürünler:

Banko arkası ahşap duvar: Agabekov Xenon EX-Klips lum. 2000 mm, Agabekov Xenon CL Rigid Loop long life 8.5 W 24 V, Agabekov Powerfeed

Banko üstü sarkıt aydınlatma: ERCO Jilly pendant 50 W 12 V

Koridorlar: ERCO Lightcast TC-D 2XTC-DEL 18 W

Koridor yan duvar: ERCO Lightcast TC-D ışıklı 18 W

Çekirdek içi "nesne" aydınlatması: ERCO Trion Uplight QT 32 250 W

Dış cephe çiçeklik aydınlatmaları: SBP Tyco 50 W

Dış cephe aplik: REDİ, çift yönlü harici aplik

Koridor sonu: ERCO Optec duvarseli 18 W

Kassel'den Mesaj: Değişiklik Güzeldir!

Almanya'daki City Point binasına yapılan 'ısıklı' müdahale yeni bir aydınlatma konseptini isaret ediyor.

Metin: Yıldız Ağan HI-TEC Aydınlatma

City Point, adeta makyajlandı! Tastamam ısığa bürünen yapı, kazandığı 'aydınlık' çehreyle çok daha devatkar görünüyor doğrusu. Film baskılı cam konstrüksiyon, içine entegre edilmiş reflekte cephe yüzeyini aydınlatıyor ve dışarıdan bakıldığında herhangi bir aydınlatmayla karşılaşılıyor! Dahası, sürekli farklı bir görünüm, dinamik bir his verebiliyor.

Geceleri iç taraftaki mat cephe yüzeyler, çeşitli görsel baskılardan oluşan cam zar yüzeyin karşısında kendi içinde aydınlatılmış bir cephe gibi hissediliyor. Aydınlatma sistemi film baskılı cam konstrüksiyon, içine entegre edilmiş reflekte cephe yüzeyini aydınlatıyor. Böylece dışardan bakıldığında aydınlatma sistemi görünmüyor ve kendi içinde ışıklı cephe izlenimi veriyor.

Sıcak ışık tonları ve düşük aydınlatma seviyesiyle binanın görüntüsü abartısız olmakla beraber, izleyiciye meydan okuyan ve dikkati çeken yapı hala kendi kimliğinde. Işık otomasyonuna bağlı binanın cephedeki parlaklığı yumuşak bir geçişle panelden panele geçiyor ve binaya akışkan ve dinamik bir dış görünüm sağlıyor.

Zaman içinde cephenin hissedilmeden yarattığı farklı görüntüler binaya sürekli değişen bir çekicilik sağlıyor.

Uygulama

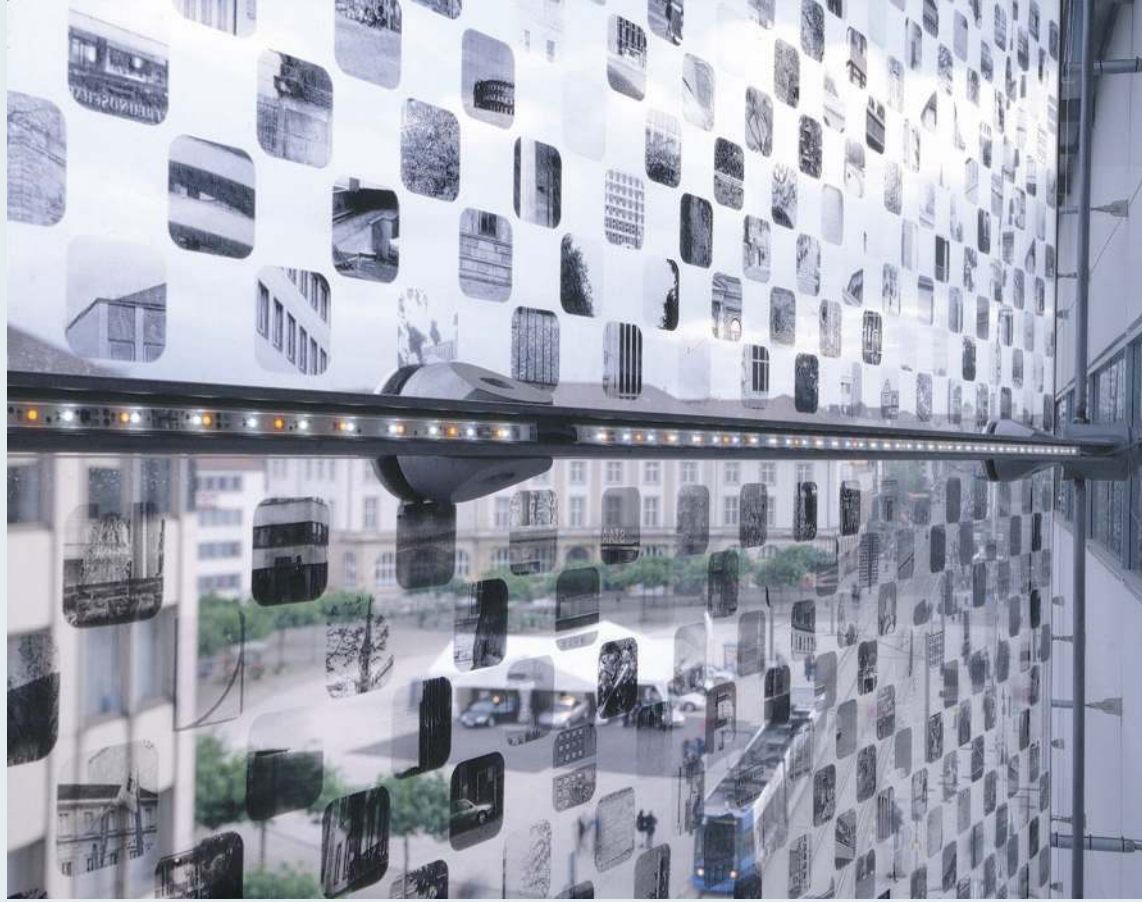
Perde tip cam cephe yatay profillere noktasal tutturulmuş VSG panellere giydirildi. Yatay profiller ise düsey çubuklara bağlandı. Cephede üzerinde her biri 1.6 metre yüksekliğinde ve 3.33 metre genişliğinde olan cam paneller kullanıldı. Yatay profiller mümkün olduğu kadar dar seçildi ve görünen yüksekliği sadece 35 mm.

İlk zamanlarda planlama aşamalarında kullanılacak olan profil, geometrileri göz önünde bulundurularak aydınlatma sisteminin binaya entegrasyonu planlandı ve abartısız bir cephe aydınlatması elde edildi.

Özellikle bu proje için dizayn edilmiş LED'ler profil içerisinde yer alıyor. Gözlemciler tarafından ışık kaynağı maskelendi. Lineer LED aydınlatması içerdeki cephe yüzeyine yansıtıldı. LED ışık teknolojisinin kullanılmasının sebebi, profiller arasında minimum yer kaplaması, konstrüksiyon üstünde yansıma oluşturmaması ve aynı zamanda cephe aydınlatmasında çok önemli olan ampulün ömrünün uzunluğu ile elde edilen ekonomik imkandı.

Dışardan görünmeyen LED aydınlatma sistemi içerde yer alan beton cepheyi kendi içinde aydınlatılmış bir yüzey olarak gösterdi. Böylelikle cam ve beton arasındaki aydınlatma mekana derinlik kazandırdı. Camın geçirgenlik koordinasyonu ve beton cephenin yansıtabilirliği ve aynı zamanda imaj görüntüsünü oluşturan noktaların matrix boyutları, cepheye gece ve gündüz olarak derinlik ve çekicilik kazandırdı.

Cephenin yüzeyindeki doğru yansıma reflektörleri ve uygun ışık harmonitonları 1:50 ve 1:1 ölçek simülasyonları sonrası uygulamaya alındı ve tüm bu uygulamalar aydınlatma tasarımcıları, mimarlar ve bina sahiplerinin ekip çalışmaları sonucunda hemfikir olarak

belirlendi (renk derecesi 3700 K). Binaın bulunduğu lokasyona aşırı tezatlıkta yer almayacak şekilde parlamalar hesap edildi.

Binaın cephesindeki parlaklık düzeyi cadde ve çevresinde yer alan binaların aydınlatma parlaklığı ile eşdeğer ilişki kuracak boyutta düşünüldü. Ayrıca kısmen cepheden görünen bina içindeki suni parlaklık hesaba alındı. Cephe parlaklığı için ideal değer 4 ile 8 cd/m bulundu.

Her biri 3.3 metre uzunluğunda olan 545 LED ünitesi cephe yüzeyinde yer aldı. Her bir ünite merkezi bilgisayar sistemine ayrı ayrı bağlı olup, teker teker kontrol edilme ve programlama şansına sahipler. Böyle bir sistem ile cephe aydınlatmalarında parlaklık kontrol altına alındı.

Oldukça farklı dinamik aydınlatma senaryolarının sistemi önceden programlandı.

Senaryo Tipleri:

Senaryo 1: Yavaşça ve yanıp sönen cephe aydınlatması

Senaryo 2: Modüllerin birer birer aydınlatılmasıyla büyüyen cephe yaratmak.

Senaryo 3: Yatay olarak akan ışık bant dizilimleri.

Böylece önceden programlanmış farklı ışık sahneleri cepheye aktif demonstrasyon kazandırarak izleyicileri büyülüyor.

Proje: City Point Kassel / Almanya

Aydınlatma tasarımı: Bartenbach Lichtlabor

Marka: durlum-Leuchten GmbH

Kıbrıs'ın Kitap Mabedi

Kütüphaneler sıkıcı olur, gidesiniz, kalasınız, okuyasınız gelmezdi; eskiden! Kıbrıs, çağdas mimari anlayışı ve başarılı aydınlatma projesiyle yepyeni bir kütüphane anlayışına ev sahipliğı yapıyor.

Metin: Dilek Şahin

Fotoğraflar: Gazi Yüksel

Kıbrıs Yakınoğu Üniversitesi kütüphane binası, gerek tasarımı gerekse aydınlatmasıyla okumaya teşvik ediyor. Proje mimarı Aynur Tozan ile Tepta Aydınlatma'nın birlikte yürüttüğü çalışma, yavru vatanın göz bebeğı olma yolunda. Yüksek tavanlarıyla ferah bir atmosfere kavuşan mekan, görme duyusunun işlevlerini eksiksiz yerine getirebilmesi için dikkatle incelenmiş ve ortaya, kampüse işlenmiş bir 'oya' çıkmış.

Kütüphane gibi kullanıcının uzun süre zaman geçirdiği, görme odaklı eylemler için tasarlanmış mekanlarda aydınlatma son derece önemli. Bu nedenle proje mimarı Aynur Tozan ile Tepta'nın birlikte yürüttüğü aydınlatma tasarım projesinde, yapının özelliklerine ve işlevine bağlı olarak özel çözümler oluşturuldu.

Kampüs içinde yer alan kütüphane binasının önündeki büyük meydan yere gömme çok yönlü yönlendirme armatürleri ile aydınlatılırken, binaya girişi sağlayan dairesel basamaklarda kullanılan asimetrik merdiven aydınlatma armatürleri ile ışığın göz alması engellendi. Bina cephesininse tüm yüzeyleri aydınlatılmadı; dar ve geniş formlardaki yüzeyi taş kaplı kolonlar yere gömme 'iGuzzini Light up Walk' armatürler kullanıldı. Girişte, binayı iki ayrı yapı olarak algılıyoruz. Bir yanda eğitim salonları, diğer yanda ise kütüphane bloğu yer alıyor. Eğitim salonlarının aydınlatmasında tavan yükseklikleri göz önünde bulundurularak, 'iGuzzini Sistema Easy MH' gömme armatürler kullanıldı. Kitap rafları ile çalışma mekanlarını birbirinden ayıran koridorda 'iGuzzini Pixel' halojen spotlar wall-washer olarak duvarlara yönlendirilmeyip koridorların ortasına doğru şaşırtmalı bir düzende yerleştirildi. Böylece hem ışık duvarlara yansımış oldu, hem de koridorda karanlık/aydınlık noktaları belirgin şekilde bir ışık oyunu elde edildi. Eğitim salonları ve kütüphaneyi birleştiren koridorda tavandan sıva üstü bir ürün yerine, duvarlarda aşağı ve yukarı ışık veren lineer 'Tre Ci Luce Eklisse' aplikler kullanıldı.

Yapı içerisinde farklı tasarımı en çok göze çarpan aydınlatma elemanı, kütüphanenin en üst katında ve amfiter fuayesindeki metal uzay çatıda kullanılan 'iGuzzini Gem' sarkıtlar. Üst kattaki kütüphane katlarında genel aydınlatmanın sağlanabilmesi için kullanılacak armatürün hem uzay çatının karmaşık metal yapısını vurgulayacak, hem de genel aydınlatmayı sağlayacak nitelikte olması gerekiyordu. Yükseklikten dolayı metal halide ampullü, ampul kaynağı görülmeyen, yukarı ve aşağı ışık verebilen, özel dokulu polikarbon gövdesi ile uzay çatıda ağırlık yaratmayacak 'iGuzzini Gem' sarkıt, uzay çatının ve genel mekan aydınlatması için en iyi çözümü sundu. Aynı armatürler eğitim salonları ve kütüphane bloğu ortasında yer alan galerideki uzay çatıda da kullanıldı.

Proje katılımcıları:

Mimari proje: Mimar Aynur Tozan +NEU DESIGN

Tasarım ve Fiziki Geliştirme Ofisi

Aydınlatma tasarımı: Tepta Aydınlatma

Elektrik uygulama: Sevket Esenboğa Elparts Enterprises

Kullanılan ürünler:

Dış aydınlatma:

Bina kolonları: iGuzzini Light-up Walk

Giriş tavan: iGuzzini Screen plafonyer

Merdiven+ yol: Tepta özel üretim

İç aydınlatma:

Giriş: iGuzzini Kriss

Genel: iGuzzini GEM sarkıt, iGuzzini Sistema Easy MHdownlight

Koridorlar: iGuzzini pixel spot, Tre ci Luce Eklisse aplik

"Benim için Sanatçı ve Tasarımcı arasındaki en belirgin fark, tasarımcının çalışmalarının diğer objelere hizmet etmesi, sanatçı eserlerinin ise, seyredenin gözlerini parlatmasıdır."

François Morellet, Mart 2006

Fotoğraf 1: Gitane, 1991
(Çingene Kadın ve aynı zamanda Fransız Sigara Markası)

Mavi Argondan tasarlanmış üç yarım küre
0°, 45°, 90° eğri, kablo, Transformatör,
268 x 200 cm

Sanatın Sadık Aracı: Işık

François Morellet ve ışık çizgileri...

Metin: Inge Friebe
Fotoğraflar: Morellet

Işık tasarımı ve ışık sanatı birbirinden farklı iki ayrı konu – sadece üzerinde çalışılan araç aynı.

François Morellet (1926 in Cholet/F), Avrupa Işık Sanatının öncüsü ve yol açıcısı; ışığı, sanatının önemli bir ifade gücü olarak kullanan ilk kişi.*

Karlsruhe, Sanat ve Medya Teknolojileri Merkezinde gerçekleştirilen "Sunı Işıktan Işık Sanatı" başlıklı sergide ışık planlama, ışık tasarımı, şehir ışığı ve gösteri ışığının konumlandırılması konusunda düşünme ortamı yaratıldı. Serginin kuratörleri çalışmalarına ansiklopedik enerji ile başlamışlardı. Hedefleri "20.inci ve 21.inci yüzyılda sunı ışığının sanatsal kullanım panoramasını geliştirmekti". Ancak eleştirmenler hala bunun için gerçekten 230 sanatçıya ve birbirinden farklı birçok, dahası nitelikli katkıya, ihtiyaç olup olmadığı konusunda kararsız. Bu nedenle, örnek olarak, geçerli ışık sanatı pozisyonları, kendi bağlantıları içinde tanıtılacak. Sanatçılara, eserlerinde ışığın araç olarak hangi rolü üstlendiği ve neden sanatsal mesajlarını iletmede kullanmayı tercih ettikleri sorulacak.

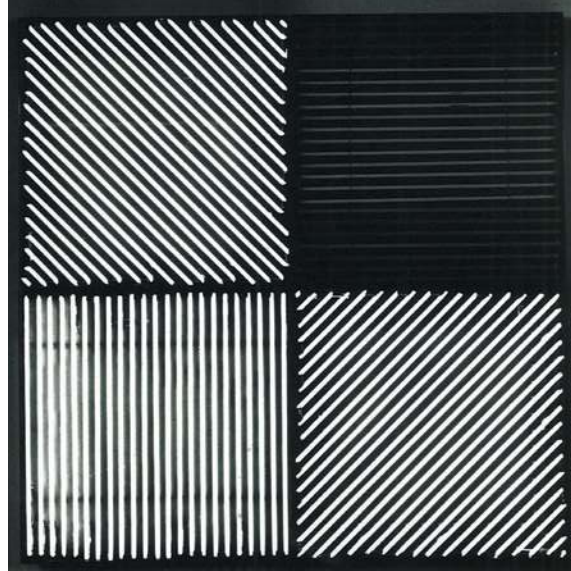
Teze göre sanatta kullanılan ışık, ışık planlamacıların veya ışık tasarımcıların düşlediği gibi, şekillendirmeyi amaçlayan çalışmalar için bir çözüm değil. Şekillendiren sanatta ışık, daha ziyade minimalizm, konsept sanatı, görsel şiir sanatı veya belirgin (concrete) sanat gibi yönlerin çelişkileri konusunda bazı temel bilgileri işlemek için. Bu katkı dizisinin amacı, çoğu zaman şaşırtıcı ve rağbet gören çeşitlemenin içinde, ışık sanatını daha da belirginleştirmek.

François Morellet Avrupalı çağdas sanatçıların en önemlilerinden biridir. Işığı, eserlerinde özellikle uygun bir

araç olarak kabul eden ve kullanan sanatçıların ilki olmuştur. Henüz 1963 yılında, üçüncü "Bienale de Paris" sergisinde neon ışığı ile yaptığı çalışmalarını sergilemiştir. 'Neon' kelimesi Morellet'in eserlerinde tüm flüoresanlar için kullanılmaktadır. 1963 yılların ilk ışık sanat eseri "4 panneaux avec 4 rythmes d'éclairage interférent" (4 ritimli aydınlatma dizili 4 pano) isimli olundu (Fotoğraf 2). Eser, belirli aralıklarla yanıp sönen 2 beyaz flüoresandan oluşuyor. Morellets'in sanatsal amacına da hitap ettiği gibi, zaman, hareket ve ritim gibi faktörler bu şekilde bir temaya entegre edilmiş. Sanatçı hala flüoresanlar kullanıyor. 80. doğum günü vesilesiyle, Eindhoven'deki "Sanat içindeki Sunı Işık Merkezi"nde retrospektif olarak 25 neon objesi sergileniyor. Bu sergi ile daire tamamlanmış olacak. Tam 40 yıl önce 1966 yılında Morellet Eindhoven'deki Abbe Müzesinde gerçekleşen bir sergiye ait katalogda, sanat ışığı hakkında şu yorumu getirmisti: "Artık sadece ışığın yansıması değil, ışık kaynağının kendisinin de sanatsal ve resimsel bir malzeme olarak kullanılması gerektiği bir döneme girdik. Bu yeni malzemeler ile görsel sanatta birçok tecrübe edinilecektir: Gözle kontrol edilebilen programlı fotoğraflar, resim serileri, aydınlatma ritimleri, hareket dizileri..."

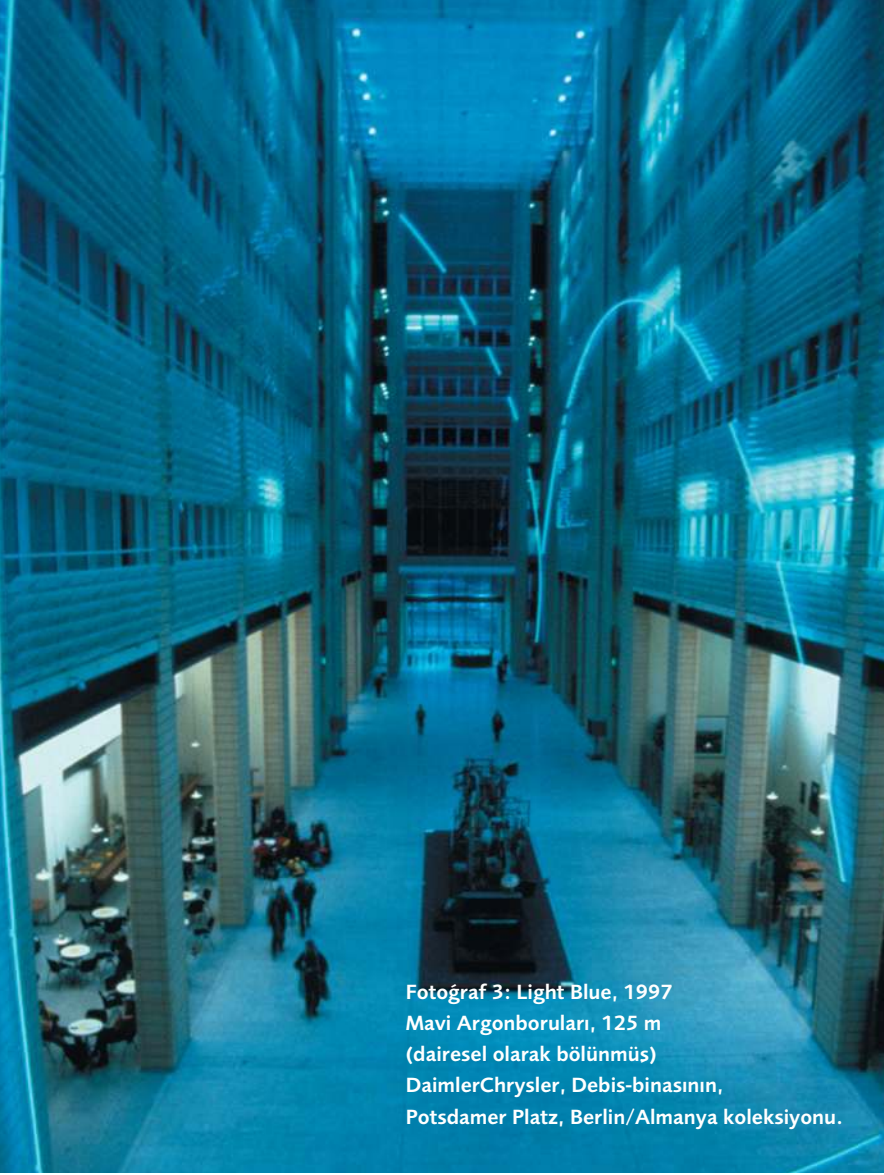
1995 yılında Münih Lenbachhaus'da gerçekleştirilen bir sergi "Neonly" olarak adlandırılmıştı. Bu isim sanat

eserlerindeki esprinin, dildeki ironik oyunun önemli bir göstergesidir. "Neonly" kelimesinde "neon" ve "only" kelimelerinin birleştirilmesi ile sadece Neon objelerinin sergilendiği ifade edilir.

Fotoğraf 2: 4 panneaux avec 4 rythmes d'éclairage interférents, 1963 (4 ritimli aydınlatma dizili 4 tablo) Elektromanyetik aydınlatma sistemi ile birlikte metal taşıyıcılar üzerinde beyaz Argon boruları 0° - 45° - 90° - 135° Her biri 80 x 80 cm

Bu serginin bir ışık objesi de, çevrildiğinde "Çingene" anlamına gelen "Gitane" (1. fotoğraf) idi. Aynı zamanda isim ünlü bir Fransız sigara markasına ait. Burada da bir kelime oyunu yanısıra seyircinin görme alışkanlıkları ile görsel bir oyun oynanıyor. Seyirci, sadece geometrik çizgiler olmasına rağmen "Gitane" objesinde bir figür görme eğiliminde oluyor. Münih sergilerinde sadece neon objelerin sunulması, Morellets'in sanat repertuvarının sadece neon ışıkları ile sınırlanmış

Fotoğraf 3: Light Blue, 1997
Mavi Argonboruları, 125 m
(dairesel olarak bölünmüş)
DaimlerChrysler, Debis-binasının,
Potsdamer Platz, Berlin/Almanya koleksiyonu.

sistemlerin bozulmasının kendisi için ne kadar önemli olduğunu vurgular. "İki büyük prensibin birleşmesini seviyorum ve genellikle onlara tek tek rastlamaya tahammülüm yok: Düzen ve düzensizliği ya da başka bir deyişle mantıklı ve absürd olanı" der. Önceden verilmiş yapılarda oyun-anarşi karışımına aykırı prensibini Morellet zevkle ve tutarlı olarak diğer açık alanlardaki çalışmalarına da yansıtır. Sanatı, esere gösterişsiz değil, tam aksine rahatsız edici faktörlerle dahil eder. Biraz provokasyon ve yine de görsel algılama şartlarını yeniden keşfetme arzusu ile "Ben geometrinin sert hatlarını seviyorum ama en çok da bunları dağıtmaktan hoşlanıyorum" der. Böylece ilk bakışta Nantes'daki Kültür Merkezi'nin bina cephesine her biri 10'ar metre uzunluğunda yerleştirilen kırmızı büyük bir Neon açısı ilk bakışta neredeyse agresif olarak algılanabilir, çünkü Neon uygulaması mimariye herhangi bir bağlantı sağlamamaktadır hatta binayı delip geçecek izlenimi verir. Sanatçı, kendisi bu görüntüyü "hassas bir entegrasyon" olarak adlandırır. Morellet'e göre bir sanatçı olarak daha çok 'desentegrasyon', mimarinin çözülmesi ilgisini

çekmektedir. Çözüm ise, mimarinin verdiği farklı bir ritmi bulmaktır.

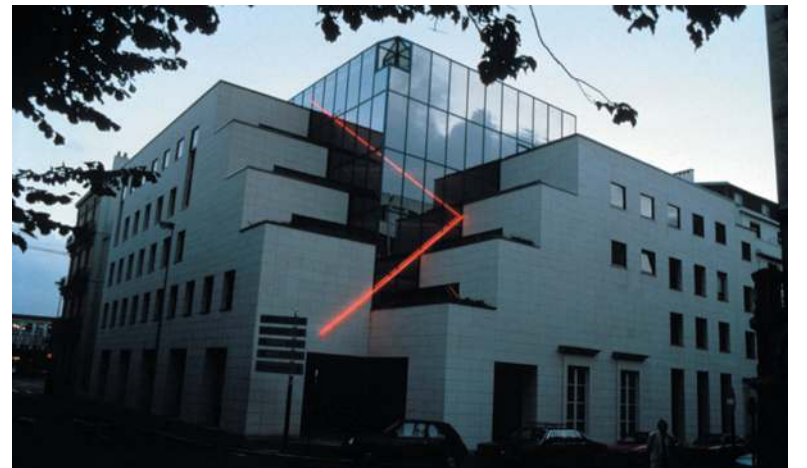
Tam bu metoda göre 1997 yılında "Light Blue" isimli ve büyük alan kaplayan daire segmentlerinden (fotoğraf 3) oluşan bir ışık heykeli oluşmuştur. Obje Berlin, Potsdam Alanı'nda bulunan Renzo Pianos Debis binası için yapılmıştır.

Halen Daimler-Benz Kompleksi'nin atriyumunda 1986 yılında Jean Tinguelys tarafından, elektrikle çalıştırılan ve yumuşak mavi argon lambaları altında, Morellet'in sert duvar yapısına yumuşaklık kazandırdığı, "Meta-Maxi" olarak adlandırdığı, atık plastikten oluşan eseri, takırdayarak sergilenmektedir. Eser, cesur bir şekilde zamanın mimarisini çok otantik ve şekil itibarıyla birbirine aykırı, ancak içerik olarak çağdaş iki sanatın ruh benzeri duruşunu birleştirir.

olması anlamına gelmez. Morellets'in metot ve malzeme portföyü geniştir. Akrilik renkler ve kurşun kalem gibi geleneksel malzemelerin yanı sıra yapıştırıcı, metal bant, tahta çubuklar veya kontrplak da kullanılmaktadır. Repertuarında ise suni ışık hakimdir. Yine de tüm bu denemeleri içinde senelerdir, sadece neon ışığı kullanması ve de başka ışık kaynakları kullanmaması, hala merak konusudur. Bu konuda ise mantıklı bir açıklaması vardır: " ...c'est que les tubes de néon formes des 'lignes de lumiere' et que toutes les lignes, en général, m'interessent presque exclusivement depuis 60 ans." (çünkü Neon lambaları 'ışık çizgileri' oluşturur ve son 60 yıldır sadece bu ışık hatları benim ilgimi çekiyorlar"). Geometrinin elemanı olan çizgiler, Morellets'in Piet Mondrian ve belirgin (concrete) sanatın eski Fransız ve İsviçreli temsilcileri ile olan diyaloglarından beri ilgisini çekmekte, hayranlık uyandırmaktadır. Birkaç defa,

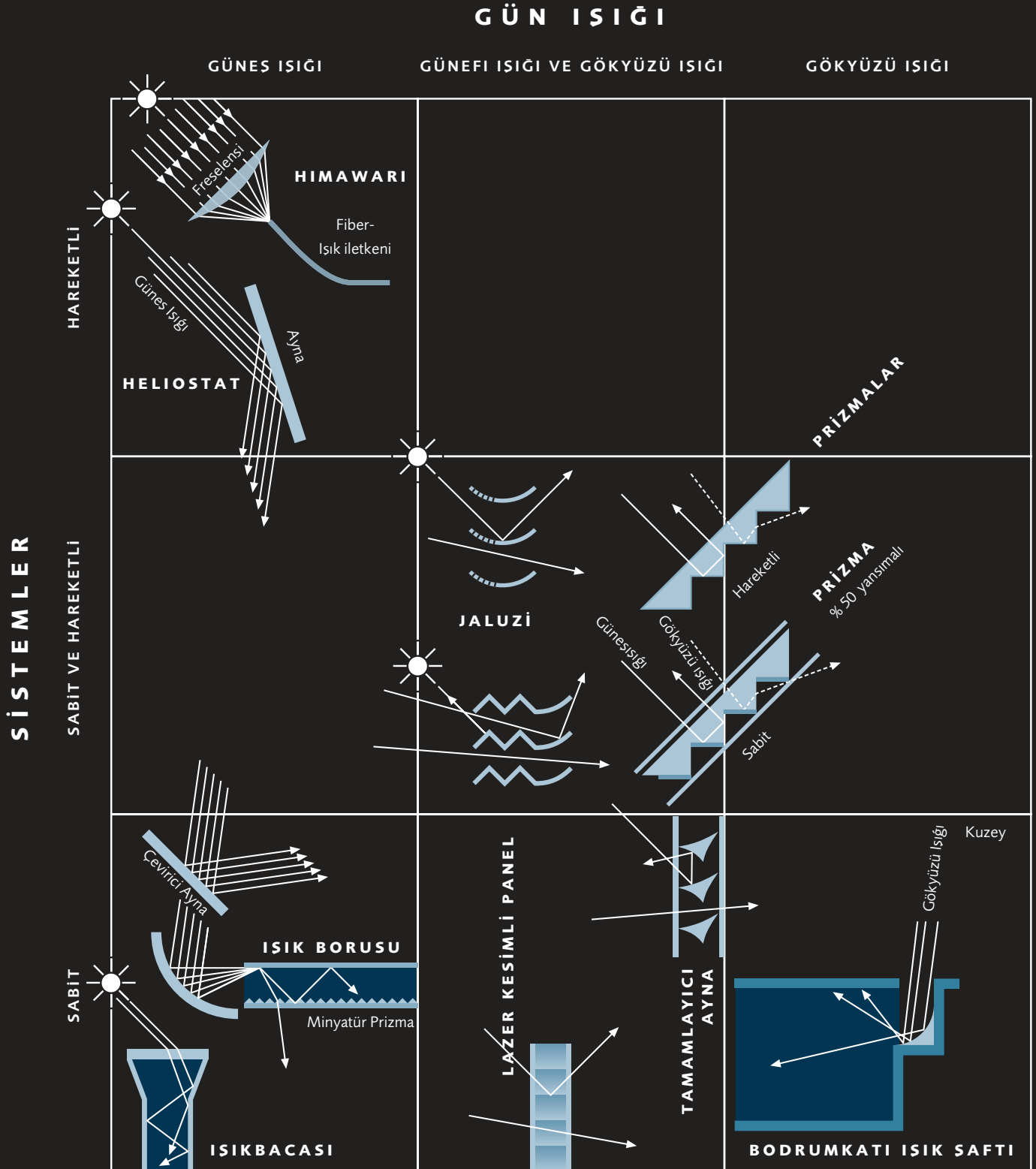
Almanya'nın Ulm şehrinde bulunan ve Max Bill ile Otl Aicher tarafından kurulmuş, sayısız sanatçının gözdesi olan ve yeni bir yapı evi olmayı amaçlayan Yüksek Tasarım Okulu'nu (HfG) ziyaret eder. Bu etkilerin altına, başta nesneleri çizmekte olan Morellets, çizimlerinde git gide sadeleştirilmiş geometrik soyutluğa kayar. En ince ayrıntısına kadar tanımlanmış sistem ve şablonlara göre optik yapılar geliştirir. 1952 yıllarında çalışmalarında minimalizm ve konsept sanatı hakimdir. Bunun yanı sıra eserlerinde Dadaizm ve Marcel Duchamp'a bağlayan bir bakış açısı görülür. Aynı anda çok espiro ve kişisel ironi ile eşleştirilmiş kültüre karşı bir tutum vardır. Bu şekilde 70'li yılların "Lignes au Hasard"ında (rastlantısal çizgiler) bilinçli olarak kendi öz sistematiğinin anlamsızlığını ispat eder. Birbiri ile kesişen siyah çizgiler, tesadüf olarak telefon rehberinden seçilen rakamlardan oluşturulmuş bir koordinat sisteminde yer alır. 1990 yılında yapılmış bir söyleşide, belirli

Fotoğraf 4: L'angle DRAC, 1987
(DRAC açısı – Direction régionale des affaires culturelles)
Kırmızı Neon boruları, 10 x 10 m (Açı),
Nantes/Fransa

Seri (8):

Güneş Işığı Sistemlerinin Fonksiyonları ve Elemanları

Seri (8): Güneş Sistemlerinin Fonksiyonları ve Elemanları

Isık kılıcı veya ısıık rafı (resimsiz)

Genelde göz hizasının yukarısına yatay yerleştirilen bir ayna, cam kenarını gölgeler, tavana ısıığı yansıtır. Güneş ısıığının daha etkin kullanımı için ayna bükülebilir ve tek aksla çevrilebilir. Ayna, iç tarafa da monte edilebilir.

Laser ısıığını kesen cam veya panel

Camın ara katmanında yatay kesimli akril camlar bulunmaktadır, bunlar gün ısıığını tavana yansıtır.

Ayna jaluzisi

Aşağı bükümlü aynalı alüminyum lameller ısıığı yalnızca tavan altına yansıtır. Kısmen perforeli olan lameller, kapalı konumda da renklerin algılanmasını sağlar.

Baska bir çeşidi, katlanmış ve bükümlü lamellerin kombinasyonudur. Katlama ile gün ısıığı iki refleksiyon ile farklı seviyede paralel konuma getirilir ve geri yansıtılır. Tavan penceresinden gelen ısııkta lamellerin şekli ve konumu değişiktir, çünkü burada genellikle tavana doğru yönlendirme sözkonusudur.

Isık Yönlendirme Camı (resimsiz)

Camın ara katmanında akrilden yapılmış aşağı doğru bükümlü profil seritleri bulunur, bunlar ısıığı tavana yönlendirir.

Prizma Levhaları

Cephe önüne monte edilen prizma tabakaları, güneşe geri yansıma etkisi yaratacak şekilde yerleştirilir. Gökyüzü ısıığı, kırılma ile tavanın altına yansır. Güneş ısıığının, maddeye özgü sınır açısını aşması halinde, bu ısıık da gökyüzü ısıığı gibi tavanın altına yönlendirilir. Bu nedenle prizma levhalarının güneşe doğru tek akslı olarak yönlendirilmesi gerekmektedir. Prizma tabakasının sabit olarak monte edilmesi sözkonusu ise, yatay yan yüzlere yansıtılır, çünkü tek ayna tüm ısıınları yansıtır. Sınır açısı böylece devre dışı kalır. Prizma levhası camın arasına monte edilir.

Himawari-Sistemi

Bir Frensel-Lensi iki akslı bir fotosel aracılığı ile direkt güneşe yönlendirilir. Güneş ısıınlarına odaklanılır ve esnek bir camelyaf ısıık iletkenine yönlendirilir. ısıık iletkeninin ucunda ısıık, noktasal görüntü verir.

Heliostat-Sistemi

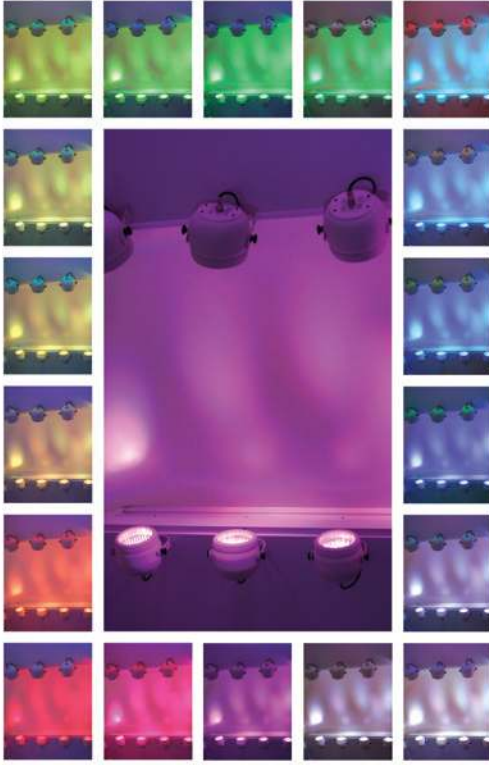
Düz bir ayna, bilgisayar programı yardımı ile çift akslı olarak güneşe yönlendirilir. Böylece güneş ısıığı, sürekli sabit bir yönlendirme aynasına reflekte edilir. Yönlendirme aynasından güneş ısıığı daima aynı sabit istikamete verilebilir. Yönlendirme aynası, odaklama sekline sahip ise, ısıık bir ısıık borusuna yönlendirilebilir. Bu ısıık borusu, iç duvarında ince prizmatik folyosu olan dayanıklı akril camından oluşturulan bir borudur. ısıık borusu sınır açısı kuralına göre çalışır: Sınırın altında kalınması halinde, ısıık tamamıyla reflekte edilir, değerin üstünde kalması halinde ısıık kırılır ve dışarı atılır. ısıık borusunda, ısıık birçok istikametten yansıdığı için, kırılmadan dolayı sürekli bir ısıık emilimi gerçekleşir: ısıık borusu sürekli aydınlıktır.

Holografik Optik Elemanlar veya HOE (resimsiz)

Holografik filmler camın arasındaki alana monte edilir. Bu filmler çeşitli istikametten gelen ısıığı yönlendirebilir veya yansıtır. ısıığın belli giriş istikametlerinin belirlenmesi için tek akslı güneş yönlendirmesi gerekmektedir.

İki sabit, teknik ısıığın yansıma yolu üzerinde mutlaka kolay okunabilir:

- Güneş ısıığı için ısıık bacası
- Gökyüzü ısıığı için bodrum katı ısıık saftı

16.7 Milyon Renk İçin "Octopod"

Damla Alternatif Aydınlatma Sistemleri'nin "RGB" ürün serisinin bir üyesi olan "Octopod" LED sistemi mimari ve genel mekanlarda, profesyonel sahne tasarımlarında, gece kulüplerinde, galerilerde, müzelerde, fuar standlarında ve daha pek çok farklı alanda kullanımı mümkün. Aydınlatma amacıyla ya da duvar ve tavanlarda dekoratif bir görünüm elde etmek için kullanılabilir. Ayrıca öne ve arkaya ayarlanabilir gövdesiyle aynı mekanda farklı yönlerde aydınlatma sağlayarak ayrı efektler yaratma imkanı sunuyor.

Octopod ile birlikte sunulan "Pixel Drive Controller" üzerindeki güçlü özellikler sayesinde arzu ettiğiniz efekti yaratmanıza imkan tanıyor. Manuel RGB ayar modu her bir rengin değerini değiştirmenize olanak sağlıyor. Sekiz otomatik takipli ve bir ses ile hareket takipli olarak programlanabilen stand-alone modu tek tuş etkisi veriyor. "DMX 512" ile uyumlu tasarlanması karmaşık şekillerde kontrol edilebilme özelliğini ortaya koyuyor. LED RGB Color Magic Sistemi ile 16.7 milyon renk ve sınırsız sayıda efekt elde edilebiliyor.

www.damla-led.com

Massimiliano Artuso'nun Optik Aldatmacası

Firme di Vetro grubundan ITRE firmasının Massimiliano Artuso imzalı yepyeni ürünü 'Optik' aplik, adından anlaşılacağı gibi ilginç bir optik aldatmacadan yola çıkarak tasarlanmıştır. Kare şeklinde aynalı cam arasına yerleştirilen simit floresan ampul, bakış açısına göre yansımalar yaratıyor ve aydınlatıldığı mekana ilginç bir derinlik katıyor. Aplikin gövdesi krom kaplama çelik ve 26 cm ile 40 cm'lik iki ayrı boyutu mevcut.

www.tepta.com

Dikkat Çekici Bir Tasarım "NOA"

Aydınlatma sektöründe marka olan Bakara Collection, değişik firmaların farklı ürünlerini tasarım severlerin beğenisine sunuyor.

Rogu firması tarafından üretilen "Noa" aydınlatma, modern dizaynıyla evinizin dekorasyonuna yenilik katacak. Noa serisi, Murano cam ile şıklığı ve kaliteyi bir arada sunuyor.

Farklı boylarda ve renklerde satışa sunulan "Noa" aydınlatma, sarı ve beyaz olmak üzere iki farklı renk alternatifi sunuyor.

www.bakara.com.tr

Itz Schmitz'den "Clear Plus" Zamanı

Alterna Aydınlatma, Alman menseili ITZ-Schmitz Leuchten aydınlatma elemanlarını Türk kullanıcıların beğenisine sunuyor. Firma, iç ve dış aydınlatma projelerinde Schmitz Leuchten'in özel tasarım ürünleriyle zengin çözümler geliştiriyor. Cam ve metalin estetik buluşmasıyla oluşan armatürleri, ince tasarım detaylarıyla yüksek standarda sahip. Kalite, ısıksal yeterlilik ve her mekana uyum sağlayan Schmitz Leuchten'in ürün yelpazesini oluşturan iç ve dış aydınlatma ürünleri dekoratif tavan, duvar armatürleri ve sarkıtlardan oluşuyor.

www.alternaaydinlatma.com

İstedığınız Yerde, Uto!

Tasarım anlayışı esneklik ilkesine dayanan Uto, hem iç hem dış mekan için kullanılabildiği gibi, istenirse duvar, istenirse masa üstü ya da yer aydınlatması olarak değerlendirilebiliyor.

www.koleksiyon.com.tr

Lamp 83'ün Yeni Downlight Serisi

Özellikle son yıllarda ileri teknolojiye ve Ar-Ge/Tasarım sürecine yaptığı yatırımlarla müşterilerine kaliteyi ve beraberinde pekçok avantajı sunan Lamp 83'ten, kalite, fonksiyonellik ve alternatif zenginliği sunan yepyeni bir downlight serisi...

Müşteri beklentileri göz önüne alınarak tasarlanan downlight serisinde, farklı türde lambalarla birlikte kullanılabilecek çerçeve kullanıcılara alternatif zenginliği, çerçeve içinde yer alan gövde ise yönlendirilebilir oluşu sayesinde fonksiyonellik sunuyor.

www.lamp83.com

"Estetik İhtiyaçlar da Önemli!"

Yeni aydınlatma markası neoLUCA, lineer ürün grupları ile dikkatleri üzerine çekiyor. Yerli üretimi yeğleyen markanın tüm ürünleri, gerek teknik özellikleri ve tasarım olarak uluslararası rakipleriyle yarışıyor; T5 ampüllü ve reflektörlü armatürlerinde olduğu gibi.

Avrupa standartlarının elektronik balast kullanımını zorunlu hale getirecek olması, kullanılan T8 ampüllü armatürlerin T5 ampüllülere dönüşmesini hızlandırıyor. Yeni trendin T5 flüoresanlar olduğunun altını çizen neoLuca ekibi, aydınlatma kavramında sadece ihtiyaçların değil, estetiğin de çok önemli olduğunu düşündüklerini ve bu sebeple daha zarif ürünlerle müşterilerine hizmet verdiklerini dile getiriyorlar. neoLUCA, ışıq verimini artıran yeni T5 reflektör dizaynı sayesinde de müşterilerine ekonomik ve uzun ömürlü proje çözümleri sunuyor.

www.neoluca.com

İçmek İçin Değil Yakmak İçin Campari...

21. yüzyıl tasarımcılarının en sık kullandığı yöntem olan 'readymade'in referans noktalarından biri: Ingo Maurer. Ünlü tasarımcının Campari aydınlatması, 10 adet orijinal Campari şişesinden üretiliyor.

75 W, E27, standart kablo uzunluğu 155 cm, özel kablo uzunluğu maksimum 400 cm olan ürün, avant-garde tasarımlardan hoşlananlar için birebir!

www.mozaikdesign.com

"Ah O Güzel Josephine!"

İspanyol tasarımcı Jaime Hayon'un 'şıklığın geri dönüşü' olarak tanımlanabilecek lambaları kendi deyimiyle "dijital barok" tasarım anlayışıyla yaratılmış. Barok çizgilerle günün malzemesini bir araya getirerek oluşturulan bu tasarımlar sofistikeliği, lüksü ve kaliteyi simgelerken çağdaş çizgiden kopmuyorlar.

www.far.com.tr

Ana Konular

Aydınlatma Tasarımı Seneler
Sonra da Güncel Olacak mı?

Kurumsal Kimlik

Şehirler İçin Master Planları

Algılama ile Oynamak

Atmosfer

PROFESSIONAL LIGHTING DESIGN TÜRKİYE 3/06

Gelecek Sayıda İslenecek Konular:

TEMA:

Dini Yapılar İçin Işık

Frauenkirche

Ekip İçinde Aydınlatma Tasarımcısının Yeri
Aydınlatma Tasarımının Temel Bilgileri

PLD TÜRKİYE 4/06

PLD TÜRKİYE 5/06

PLD TÜRKİYE 6/06

PLD TÜRKİYE 1/07

PLD TÜRKİYE 2/07

Ana konular değişebilir.

Professional Lighting Design

Published by

Verlag für Innovationen in der Architektur
Marienfelder Str. 20 D-33330 Gutersloh, Deutschland
Tel: +49-5241-30726-0 - Fax: +49-5241-30726-40
www.pldplus.com
Organ of the European Lighting Designers' Association e.V.,
ELDA
www.eldaplus.org
Organ of the International Association of Lighting Designers, IALD
www.iald.org

Editor-in-chief: Joachim Ritter - jritter@via-internet.com

Editorial department:

Petra Steiner - psteiner@via-internet.com
Alison Ritter - aritter@via-internet.com

Advisory Board:

Motoko Ishii, Tokyo
Phil Gabriel, Ottawa
Dr. Heinrich Kramer, Köln
Roger Narboni, Paris
Andrew Whalley, Londra

Graphic design concept: Kerstin Schröder

Advertising sales manager:

Dipl.-Ing. Christian Aldrup - caldrup@via-internet.com

Professional Lighting Design Türkiye

İmtiyaz Sahibi:

Ağustos Yayın Tanıtım Ltd. Şti. adına
Nur Güneş
ngunes@pld-turkiye.com

Genel Yayın Yönetmeni:

Umut Kart
umutkart@pld-turkiye.com

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:

Selim Güneş
sgunes@pld-turkiye.com

Danışma Kurulu:

Prof. Dr. Mehmet Şener Küçükdoğan (ATMK Başkanı,
İst. Kültür Üniversitesi, Mimarlık Ana Bilim Dalı Başkanı)
Prof. Şazi Sirel (ATMK Onur Üyesi)
Yıldız Ağan (Hi-Tec Aydınlatma)
Nergiz Arifoğlu (Total Aydınlatma)
Yeşim Betin (Siteco Aydınlatma)
Banu Binat (Arkitera Mimarlık Merkezi)
Tuba Büyüktaşkın (Optimum)
Engin Cebeci (Türk Philips)
Altuğ Çaçur (EA Aydınlatma)
Tuncay Danacıoğlu (Tepta Aydınlatma)
Ferruh Gök (Fersa Aydınlatma)
Aydan Hacıoğlu İlter (Aydınlatma Tasarımcısı)
Coşkun Insel (Lumina Aydınlatma)
Cevat Karaman (Lamp 83)
Jan Van Lierde (Bağımsız Aydınlatma Tasarımcısı)
Mustafa Seven (Bağımsız Aydınlatma Tasarımcısı)
Hakan Ünsalan (Litpa Aydınlatma)
Aydın Yenigün (Yenigün Aydınlatma)

Grafik:

Levent Karaoğlu
levent@agustos.com

Web Tasarım:

Sevgi Başar
sevgi@agustos.com

Halkla İlişkiler:

Özlem Sezer
ozlem@agustos.com

Abone ve Satış:

abone@pld-turkiye.com

Çevirmen:

Dürriin Caner

Baskı:

Stampa Basım Sanayi Pazarlama ve Tan. Hiz. AS
Hacıahmet Mah. Eburiza Dergahı Sok. No:27
Dolapdere - İstanbul
Tel: 0212 235 98 95 - www.stampa.com.tr
Basım Yeri ve Tarihi:
İstanbul, Nisan 2006

Dağıtım:

Dünya Süper Dağıtım AS - www.dunya.com

İki ayda bir yayımlanır. Yerel süreli yayındır.

Nisan-Mayıs 2006, Sayı 8
ISSN 1305-2926
9 YTL

PROFESSIONAL LIGHTING DESIGN TÜRKİYE

Türkiye Lisans Sahibi

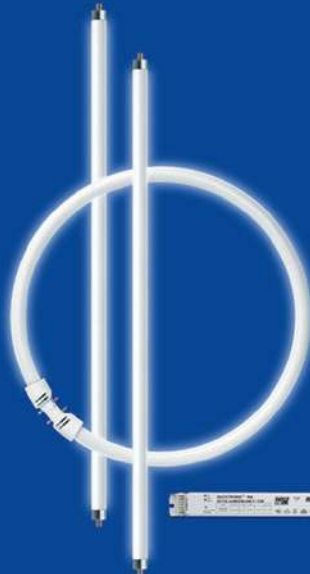
Ağustos Yayın Tanıtım Ltd. Şti.
Aydın Sokak 1/1 Altunizade 34662 İstanbul
Tel: 0216 545 10 85 Faks: 0216 545 10 89
www.agustos.com
www.pld-turkiye.com

Her hakkı saklıdır. Professional Lighting Design Türkiye Verlag für Innovationen in der Architektur lisansıyla yayınlanmaktadır. Bu dergide yer alan yazı, makale, fotoğraf ve illüstrasyonların elektronik ortamlar da dahil olmak üzere çoğaltma hakları Verlag für Innovationen in der Architektur ve Ağustos Yayın Tanıtım Ltd. Şti.'ne aittir. Yazılı izin olmaksızın hangi dilde ve hangi ortamda olursa olsun materyalin tamamının ya da bir bölümünün çoğaltılması yasaktır. Yayımlanan yazı, fotoğraf, ürün tanıtımı ve reklamların sorumluluğu proje müellifi, reklamveren ve yazara aittir. Bu dergi, basın meslek ilkelerine uymaya söz vermiştir.

Kaliteli ışık, estetik ve tasarrufun mükemmel bileşimi: LUMILUX T5

	Standart Flüoresan	LUMILUX T5
Lamba	3x18 W-T8 (26 mm Ø)	3x14W-T5 (16 mm Ø)
İşletim Cihazı	Manyetik Balast	Elektronik Balast
1 Lambanın Sistem Gücü	22 W	16 W
Çalışma Bölgesi Aydınlığı	421 Lux	525 Lux
Çevre Alanı Aydınlığı	321 Lux	311 Lux
Toplam Alan Aydınlığı	341 Lux	387 Lux
Harcanan Güç	10,3 W/m ²	7,5 W/m ²
Tasarruf Oranı		% 27

LUMILUX® T5 HE, HO ve FC flüoresan lambalarda; kompakt T5 dizaynı ve OSRAM LUMILUX® teknolojisini birleştirdik. Bu sayede değişik aydınlatma çözümleri için “Verimi yüksek (HE)”, “Işık gücü yüksek (HO)” ya da “Dairesel (FC)” yeni ışık kaynakları oluşturduk. Optimum kullanım için elektronik balast **QUICKTRONIC MULTIWATT** tavsiye ediyoruz.

DÜNYAYA YENİ BİR IŞIKLA BAKIN

ITZ-SCHMITZ LEUCHTEN

ALTERNA AYDINLATMA LTD.ŞTİ.

İnönü Cd. Yıldız Sk. Girişenler Sitesi No:11/2 Kozyatağı-İstanbul 34736
Tel:0216 478 4832 - Faks:0216 478 4831

www.alternaaydinlatma.com

info@alternaaydinlatma.com